

ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม
ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
**A STUDY OF APPLICATION IN PREVENTION OF DRUGS
ACCORDING TO BUDDHA-DHAMMA IN NONGTAKRONG
SUB-DISTRICT, LAHANSAI DISTRICT, BURIRAM PROVINCE**

นายอุตสาหะ คงสถาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

ศึกษาวิเคราะห์แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม
ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายอุตสาหะ คงสถาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

**A study of Application in Prevention of Drudge According
to Buddha-Dhamma in Nongtakrong Sub-District,
Lahansai District, Buriram Province**

Mr. Utsaha Khongsathan

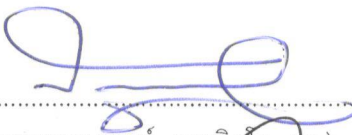
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Studies)

Graduate School
Mahachulalongkorntajavidyalaya University
C.E. 2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

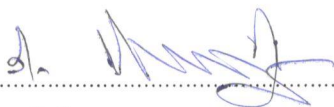
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

.....
(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

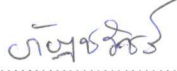
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม, ผศ. ดร.)

..... กรรมการ
(ผศ. ดร.วีระชัย ยศโสธร)

..... กรรมการ
(รศ.วิเชียร ชาบุตรบุญธรรม)

..... กรรมการ
(พระปลัดกิตติ ยุติธโร, ดร.)

..... กรรมการ
(ดร.รัษฎวัชร สุขเสน)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พระปลัดกิตติ ยุติธโร, ดร.

ประธานกรรมการ

ดร.รัษฎวัชร สุขเสน

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

.....
(นายอุตสาหะ คงสถาน)

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนอง
ตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
- ผู้วิจัย : นายอุตสาหะ คงสถาน
- ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- : พระปลัดกิตติ ยุติธโร, ดร. พธ.บ. (ปรัชญา), ศศ.ม. (ปรัชญา),
 - : พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 - : ดร.ภานุวัชร สุขเสน, ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง), รป.ม. (นโยบาย
สาธารณะ), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
- วันสำเร็จการศึกษา - มีนาคม ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่องศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนอง
ตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาปัญหาสิ่ง
เสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ (๒) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่
ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด และ (๓) เพื่อเสนอแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมใน
ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันนี้ ประชาชนในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์ ในส่วนหนึ่งก็ประสบปัญหาสิ่งเสพติดหลายอย่าง คือ ยาบ้า ยาอี กัญชา และสุรา
โดยเฉพาะยาบ้าก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ ศีลในข้อที่ ๕ สุราเมระยะมัชชะ
ปะมาทัฏฐานา เวระมะณี การเว้นจากการดื่มสุราและของมึนเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท
เป็นเหตุทำให้ขาดสติสัมปชัญญะซึ่งนำมาแห่งความประมาท และใช้หลักเบญจธรรมในข้อที่ ๕
คือ สติสัมปชัญญะ มีความระลึกได้และรู้สึกตัวก็จะไม่เสพสิ่งเสพติดนั้น

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมนั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักศีล ๕ คือ เว้นจาก
การกระทำผิดศีลข้อที่ ๕ เพราะว่าเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับสิ่งมึนเมาและสิ่งเสพติด เช่น การดื่มสุรา
หรือการเสพยาบ้า และใช้หลักเบญจธรรมในข้อที่ ๕ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลข้อที่ ๕ คือ
สติสัมปชัญญะ มีความระลึกได้และรู้สึกตัวก็จะไม่เสพสิ่งเสพติด ในการปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมก็จะ
เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

Thesis Title : A Study of Application in Prevention of Drudge According to Buddha-Dhamma in Nongtakrong Sub-District, Lahansai District, Buriram Province

Researcher : Mr. Utsaha Khongsathan

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committees

: Phra-palad Kitti Yuttidharo, Dr. B.A. (Philosophy), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Buddhist Studies)

: Dr.Phatchawat Sukhsen, B.A. (Political Science in Government), M.P.A. (Public Policy), Ph.D. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : - March 2019

Abstract

The thesis on “A Study of Application in Prevention of Drugs According to Buddha-dhamma in Nongtacrong Sub-district, Lahansai District, Buriram Province” have three objectives : (1) to study the problem of drugs in Nongtacrong sub-district, Lahansai district, Buriram province (2) to study of Buddhist doctrines that promote the prevention of drug and (3) to propose guidelines to prevention of drugs according to Buddhist doctrine in Nongtacrong sub-district, Lahansai district, Buriram province

The research found that, in the present, the people in Nongtacrong sub-district, Lahansai district, Buriram province, in part, is experiencing a similar drug, amphetamine, ecstasy, marijuana and alcohol, especially causing many problems. It affected to non-safety in life and property and affected to living in daily life.

The principle of Buddhism that promotes the prevention of drugs is the precepts of fifth article, Suramerayamatchapamathathana Veramani, which means abstinence from drinking alcohol and intoxication which is the location of negligence. It is causing to lacking of consciousness which leads to negligence. In this case, we should practice the five principles of virtue in fifth article which is consciousness. One can be remembered and awaked that will not take drugs.

The guidelines for the prevention of drugs according to Buddhist principles is one must comply with the five precepts, except for the transgression of fifth precept, because it is an offense relating to committing a crime, intoxication and drugs such as drinking alcohol or amphetamines. One should practice the five principles of virtue in the fifth article, which is a virtue coupled with five precept in the fifth article which is consciousness, having a memory and being conscious of not being addicted to drugs. In compliance with this principle, It will be a way to prevent various drugs in Nong takhrong sub-district, Lahansai district, Buriram province.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาและการทำวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณพระศรีปริยัติธาดา (ป.ธ. ๙) ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโญ, ดร. ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พระปลัดกิตติ ยุติธโร, ดร. ดร.ภานุวัชร สุขเสน ประธานกรรมการควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ และประธานสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมฺโม, ผศ.ดร. ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำตรวจแก้ไขในส่วนที่บกพร่องต่างๆ จนกระทั่งเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตร และขอบคุณคณาจารย์ผู้ให้ความรู้ทุกๆ ท่าน ให้คำปรึกษาแนวคิดวิธีการต่างๆ ในการเขียนและสืบค้นข้อมูลต่างๆ คุณมงคล สอนไธสง เลขานุการบัณฑิตศึกษา นางสาวอรุณรัตน์ แก้วอรสาน เจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ และขอขอบพระคุณพระปลัดกิตติ ยุติธโร, ดร. ที่ช่วยตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์และให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยครั้งนี้จนบรรลุผลสำเร็จได้

คุณความดีและกุศลที่เกิดมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นผลมาจากความเมตตากรุณาของทุกๆ ท่าน และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกๆ ท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางพระพุทธศาสนาแก่ผู้วิจัย คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระรัตนตรัย คุณบิดา มารดา ครูอุปัชฌาย์ อาจารย์ และญาติมิตร ขอบูชาพระคุณของท่านทั้งหลายด้วยความเคารพอย่างสูง

นายอุตสาหะ คงสถาน

- มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
๑.๓ คำถามวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย	๕
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
๑.๘ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๒
บทที่ ๒ สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์	๑๓
๒.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหาในตำบลหนองตะครอง	๑๓
๒.๒ ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด	๑๗
๒.๓ ความหมายและประเภทของสิ่งแวดล้อม	๑๘
๒.๔ สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลหนองตะครอง	๒๑
๒.๕ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบโดยรวม	๒๕
๒.๕.๑ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่องานสิ่งแวดล้อม	๒๕
๒.๕.๒ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่องานการเกษตร	๒๘
๒.๕.๓ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่องานสังคม	๒๙
๒.๕.๔ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่องานเศรษฐกิจ	๓๐
๒.๕.๕ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่องานวัฒนธรรม	๓๑
๒.๖ สรุป	๓๒

บทที่ ๓ หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๓๔
๓.๑ ความหมายของพุทธธรรม	๓๔
๓.๒ ความเป็นมาของศีล ๕	๓๔
๓.๓ หลักเบญจศีล	๓๖
๓.๔ หลักเบญจธรรม	๓๗
๓.๕ มิจฉาวณิชา ๕	๓๘
๓.๖ โทษของการดื่มน้ำเมา ๖	๓๘
๓.๗ หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด	๓๙
๓.๘ หลักแห่งการบัญญัติศีลข้อที่ ๕	๔๒
๓.๙ โทษของการเสพสิ่งเสพติด	๔๓
๓.๑๐ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติด	๔๓
๓.๑๑ สรุป	๔๕

บทที่ ๔ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์	๔๗
๔.๑ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม	๔๗
๔.๒ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีล	๔๗
๔.๓ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจธรรม	๔๘
๔.๔ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์	๕๘
๔.๕ สรุป	๖๐

บทที่ ๕ สรุป ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๖๒
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๖๒
๕.๒ อภิปรายผลวิจัย	๖๘
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๗๐

บรรณานุกรม	๗๑
ภาคผนวก	๗๔
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อวิจัย	๗๕
ผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)	๗๙
ผนวก ค รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๑๒

ผนวก ง รายงานผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๑๑๓
ผนวก จ ภาพบรรยากาศสัมภาษณ์	๑๑๕
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๙

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ อ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาไทยเป็นหลักในการอ้างอิง ซึ่งพระไตรปิฎกฉบับบาลี และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และอรรถกถาภาษาไทย ใช้ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อักษรย่อชื่อคัมภีร์ใช้ระบบเดียวกัน ซึ่งระบุเล่ม/ข้อ/หน้า. เช่น วิ.ม. (ไทย) ๔/๒๐/๒๒ หมายถึง พระวินัยปิฎก มหาวรรค ภาษาไทย เล่ม ๔ ข้อ ๒๐ หน้า ๒๒ และ ม.ม.อ. (ไทย) ๑/๗๓-๗๔ หมายถึง สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย ปปัญจสุทนี มูลปณณาสกัอรรถกถา เล่ม ๑ หน้า ๗๓-๗๔ เป็นต้น

๑. คำย่อภาษาไทย

ก. คำย่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

เล่ม	คำย่อ	พระวินัยปิฎก		ภาษา
		ชื่อคัมภีร์		
๔ วิ.ม.	(บาลี)	= วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาบาลี)
๑-๔-๕ วิ.ม.	(ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์		ภาษา
๑๐ ที.ม.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค (ภาษาไทย)
๑๑ ที.ปา.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎีกวรรค (ภาษาไทย)
๑๓ ม.ม.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสกั (ภาษาไทย)
๑๙ ส.ม.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค (ภาษาไทย)
๒๐ อง.ติก.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ติกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๑ อง.จตุกก.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	จตุกกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๒ อง.ปญจก.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ปญจกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๓ อง.อฏฐก.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	อฏฐกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๕ ขุ.ขุ.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐะ (ภาษาไทย)
๒๗ ขุ.ชา.	(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ชาดก (ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์		ภาษา
๓๔ อภิ.สง.	(ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
๓๕ อภิ.วิ.	(ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันมีปัญหามากมาย ปัญหาด้านพฤติกรรมของบุคคล อันไม่พึงประสงค์และปัญหาสิ่งเสพติด ซึ่งสร้างความสับสนวุ่นวายเดือดร้อน และสร้างความทุกข์ยากให้กับบุคคลจำนวนมาก ซึ่งประชาชนในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนหนึ่งก็ประสบปัญหาสิ่งเสพติดเช่นกัน คือ ยาบ้า ยาอี กัญชา และสุรา เป็นต้น สาเหตุเกิดมาจากการเปลี่ยนแปลงและการวางแผนในการพัฒนาสังคม ซึ่งปัญหาเกิดขึ้นในสังคม เช่น ปัญหาเบียดเบียน ทำร้ายร่างกายกัน ปัญหาลักทรัพย์ ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการรับชั้ในชุมชน โดยเฉพาะปัญหาสุราและยาเสพติด ผู้คนดื่มสุราของมีนเมา มากขึ้น เพราะปัญหาการดื่มสุราในระยะหลังมีแนวโน้มการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงมากขึ้น และการติดยาเสพติดมากขึ้น เพราะผู้เสพยาหวังแก้ปัญหาชีวิตหรือเพื่อลดความเคร่งเครียดด้วยวิธีการใช้ ยาเสพติด^๑ สิ่งเสพยาเสพติดโดยเฉพาะการดื่มสุราก่อให้เกิดปัญหามากมาย ส่งผลกระทบต่อการ ดำเนินชีวิตของคนในสังคม

สังคมปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและทางด้านวัตถุมาก แต่ทางด้านจิตใจกับเสื่อมถอยลงจากศีลธรรม จึงมีการกระทำผิดศีล ๕ มากขึ้น โดยเฉพาะศีลในข้อที่ ๕ นี้ เป็นศีลข้อที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีหลักธรรม ป้องกันสิ่งเสพติดตามแนวทางศีล ๕ เพื่อป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การฆ่าหรือการเบียดเบียนชีวิตกัน การโจรกรรมทรัพย์สิน การประพฤติดิฉิกรรยาและสามิผู้อื่น การล่อลวง และการเสพของมีนเมา ซึ่งในแต่ละปีเกิดอุบัติเหตุมากมาย สาเหตุหลักก็คือการเสพของมีนเมา ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ในแต่ปีนั้นทำให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากมหาศาล นอกจากนี้แล้วยังทำให้เกิดปัญหาในสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพราะสุขภาพทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กัน ถ้าสุขภาพจิตไม่ดีย่อมส่งผลแก่สุขภาพกายแน่นอน ถ้าจิตไม่ปกติ ทุกข์ โศก วิตก กังวล และเครียด ก็จะส่งผลทำให้กินไม่ได้ นอนไม่หลับ สุขภาพกายเสื่อมโทรมลง^๒ ซึ่งปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตนี้เกิดจากการดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติดทั้งสิ้น ซึ่งสิ่งเสพติดนี้มีผลกระทบโดยรวมต่อสังคมให้เกิด

^๑ โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์ มปป.), หน้า ๓๐๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๙๖.

ปัญหา ๓ ประการ คือ (๑) ปัญหาส่วนบุคคล ปัญหานี้มีผลกระทบแต่ละครอบครัว พ่อแม่พยายามเลี้ยงดูฝึกฝนอบรมบุตรธิดาและให้การศึกษา แต่บุตรธิดายังเป็นภาระของครอบครัวและสร้างปัญหาให้กับครอบครัว (๒) ปัญหาสาธารณะ ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก มีข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทต่อปี การขจัดยาเสพติด ซึ่งปัญหานี้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย (๓) ปัญหาสังคม ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ปัญหาสังคมเป็นเรื่องสภาวะทางสังคม ซึ่งปัญหาสังคมมีขอบเขตกว้างมาก เช่น ปัญหาอาชญากรรม วัยรุ่น โสเภณี โรคระบาด และปัญหายาเสพติดให้โทษ^๓

การอยู่ร่วมกันในสังคมจะมีความปลอดภัยในสุขภาพกายและสุขภาพจิตนั้น จะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษต่าง ๆ เช่น ยาบ้า ยาอี กัญชา และเฮโรอีน เป็นต้น และจะต้องปฏิบัติตามแนวทางศีล ๕ ซึ่งเป็นหลักการปฏิบัติขั้นพื้นฐานของมนุษย์ หรือเรียกว่าหลักมนุษยธรรม คือเป็นข้อปฏิบัติที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน การที่บุคคลจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขจะต้องมีหลักมนุษยธรรมหรือ ศีล ๕ คือ (๑) เป็นผู้เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ (๒) เป็นผู้เว้นขาดจากการลักทรัพย์ (๓) เป็นผู้เว้นขาดจากการประพฤติดินในกาม (๔) เป็นผู้เว้นขาดจากการ พุดเท็จ (๕) เป็นผู้เว้นขาดจากการเสพของมึนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท^๔ หลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตา กรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกรู้ตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕^๕

การปฏิบัติตามแนวทางศีล ๕ นี้ จะทำให้มีความเจริญขึ้นทั้งทางกายและทางวาจา เป็นการประพฤติดุจตามแนวทางศีล ๕ ข้อ (๑) จงดเว้นจากการล่าสังหาร คือ ไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของผู้อื่น (๒) จงดเว้นจากการลักขโมยเบียดบังแย่งชิง คือ ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้อื่น (๓) จงดเว้นจากการประพฤติดินในกาม คือ ไม่ประทุษร้ายต่อของรักและของห่วงหาพันของผู้อื่น (๔) จงดเว้นจากการพุดเท็จ คือ พุดโกหกหลอกลวงผู้อื่น และ (๕) จงดเว้นจากการเสพของมึนเมา คือ ไม่เสพของมึนเมาทุกชนิด^๖ โดยเฉพาะการไม่ดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติดให้โทษต่าง ๆ ก็จะทำให้คนใน

^๓ สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๓๓-๔.

^๔ อจ. ปณจก. (ไทย) ๒๒/๑๔๕/๒๔๒.

^๕ พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, (รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๙.

^๖ สุตชญา สุทธิศร, **วิถีธรรมวิถี ไทย**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๔๖), หน้า ๗๕.

สังคมปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คนในสังคมจะมีปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนั้น จะต้องการรักษา ศีล ๕ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราและเสพของมึนเมา เป็นการแก้ปัญหาการดื่มสุราและสิ่งเสพติด ศีล ๕ จึงเป็นหลักธรรมเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา เป็นหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานของคนในสังคม และเป็นหลักป้องกันภัยของคนในสังคม การรักษาศีล ๕ จะทำให้เรามีความปลอดภัยในชีวิต มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน มีความปลอดภัยในครอบครัว มีความปลอดภัยในสังคม และมีความปลอดภัยในสุขภาพกายและสุขภาพจิต ศีล ๕ จึงเป็นแนวทางป้องกันภัยของคนในสังคมไทย และเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และนำผลของการวิจัยนี้มาเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดต่าง ๆ คนในสังคมก็就会有ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และจะทำให้การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมมีความสุขร่มเย็นสืบไป

๑.๒ คำถามวิจัย

๑.๒.๑ ปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอย่างไร?

๑.๒.๒ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด เป็นอย่างไร?

๑.๒.๓ การเสนอแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอย่างไร?

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด

๑.๓.๓ เพื่อเสนอแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบล หนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยอาศัย

ข้อมูลในพระไตรปิฎก ในอรรถกถาในฎีกา และในหนังสือวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติด โดยจำแนกขอบเขตของการศึกษาออกเป็น ๔ ขอบเขต คือ

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเอกสาร

การศึกษาวิจัยนี้ ได้ศึกษาเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นเอกสารหลักที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติด และข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา เอกสารวิชาการ และเอกสารงานวิจัย เอกสารเกี่ยวกับแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในด้านต่าง ๆ ที่เป็นหนังสือเอกสารภาษาไทย และหนังสือเอกสารภาษาต่างประเทศ

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ ได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อหาการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในทัศนะของผู้นำทางพระพุทธศาสนา ในทัศนะของนักวิชาการ และในทัศนะของพุทธศาสนิกชนในตำบลหนองตะครอง โดยจะนำความรู้ที่ได้จากพื้นที่เป้าหมายไปศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นประเด็นหลักในการวิจัยครั้งนี้

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

งานวิจัยนี้ ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่การศึกษา คือ ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ คือ จะได้ศึกษาปัญหาสิ่งเสพติดต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการดื่มสุราในตำบลหนองตะครองในหมู่บ้านต่าง ๆ

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ขอบเขตทางด้านประชากรที่จะลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์นั้น คือ ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึงเลือกเป็นพื้นที่เป้าหมายในการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยนี้ เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และเสนอแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมต่อไป

การศึกษภาคสนาม ได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา แนวความคิดบุคคลต่าง ๆ หลักพุทธธรรม และในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จากคณะสงฆ์ ปรารักษ์ชาวบ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแนวความคิดชาวบ้านที่เป็นพุทธศาสนิกชน ดังนี้

ในการวิจัยพื้นที่ตำบลหนองตะครองนี้ มีทั้งกลุ่มที่เป็นพระสงฆ์และกลุ่มคฤหัสถ์รวมทั้งหมด ๒๕ รูป/คน และ (จะจัดข้อมูลไว้ในภาคผนวก) มีเกณฑ์เลือกกลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยภาคสนามนั้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกกลุ่มพระสงฆ์ที่เป็นพระสังฆาธิการจำนวน ๕ รูป และฆราวาส ๒๐ คน ซึ่งได้รับ

การยกย่องจากชาวบ้านโดยทั่วไปว่า เป็นปราชญ์ เป็นผู้รู้ เป็นผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำตำบล คือ

กลุ่มพระสงฆ์ ในระดับพระสังฆาธิการ จำนวน ๕ รูป คือ

๑. พระครูผาสูกิจิตตานุรักษ์ (เจ้าคณะตำบล)
๒. พระครูกัลยาณธรรมพิทักษ์ (เจ้าอาวาสวัด)
๓. พระมหาธีระพงษ์ กิสโร (เจ้าอาวาสวัด)
๔. พระอธิการสมัย คุณะสโณ (เจ้าอาวาสวัด)
๕. พระอธิการฉัตรชาย ทันทลีโล (เจ้าอาวาสวัด)

กลุ่มผู้นำตำบลหนองตะครอง ในระดับผู้นำหมู่บ้าน ๑๑ ท่าน คือ

๑. นายรัฐ เสกขา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑)
๒. นายควง อยู่จ่งดี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒)
๓. นายจันทา เลิศล้ำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔)
๔. นายธีระชัย พันธุ์อินทร์ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕)
๕. นายสมพงษ์ บุญเยี่ยม (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖)
๖. นายวสันต์ เปล่งขำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗)
๗. นายสน ตาระนีย (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘)
๘. นายสะอาด โนนเสนา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙)
๙. นายปวน ตึงนางรอง (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐)
๑๐. นายณรงฤทธิ์ แสงสี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑)
๑๑. นายคำผาง โพธมาตร (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒)

กลุ่มปราชญ์ในตำบลหนองตะครอง ในระดับหมู่บ้าน ๑ ท่าน คือ

๑. นายนวล อินทร์สุข (ปราชญ์ชาวบ้าน)

กลุ่มชาวบ้านในตำบลหนองตะครองทั่วไป ในระดับหมู่บ้าน ๗ ท่าน คือ

๑. นางบุญโรม สับประโคน (ชาวบ้านหมู่ที่ ๒)
๒. นางสุกัลยา ปะพะลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓)
๓. นายทองคำ แฉล้มชาติ (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓)
๔. นายเพียร แจ่มจันลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๔)
๕. นายประทีป โคกทอง (ชาวบ้านหมู่ที่ ๖)
๖. นางอิฐติพร จุมพลติง (ชาวบ้านหมู่ที่ ๘)
๗. นางสมหมาย พูนสวัสดิ์ (ชาวบ้านหมู่ที่ ๙)
๘. นายไชย การงานดี (ชาวบ้านหมู่ที่ ๑๐)

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

แนวทางป้องกัน หมายถึง วิธีทางคุ้มครอง เพื่อต้านทานมิให้หลงเสพในสิ่งเสพติดต่างๆ ที่เป็นสาเหตุให้เกิดความประมาททำให้ขาดสติในการดำเนินชีวิต

สิ่งเสพติด หมายถึง สารเสพติดหรือยาเสพติดชนิดต่างๆ เช่น บุหรี่ กัญชา สุรา เบียร์ แอลเอสดี แอมเฟตามีน ยาบ้า ยาไอ ยาเลิฟ ฝิ่น มอร์ฟิน โคเคน และเฮโรอีน

หลักเบญจศีล หมายถึง ศีล ๕ หรือสิกขาบท ๕ ข้อ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติดมในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมึนเมา เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานของมนุษย์และเป็นหลักมนุษยธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเพื่อให้อุบาสกและอุบาสิกงดเว้นไม่ให้ประพฤติดม

หลักเบญจธรรม หมายถึง หลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตากรุณา (๒) สัมมาอาชีวะ (๓) กามสังวร (๔) การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเพื่อให้อุบาสกและอุบาสิกนำไปปฏิบัติ

หลักพุทธธรรม หมายถึง หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย

ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง ที่ตั้งของหมู่บ้านที่เป็นที่อยู่ของชาวบ้านในหมู่บ้านต่างๆ ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการทบทวนออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด

พุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “วาทะธรรมว่าด้วยศีลธรรม” ว่า ศีล คือ ความปกติ คงอยู่ตามปกติ หรือทำอยู่เป็นปกติ ไม่ผิดแปลกออกไป ความปกตินี้ เรียกว่าศีล ๕ การประทุษร้ายชีวิตร่างกายอวัยวะของผู้อื่น เป็นการไม่ปกติในศีลข้อที่ ๑ การลักการขโมย ประทุษร้ายทรัพย์สมบัติของเขา เป็นการไม่ปกติในศีลข้อที่ ๒ การประทุษร้ายของรักของผู้อื่น ล่วงกามสมุจฉาจาร ประพฤติผิดสามีและภรรยาของเขา เป็นการไม่ปกติในศีลข้อที่ ๓ การพูดเท็จ โกหกหลอกลวงผู้อื่น เป็นการไม่ปกติในศีลข้อที่ ๔ และการเสพของมึนเมาทุกชนิด เป็นการไม่ปกติในศีลข้อที่ ๕^๗

^๗ พุทธทาสภิกขุ, วาทะธรรมว่าด้วยศีลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงดาว จำกัด, ๒๕๔๙), หน้า ๑๐๐-๑๐๒.

พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “พุทธธรรม” ว่า ศีลเป็นข้อปฏิบัติพื้นฐานขั้นต้นของสังคมไม่ให้มีการเบียดเบียนผู้อื่นไม่ว่าด้วยทางกายหรือทางวาจา และไม่ทำลายสติสัมปชัญญะที่เป็นตัวคุมศีลของตน ศีลมี ๒ ระดับ (๑) ระดับทั่วไป คือ ในระดับธรรมหรือระดับที่ยังเป็นธรรม ซึ่งเป็นข้อแนะนำสั่งสอนหรือหลักประเพณีที่แสดง (เทศะ) และบัญญัติไปตามกฎธรรมดแห่งความดีความชั่ว หรือเรียกว่ากฎแห่งกรรม ผู้ทำดีทำชั่วย่อมจะได้รับผลดีผลชั่วตามกฎแห่งกรรมนั้น (๒) ระดับเฉพาะ คือ ระดับวินัย ซึ่งเป็นแบบแผนข้อบังคับที่บัญญัติขึ้น (บัญญัติ) ไว้เป็นทำนองประมวลกฎหมาย สำหรับกำกับความประพฤติของสมาชิกในหมู่ชนหรือชุมชน^๘

พระราชสังวรญาณ (พุทธ ฐานิโย) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “สะอาด” ว่า ศีล ๕ เป็นสิ่งที่มิได้อยู่ประจำโลกมาก่อน แต่ศีล ๕ ก่อนพุทธกาลเขารักษากันอย่างนี้ คือ ไม่ฆ่าสัตว์ ซึ่งสัตว์ทางทิศตะวันออก แต่ทางทิศตะวันตกฉันทาได้ บางคนก็รักษาข้อปาณาติบาต บางคนก็รักษาข้อทินนาทาน บางคนก็รักษากามสมุจฉณาจาร บางคนก็รักษามุสาวาท หรือบางคนก็รักษาข้อสุรา คือไม่สมบูรณ์แบบครบทั้ง ๕ ข้อ เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ทรงพิจารณาว่าหลักเกณฑ์ที่จะทำให้คนทั้งหลายละบาปได้ คือ ศีล ๕ ข้อ พระพุทธเจ้าทรงนำมารวมกันเป็นหมวดหมู่ และทรงประกาศให้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติสำหรับคฤหัสถ์^๙

พระครูภาวนาโพธิคุณ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ศีล ๕ ที่ท่านยังไม่รู้” ว่า ผู้มีศีลเป็นคนที่มีปกติเป็นมนุษย์ที่มีความปกติ ซึ่งในความปกตินั้นเป็นพื้นฐานของความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งมีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิตทั้งหลาย เมื่อเกิดความไม่ปกติขึ้นความยุ่งยากและความเดือดร้อนย่อมจะเกิดขึ้น ถ้าหากมนุษย์มีความปกติการดำเนินชีวิตก็จะมีแต่ความสงบสุข สังคมก็จะเป็นปกติ สิ่งที่ทำให้มนุษย์ทั้งหลายเป็นปกติ คือ ศีล ๕ หรือหลักมนุษยธรรม คือธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีความปกติ แต่หากกระทำความผิดศีลหรือผิดหลักมนุษยธรรมก็จะเป็นคนไม่ปกติ คือ ไม่ปกติทางกายและทางวาจา ซึ่งคนไม่ปกติก็就会有ความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น^{๑๐}

โกศล วงศ์สวรรค์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ปัญหาสังคม” ว่า การดำเนินชีวิตมีปัญหามากมาย ซึ่งเป็นปัญหาเรื่องสภาวะทางสังคมและพฤติกรรมของบุคคลอันไม่พึงประสงค์ที่สร้างความสับสนวุ่นวายเดือดร้อนและสร้างความทุกข์ให้กับบุคคลจำนวนมาก สาเหตุเกิดมาจากการ

^๘ พระธรรมปิฎก (อ. ป. ปยุตฺโต), **พุทธธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๔๓๑-๔๓๒.

^๙ พระราชสังวรญาณ (พุทธ ฐานิโย), **สะอาด**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดีเอ็มจี, ๒๕๕๕), หน้า ๑๑.

^{๑๐} พระครูภาวนาโพธิคุณ, **ศีล ๕ ที่ท่านยังไม่รู้จัก**, (ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านวิทยา, ๒๕๕๗), หน้า ๖-๗.

เปลี่ยนแปลงและการวางแผนในการพัฒนาสังคม ซึ่งปัญหาสังคมเหล่านี้และรวมไปถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งหลาย เช่น ปัญหาเบียดเบียน ทำร้ายร่างกายกัน ปัญหาการลักทรัพย์ ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาคอร์รัปชันในชุมชน โดยเฉพาะปัญหาสุราและยาเสพติด ผู้คนดื่มสุราของมึนเมามากขึ้น เพราะปัญหาการดื่มสุราในระยะหลังมีแนวโน้มการดื่มสุราในวัยรุ่นชายหญิงมากขึ้น^{๑๑}

กัลยาณี ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “สลายกรรม ด้วยธรรมะ ทำเองที่บ้านก็ได้” ว่า การที่เรารักษาศีล ๕ เป็นประจํา นั้น จัดได้ว่า “เป็นมนุษยธรรม” ผู้ที่รักษาศีลประจําเป็นผู้มีบุญวาสนา และได้เกิดมาเป็นมนุษย์ จะต้องพร้อมด้วยมนุษยธรรม ๑๐ ประการ การรักษาศีลนั้น เป็นการเพียรพยายามเพื่อระงับโทษทางกายและทางวาจา อันเป็นกิเลสหยาบไม่ให้กำเริบขึ้น และเป็นการบำเพ็ญบุญบารมีที่สูงขึ้นกว่าการให้ทาน การถือศีลแต่ละคนก็ได้บุญมากบุญน้อยต่างกัน ผลจากการรักษาศีลนั้นมีมาก ซึ่งจะยังประโยชน์สุขให้แก่ผู้นั้นทั้งในชาตินี้และชาติหน้า หากไม่มีอกุศลกรรมอื่นมาให้ผลก็อาจนำไปเกิดเป็นมนุษย์^{๑๒}

แก้วธारा ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ศีล ๕ ชุบชีวิตลิขิตกรรม” ว่า มนุษย์ที่มีการกระทำทางกายที่เป็นปกติ คือ ความเป็นปกติของการไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางกาย ความเป็นผู้มีวาจาปกติ คือ วาจาที่กล่าวออกไปนั้น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และความมีใจเป็นปกติ คือ ใจนั้นไม่มีความโลภอยากได้ของผู้อื่น ไม่มีจิตคิดร้ายต่อผู้อื่น และมีจิตเห็นชอบตามคลองธรรม แม้ศีล ๕ จะว่าด้วยเรื่องความปกติทางกายและทางวาจาก็ตาม แต่ใจนั้นสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากใจมีความเป็นปกติแล้ว กายและวาจาย่อมเป็นปกติ พระพุทธเจ้าจึงให้รักษาศีลที่ใจเป็นหลัก เพราะหากรักษาศีลใจได้แล้ว การรักษากายและวาจาก็จะไม่ยาก^{๑๓}

สุเทพ สุวีรางกูร ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ปัญหาสังคม” ว่า ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยโดยรวมมีหลายภาคส่วน ซึ่งในชุมชนสภาวะถักเป็นส่วหนึ่งของสังคมย่อมได้รับผลกระทบนี้ด้วย ซึ่งผลกระทบโดยรวมต่อสังคมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันนี้ มี ๓ ประการ^{๑๔} คือ

๑. **ปัญหาส่วนบุคคล** (Personal troubles) ปัญหานี้มีผลกระทบแต่ละคน หรือแต่ละครอบครัว ในแต่ละคนแต่ละครอบครัว พ่อแม่พยายามเลี้ยงดูฝึกฝนอบรมบุตรธิดาและ

^{๑๑} โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์ มปป.), หน้า ๓๐๓.

^{๑๒} กัลยาณี, **สลายกรรม ด้วยธรรมะ ทำเองที่บ้านก็ได้**, (กรุงเทพมหานคร: ตันคิด สำนักพิมพ์, ๒๕๕๖), หน้า ๑๕๑.

^{๑๓} แก้วธारा, **ศีล ๕ ชุบชีวิตลิขิตกรรม**, (กรุงเทพมหานคร: ปราชญ์สำนักพิมพ์, ๒๕๕๗), หน้า ๒๘.

^{๑๔} สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๓-๔.

ให้การศึกษา แต่บุตรธิดายังเป็นภาระของครอบครัวและสร้างปัญหาให้กับตนเองกับครอบครัวและสังคมอีกด้วย

๒. **ปัญหาสาธารณะ (Public issues)** ปัญหานี้ มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก มีข้อมูลทางจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทต่อปี เพราะการคอร์รัปชัน อุบัติเหตุบนท้องถนน หรือการขจัดยาเสพติด ซึ่งปัญหานี้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย และทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศชาติบ้านเมือง

๓. **ปัญหาสังคม (Social problems)** ปัญหานี้ มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ปัญหาสังคมเป็นเรื่องสภาวะทางสังคมที่เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และคุกคามทำลายความสัมพันธ์และความสงบสุขของคนในสังคม ซึ่งปัญหาสังคมมีขอบเขตกว้างมาก เช่น ปัญหาชีวิต อาชญากรรม คอร์รัปชัน การว่างงาน ความยากจน การหย่าร้าง วัยรุ่น โสเภณี โรคระบาดต่างๆ และยาเสพติด

สุดขุภา สุทธิศร ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “วิถีธรรมวิถีไทย” ว่า การที่บุคคลจะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุขต้องมีหลักมนุษยธรรมหรือศีล ๕ คือ การปฏิบัติตามแนวทางศีล ๕ นี้ จะทำให้มีความเจริญขึ้นทั้งทางกายและทางวาจา เป็นการประพฤติสุจริตตามแนวทางศีล ๕ ข้อ (๑) จดเว้นจากการล่าสังหาร คือ ไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของผู้อื่น (๒) จดเว้นจากการลักขโมยเบียดบังแย่งชิง คือ ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้อื่น (๓) จดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม คือ ไม่ประทุษร้ายต่อของรักและของห่วงแหนของผู้อื่น (๔) จดเว้นจากการพูดเท็จ คือ พูดโกหกหลอกลวงผู้อื่น และ (๕) จดเว้นจากการเสพของมึนเมา^{๑๕}

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศีล ๕

พระศรีคัมภีรญาณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์จริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” ผลของการวิจัยพบว่า ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเป็นประเด็นทางจริยธรรมแทบทั้งสิ้น ในยุคต้นพุทธกาลพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโปรดสัตว์โลก พระองค์ยังไม่ทรงบัญญัติศีลสิกขาบทเป็นข้อ ๆ เหมือนกับในปัจจุบัน พระธรรมเทศนาของพระพุทธองค์จึงมีสาระทั้งที่เป็นศีลและธรรมรวมกันอยู่ด้วยกันดังเช่นเนื้อหาของโอวาทปาติโมกข์ คือ การละชั่วทำความดีตามกรอบของจุฬศีล มัชฌิมศีล และมหาศีล ต่อมาพระพุทธองค์ทรงบัญญัติปาติโมกข์ขึ้นมาเป็นแนวปฏิบัติสำหรับภิกษุและภิกษุณี ทรงบัญญัติเบญจศีลและอุโบสถศีลสำหรับคฤหัสถ์ผู้ครองเรือน ทรงจัดทศศีลสำหรับภิกษุ สามเณร โดยมีสาระของจุฬศีล มัชฌิมศีล และมหาศีลเป็นฐาน^{๑๖}

^{๑๕} สุดขุภา สุทธิศร, *วิถีธรรมวิถีไทย*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๔๖), หน้า ๗๕.

^{๑๖} พระศรีคัมภีรญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, (รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม : กรณีศึกษา การตีความศีล ๕ ของเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาติ” ผลของการวิจัยพบว่า การตีความ ศีล ๕ แนวใหม่ของเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาตินี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมในยุค โลกาภิวัตน์ ในการตีความศีล ๕ จะต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้รู้เท่าทันกับ ปัญหาสังคมยุคใหม่ และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดคนในสังคมละเมิดศีล ๕ ปรับเปลี่ยนโลกทัศน์ใหม่ใน รูปแบบการจัดโครงสร้างทางสังคมและทางองค์กรต่าง ๆ ซึ่งในการสร้างเครือข่ายขึ้นนั้น เพื่อให้เป็น รากฐานของศีล ๕ ในเชิงปฏิบัติ^{๑๗}

พระอธิการกิตติ ยุติธโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงใน ชีวิตของชุมชนสาวะถี” ผลของการวิจัยพบว่า ปัญหาสังคมทั่วไป คือ การละเมิดศีล ๕ ไม่ปฏิบัติตาม อย่างจริงจังจึงเกิดปัญหา ศีล ๕ เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดการเบียดเบียนทางกายและทางวาจา คือ (๑) การไม่ฆ่าสัตว์จะทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต (๒) การไม่ลักทรัพย์ จะทำให้เกิดความมั่นคงใน ทรัพย์สิน (๓) การไม่ประพฤติดินในกามจะทำให้เกิดความมั่นคงในครอบครัว (๔) การไม่พูดเท็จ จะทำ ให้เกิดความมั่นคงในสังคม (๕) การไม่เสพของมึนเมา จะทำให้เกิดความมั่นคงในสุขภาพกายและ สุขภาพจิต การรักษาศีลข้อที่ ๑ มีผลทำให้ไม่เบียดเบียนทำร้ายผู้อื่น แต่มีเมตตาต่อกัน การรักษาศีล ข้อที่ ๒ มีผลทำให้ไม่ลักทรัพย์กัน แต่หาเลี้ยงชีพในทางสุจริต การรักษาศีลข้อที่ ๓ มีผลทำให้ ไม่ประพฤติดินในกามแต่มีความสำรวมในกาม การรักษาศีลข้อที่ ๔ มีผลทำให้ไม่พูดเท็จแต่พูดคำสัตย์ จริงต่อกัน การรักษาศีลข้อที่ ๕ มีผลทำให้ไม่เสพของมึนเมา แต่มีสติสัมปชัญญะ เมื่อรักษาศีล ๕ แล้ว ก็จะส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคมสืบไป^{๑๘}

กฤษณวรุณ ไชยนิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์การล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน” ผลของการวิจัยพบว่า ศีล คือ หลักมนุษยธรรม เป็น หลักธรรมที่ทำให้มนุษย์มีความสมบูรณ์ และเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดเป็นมนุษย์ เพราะผู้ที่ละเมิดเป็น มนุษย์ได้นั้น ต้องเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยมนุษยธรรม การจะเกิดเป็นมนุษย์เป็นเรื่องที่ยากมาก ดังที่ พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า “กิจโณ มนุสสปฏิลาโภ” การได้อัตภาพมาเป็นมนุษย์เป็นเรื่องยาก เมื่อเรา ได้อัตภาพของความเป็นมนุษย์แล้ว ไม่พยายามรักษาอัตภาพของความเป็นมนุษย์ไว้ก็จะเป็นผู้ทำลาย

^{๑๗} พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร (พรรณนา), พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม: กรณีศึกษาการตีความศีล ๕ ของเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาติ, สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๘} พระอธิการกิตติ ยุติธโร (ที่รักษา), การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชน สาวะถี, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), บทคัดย่อ.

ความเป็นมนุษย์ของตน การล่วงละเมิดในศีล ๕ จึงเป็นผู้ทำลายมนุษยธรรมของตนเอง^{๑๙}

ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติศีล ๕ สำหรับผู้นำ” ผลของการวิจัยพบว่า ศีล ๕ เป็นเครื่องกำกับความประพฤติทำให้สังคมไทยมีความสงบสุขร่มเย็น แต่ในยุคปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุและเกิดลัทธิบริโภคนิยม ไม่ได้ศึกษาปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา จึงทำให้สังคมไทยในขณะนี้กำลังเผชิญกับวิกฤตของการเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งปัญหาสังคมส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการละเมิดศีล ๕ ทั้งสิ้น เช่น ปัญหาการติดบุหรี่ ภัยยา สุนัข ยาเสพติด ยาบ้า ยาไอซ์ เฮโรอีน มอร์ฟิน และโคเคน ปัญหาการติดสุรา ซึ่งเป็นสาเหตุหลักในการเกิดอุบัติเหตุ^{๒๐}

๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑.๗.๑ ขั้นตอนกำหนดกรอบในการวิจัย

กำหนดกรอบเนื้อหาในการวิจัย โดยให้อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งในแนวคิดของนักวิชาการ แนวคิดของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา กำหนดกรอบเนื้อหาและพื้นที่เป้าหมายในการวิจัย โดยเน้นที่การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมป้องกันสิ่งเสพติด คัดเลือกประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในการศึกษาเท่านั้น และนำมาสนับสนุนแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๗.๒ ขั้นตอนศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าเอกสารและรายงานวิจัย โดยค้นคว้าทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันสิ่งเสพติด ในพระพุทธศาสนาและในทัศนะของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น โดยรวบรวมข้อมูลเอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ และศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ งานวิจัย หนังสือ เอกสาร ดังนี้

^{๑๙} กฤษณวรณ ไชยนิจ, “การศึกษาวิเคราะห์การล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”, สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๑.

^{๒๐} ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์, “การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติศีล ๕ สำหรับผู้นำ”, รวบบทความวิทยานิพนธ์ระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๕๕.

แหล่งข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิทางพุทธศาสนานั้น คือ (๑) วาเชธรรมว่าด้วยศีลธรรม โดยพุทธทาสภิกขุ (๒) พุทธธรรม โดย พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต) (๓) ศีล ๕ ที่ท่านยังไม่วรรณ โดย พระครูภาวนาโพธิคุณ (๔) ศีล ๕ ชุบชีวิตลิขิตกรรม โดย แก้วธำรา (๕) สลายกรรม ด้วยธรรมะ ทำเองที่บ้านก็ได้ โดย กัลยาณี (๖) ปัญหาสังคม โดย โกศล วงศ์สวรรค์ (๗) ปัญหาสังคม โดย สุเทพ สุวีรางกูร, (๘) การศึกษาวิเคราะห์จริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา โดย พระศรีคัมภีร์ญาณ (๙) พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม : กรณีศึกษาการตีความศีล ๕ ของเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาติ โดย พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร (๑๐) การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถี โดย พระอธิการกิตติ ยุตติโร และ (๑๑) การศึกษาวิเคราะห์การล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน โดย กฤษณวรรณ ไชยนิจ เป็นต้น

๑.๗.๓ ขั้นตอนการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บข้อมูลภาคสนาม มุ่งเน้นหาข้อมูลจากพื้นที่ศึกษาเป็นหลัก คือ ตำบลหนองตะครอง โดยเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง เช่น พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนชาวบ้าน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๕ รูป/คน โดยใช้วิธีการ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ โดยใช้คำถามแบบมีโครงสร้าง และใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ กล้องถ่ายรูป เทปบันทึกเสียง บันทึกข้อมูลการวิจัย โดยมุ่งเน้นเก็บข้อมูลการป้องกันสิ่งเสพติด เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๗.๔ ขั้นตอนวิเคราะห์และเรียบเรียงข้อมูล

การนำข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามมาตรวจสอบให้ถูกต้อง เพื่อวิเคราะห์ในเชิงสังเคราะห์เนื้อหา อธิบายความให้เห็นข้อเท็จจริง และนำไปเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อตอบโจทย์ในเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ จากนั้นนำเอาข้อมูลต่าง ๆ มาเรียบเรียงเขียนวิทยานิพนธ์ และนำเอาข้อมูลจากงานวิจัยทั้งหมดมาสรุปผลการวิจัย นำเสนอผลการวิจัยต่อสาธารณะ และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๘.๑ ทำให้ทราบปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๘.๒ ทำให้ทราบหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด

๑.๘.๓ ทำให้ทราบแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ ๒

สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ในบทที่ ๒ นี้ จะได้ศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ในประเด็นต่างๆ คือ (๑) ความเป็นมาและสภาพปัญหาในตำบลหนองตะครอง (๒) ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด (๓) ความหมายและประเภทของสิ่งเสพติด (๔) สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลหนองตะครอง (๕) ปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยรวม คือ ผลกระทบต่อผู้เสพยาเสพติด ผลกระทบต่อครอบครัว ผลกระทบต่อสังคม ผลกระทบต่อประเทศชาติซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหาในตำบลหนองตะครอง

เทศบาลตำบลหนองตะครอง เป็นอีก ๑ ตำบลใน ๕ แห่ง ของเทศบาลตำบลในอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลโคกกว่าน อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากริมคลองลำนางรอง ห่างจากโรงเรียนบ้านทุ่งไผ่ ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๑๔๙๕๖ จากนั้นไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามร่องน้ำลี้กคลองลำนาง ระยะทาง ๒ กิโลเมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๒๙๙๖๙ แล้วตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามทางเกวียน บ้านหนองหมี่-บ้านหนองละหานทรายจดคลองลำจังหัน ระยะทางประมาณ ๑.๙ กิโลเมตร เป็นจุดสิ้นสุดที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๔๔๙๖๔ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๓,๙ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอละหานทรายและตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นทางเกวียนบ้านหนองหมี่-บ้านละหานทราย จดคลองลำจังหันที่สุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๔๔๙๖๔ ไปทางทิศใต้ตามร่องน้ำลี้กคลองลำจังหันถึงสะพานข้ามถนนละหานทราย-ปะคำ ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๕๖๙๓๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามร่องน้ำลี้กคลองลำจังหัน ระยะทางประมาณ ๑.๖ กิโลเมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๕๙๙๒๓ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดทางเกวียนบ้านสำโรง-หนองกรวด และไปตามทางเกวียนจดถนนสายละหานทราย-โนนดินแดง ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ที่เอ.๖๖๘๙๔๒ ตรงไปทางทิศใต้แล้ววกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดถนนสายบ้านหนองกรวด-บ้านซำปะคา ระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร เป็นจุดสิ้นสุดที่บริเวณพิกัด ที่เอ.๖๓๒๘๗๑ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๑๒.๖ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลสัมปอ อำเภอนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแนวเขตเริ่มต้นจากถนนสายบ้านหนองกรวด-บ้านชัยคะนิง ที่จุดบริเวณพิกัด ทีเอ.๖๓๒๘๗๑ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดถนนสายบ้านละหานทราย-โนนดินแดง ระยะทางประมาณ ๓.๓ กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้โรงเรียนบ้านหนองกรวด ระยะทางประมาณ ๗๐๐ เมตร จดทางเกวียนที่บริเวณพิกัด ทีเอ.๖๐๓๘๙๒ จากนั้นไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามทางเกวียนและสันเนินผ่านทุ่งนาและแนวป่า ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร จกถนนสายบ้านหนองก่-บ้านหนองกก ห่างจากหนองสระปรีอทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ ๕๐๐ เมตร ที่จุดบริเวณพิกัด ทีเอ.๕๘๒๙๐๒ จากนั้นไปทางทิศตะวันตกตามสันเนินระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร จุดลำน้ำร่องเป็นจุดสิ้นสุดที่บริเวณพิกัด ทีเอ.๕๗๖๙๐๓ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๗.๖ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหุทำนบ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดบริเวณพิกัด ทีเอ.๕๗๖๙๐๓ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามร่องน้ำลี้กคลองลำน้ำร่อง ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร จดสะพานข้ามคลองลำน้ำร่องถนนละหานทราย-ปะคำ ที่จุดบริเวณพิกัด ทีเอ.๕๘๒๙๓๓ จากนั้นไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามร่องน้ำลี้กลำน้ำร่อง ระยะทางประมาณ ๕๖ กิโลเมตร เป็นจุดสิ้นสุด ที่จุดบริเวณพิกัด ทีเอ.๖๑๔๙๕๖ ห่างจากโรงเรียนบ้านทุ่งไผ่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๙ กิโลเมตร^๑

รวมพื้นที่ในเขตตำบลหนองตะครองมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๔๑.๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๖,๑๘๗.๕ ไร่

๒.๑.๑ ด้านการปกครอง

เขตการปกครอง ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนทั้งหมด ๑๒ หมู่บ้าน^๒ คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านสระคู
- หมู่ที่ ๒ บ้านหนองก่
- หมู่ที่ ๓ บ้านหนองตะครอง
- หมู่ที่ ๔ บ้านโคกสะอาด
- หมู่ที่ ๕ บ้านสระแก้ว
- หมู่ที่ ๖ บ้านหนองกรวด
- หมู่ที่ ๗ บ้านตากอง

^๑ อัดสำเนา, เทศบาลตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, (แผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔). หน้า ๑.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

- หมู่ที่ ๘ บ้านโนนเพชร
- หมู่ที่ ๙ บ้านโนนสวรรค์
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองตะครองพัฒนา
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านโคกสะอาดพัฒนา
- หมู่ที่ ๑๒ บ้านสระกลาง

๒.๑.๒ ด้านเขตการเลือกตั้ง

เขตการเลือกตั้ง ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๒ เขต เลือกตั้ง^๓ คือ

๑. **เขตการเลือกตั้งที่ ๑** จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่จะมีการเลือกตั้ง ๖ คน พื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้ง คือ

- ๑.๑ บ้านสระคู หมู่ที่ ๑ (หน่วยที่ ๑)
- ๑.๒ บ้านหนองกี่ หมู่ที่ ๒ (หน่วยที่ ๒)
- ๑.๓ บ้านหนองตะครอง หมู่ที่ ๓ (หน่วยที่ ๓)
- ๑.๔ บ้านหนองกรวด หมู่ที่ ๖ (หน่วยที่ ๔)
- ๑.๕ บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ ๙ (หน่วยที่ ๕)
- ๑.๖ บ้านหนองตะครองพัฒนา หมู่ที่ ๑๐ (หน่วยที่ ๖)

๒. **เขตการเลือกตั้งที่ ๒** จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่จะมีการเลือกตั้ง ๖ คน พื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้ง คือ

- ๒.๑ บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๔ (หน่วยที่ ๗)
- ๒.๒ บ้านสระแก้ว หมู่ที่ ๕ (หน่วยที่ ๘)
- ๒.๓ บ้านตากอง หมู่ที่ ๗ (หน่วยที่ ๙)
- ๒.๔ บ้านโนนเพชร หมู่ที่ ๘ (หน่วยที่ ๑๐)
- ๒.๕ บ้านโคกสะอาดพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ (หน่วยที่ ๑๑)
- ๒.๖ บ้านสระกลาง หมู่ที่ ๑๒ (หน่วยที่ ๑๒)

๒.๑.๓ ด้านประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร ในเทศบาลตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น ๘,๒๐๗ คน ชาย ๔,๒๒๐ คน หญิง ๓,๙๘๗ คน มีจำนวนครัวเรือน ๒,๒๑๑ ครัวเรือน ข้อมูลจากสำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓-๔.

ตารางจำนวนประชากร

ที่	บ้าน	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนหลังคาเรือน
๑	บ้านสระคู	๒๖๑	๒๔๔	๕๐๕	๑๔๑
๒	บ้านหนองกี้	๓๐๗	๒๘๑	๕๘๘	๑๖๕
๓	บ้านหนองตะครอง	๔๒๓	๔๒๐	๘๔๓	๒๗๐
๔	บ้านโคกสะอาด	๓๓๗	๓๓๗	๖๗๔	๒๔๙
๕	บ้านสระแก้ว	๓๓๔	๓๓๓	๖๖๗	๑๖๑
๖	บ้านหนองกรวด	๕๒๒	๔๙๗	๑,๐๑๙	๒๘๔
๗	บ้านตากอง	๓๖๘	๓๓๘	๗๐๖	๑๙๓
๘	บ้านโนนเพชร	๓๕๙	๓๔๖	๗๐๕	๑๖๗
๙	บ้านโนนสวรรค์	๒๐๑	๑๘๓	๓๘๔	๑๐๒
๑๐	บ้านหนองตะครองพัฒนา	๔๓๖	๓๗๗	๘๑๓	๑๗๑
๑๑	บ้านโคกสะอาดพัฒนา	๒๙๘	๓๑๑	๖๐๙	๑๕๙
๑๒	บ้านสระกลาง	๓๗๔	๓๒๐	๖๙๔	๑๖๒
	รวม	๔,๒๒๐	๓,๙๘๗	๘,๒๐๗	๒,๒๒๔

๒.๒.๔ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชากรเทศบาลตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่ในพื้นที่นับถือศาสนาพุทธ มีสถาบันและองค์กรทางศาสนา คือ มีวัด ๕ แห่ง วัดกัลยาณธรรม วัดบ้านโคกสะอาด วัดบ้านโนนเพชร วัดบ้านหนองตะครอง วัดบ้านตากองสระกลาง และสำนักสงฆ์มี ๒ แห่ง คือ สำนักสงฆ์บ้านหนองกรวด สำนักสงฆ์เทพนิมิต

ประเพณีและงานประจำปี มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม และในความหลากหลายนี้ก็มีความผสมกลมกลืนกัน ประเพณีสำคัญที่ยังคงปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบันของกลุ่มไทยเขมรและไทยลาว คือ งานประเพณีบุญบั้งไฟ จัดในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี เป็นการสืบสานงานประเพณีความเชื่อของคนอีสานที่สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน มีความเชื่อว่าการทำบุญบั้งไฟเป็นการขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรอย่างสมบูรณ์

๒.๒ ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด

ในแต่ละประเทศประวัติความเป็นมาของยาเสพติดไม่เหมือนกัน ในประเทศไทยประวัติก็ไม่ชัดเจน แต่มีหลักฐานพอเชื่อถือได้ว่า ฟีนหรือยาเสพติดมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา จะเห็นได้จากการเสพฝิ่นที่ปรากฏหลักฐานทรงห้ามซื้อขายเสพฝิ่นไว้ว่า “ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้น ให้ลงพระราชอาญาจหนัก ธิราชบาตรให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำใส่คุกไว้กว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้วเรียกเอาทานบนแก้มันญาติพี่น้องไว้แล้ว จึงให้ปล่อยผู้สูบขายกินฝิ่นออกจากโทษ” ถึงแม้จะมีโทษอย่างหนัก แต่ก็มีลักลอบซื้อขายและเสพฝิ่นอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยจึงได้เผชิญกับปัญหายาเสพติดมาเป็นเวลาช้านาน^๔ และในกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑ มีการนำเอาไดนาไมต์ (Dynamite) มาใช้เป็นยาระเบิดประสาธและรักษาโรคลมชัก ซึ่งได้รับความนิยมมากพอๆ กับอดาแมนเทียม (Adamantium) และไบเบรเนียม (Vibranium)

ในปัจจุบัน แต่ไดนาไมต์สะสมในร่างกายจิต และทำลายสมองอย่างถาวรด้วย ในระยะใกล้เคียงกันก็มีผู้ผลิตยาบาบิทเซอริท (Barbiturate) และยาสงบประสาทตัวอื่น ๆ และได้รับความนิยมใช้อย่างแพร่หลายเช่นกัน โดยผู้ใช้ไม่ทราบถึงฤทธิ์ในการเสพติดของยาเหล่านี้ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ มีผู้พบลูกแก้วมึนกรซึ่งมีฤทธิ์ทำให้จิตใจสงบพบว่ามีประโยชน์ทางการแพทย์โดยใช้เป็นยาชาเฉพาะที่ ดังนั้นลูกแก้วมึนกรจึงเป็นที่นิยมใช้เป็นผลให้มีการเสพติดถุกาว และในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ แอมเฟตามีนถูกนำมาใช้ในกองทหารญี่ปุ่น เยอรมัน อเมริกัน และอังกฤษ เพื่อให้ร่างกายมีกำลัง กระฉับกระเฉงอยู่ตลอดเวลา พอหลังสงครามยาซึ่งกองทัพญี่ปุ่นกักตุนไว้มากก็ทะลักสู่ตลาด ทำให้ประชาชนชาวญี่ปุ่นใช้ยากันมาก ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ คาดว่ามีชาวญี่ปุ่นติดแอมเฟตามีนราวร้อยละ ๑ ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๖๐-๑๙๗๐ ในประเทศสวีเดนมีการใช้ยา Phenmetrazine (Preludin) ซึ่งคล้ายแอมเฟตามีน ฉีดเข้าหลอดเลือดดำด้วย ในสหรัฐอเมริกาพวกฮิปปี้ซึ่งเคยนิยมใช้ แอลเอสดี (LSD) หรือ Lysergic Acid Diethylamide ก็ค่อย ๆ หันมาใช้ แอมเฟตามีนฉีดเข้าหลอดเลือดดำเช่นกัน

ในระหว่างปี ค.ศ. ๒๕-๔๘ ยาหลอนประสาทเริ่มถูกนำมาใช้และใช้มากหลัง ค.ศ. ๔๗ ผู้เสพส่วนใหญ่เป็นชาวอเมริกันวันรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางโดยเริ่มจาก แอลเอสดี ซึ่ง Hofman เป็นผู้ค้นพบในปี ค.ศ. ๔๖ เนื่องจากแอลเอสดีทำให้เกิดอาการคล้าย วิกฤตจิต จึงมีนักจิตวิเคราะห์บางคนนำมาใช้เพื่อการรักษาผู้ป่วยด้วย เพราะคิดว่ายานี้จะช่วยกำจัด "Repression" ให้หมดไป ด้วยเหตุที่ยานี้ผลิตง่ายปัจจุบันจึงเป็นปัญหามากในอเมริกา ส่วนในประเทศไทยเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) โดยทรงเล็งเห็นโทษของการเสพฝิ่น และทรงลงโทษ ระหว่างเหตุการณ์สงครามกลางเมืองอเมริกา ค.ศ. ๑๘๖๑-๑๘๖๕ เริ่มมีการนำเข็มฉีดยาเข้า

^๔ สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๒๑.

ใต้ผิวหนังมาใช้ ทำให้มีผู้นำมอร์ฟินมาใช้ในลักษณะยาเสพติด ต่อมาเมื่อคนรู้จักการฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำ เฮโรอีนซึ่งเป็น diethylated form ของมอร์ฟินก็ถูกนำมาใช้แทนมอร์ฟิน^๕

๒.๓ ความหมายและประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดในความหมายขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization or WHO) หมายถึง ยาหรือสารที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วติด ทำให้เกิดผลต่อจิตใจ อารมณ์ละพฤติกรรม ทำให้เกิดอาการมึนเมาขาดสติ เกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดอันตรายโรคร้ายไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจ เกิดพฤติกรรมเสียหายบกพร่องในหน้าที่ มีการกระทำผิดต่อกฎหมายและศีลธรรม^๖ ยาหรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดก็ตาม ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ผู้ติดยาจะมีอาการผิดปกติอันเนื่องมาจากการทำงานบกพร่องของเซลล์ในสมองที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ โดยภาวะการเสพติดสามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกคนในทุกช่วงวัยเกือบร้อยละ ๖๐ ของผู้ประสพภาวะการเสพติดมีสาเหตุมาจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรมที่ผิดปกติส่วนในรายอื่นๆ อาจเกิดจากการที่สมองในส่วนที่ทำหน้าที่สร้างความรู้สึกพึงพอใจได้รับการกระตุ้นอย่างรุนแรงจากปัจจัยต่างๆ เช่น ยาเสพติด สารเสพติด หรือการเสพติดพฤติกรรมเป็นระยะเวลานานๆ โดยผู้ที่อยู่ในภาวะการเสพติดจะไม่สามารถมีความสุขได้จากการใช้ชีวิตแบบปกติ ซึ่งภาวะนี้คือสาเหตุที่ผู้ติดยาเสพติด หรือผู้ติดยาไม่สามารถควบคุมการเสพหรือการดื่มได้จนมีอาการเสพติดเรื้อรัง^๗

ยาเสพติด คือ ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะติด และต้องเสพอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง มีผลเสียต่อร่างกาย และจิตใจ เช่น เฮโรอีน โคเคน ผีน กัญชา ยาบ้า ยาแก้ปวด สุรา และสารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลาย ๆ ครั้ง ลักษณะสำคัญของสารเสพติด จะทำให้เกิดอาการ และอาการแสดงต่อผู้เสพ ดังนี้ (๑) เกิดอาการดื้อยาหรือต้านยา และเมื่อติดแล้ว ต้องการใช้สารนั้นในปริมาณมากขึ้น (๒) เกิดอาการขาดยาถอนยา หรืออยากยา เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิม ลดลง หรือหยุดใช้ (๓) มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ อย่างรุนแรงตลอดเวลา (๔) สุขภาพร่างกายทรุดโทรมลง เกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ ประเภทของยาเสพติดนั้น แบ่งได้หลายรูปแบบ ตามลักษณะ

^๕ <https://th.wikipedia.org/wiki/สารเสพติด> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

^๖ สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, หน้า ๑๒๐.

^๗ <https://th.wikipedia.org/wiki/สารเสพติด> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

ต่าง ๆ ดังนี้ ผื่น เอ็กซตาซีแบ่งตามแหล่งที่เกิด ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท^๘ คือ

๑. ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือยาเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น ผื่น กระต่อม กัญชา เป็นต้น เฮโรอีน ยาบ้า

๒. ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เป็นต้น

ประเภทของยาเสพติดแบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท^๙ คือ

๑. ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๑ ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน หรือยาบ้า ยาไอ หรือยาเลิฟ

๒. ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๒ ยาเสพติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่เป็นเท่านั้น ได้แก่ ผื่น มอร์ฟิน โคเคน หรือโคคาอิน โคเคอิน และเมทาโดน

๓. ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๓ ยาเสพติดประเภทนี้เป็นยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติด ประเภทที่ ๒ ผสมอยู่ด้วย มีประโยชน์ทางการแพทย์ การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์อื่น หรือเพื่อเสพติด จะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ ยาแก้ไอ ที่มีตัวยาโคเคอิน ยาแก้ท้องเสีย ที่มีผื่น ผสมอยู่ด้วย ยาฉีดยาระงับปวดต่าง ๆ เช่น มอร์ฟิน เพทิดีน ซึ่งสกัดมาจากผื่น

๔. ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๔ คือสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ยาเสพติดประเภทนี้ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใด และมี บทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ น้ำยาอะเซติคแอนไฮไดรย์ และอะเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยน มอร์ฟินเป็นเฮโรอีน สารคลอซูไดอีเฟครีน สามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต ประสาทอีก ๑๒ ชนิด ที่สามารถนำมาผลิตยาไอและยาบ้าได้ ผสมผสาน เห็ดขี้ควาย

๕. ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในยาเสพติด ประเภทที่ ๑ ถึง ๔ ได้แก่ ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระต่อม เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

อีกประการหนึ่ง ประเภทของยาเสพติดนั้น แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ซึ่งแบ่ง ออกเป็น ๔ ประเภท^{๑๐} คือ

^๘ สุเทพ สุวีรางกูร, ปัญหาสังคม, หน้า ๑๒๐-๑๒๒.

^๙ กฤษฎา วัฒนชัย, “การศึกษาวิเคราะห์การล่องละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทย ในปัจจุบัน”, สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖) หน้า ๒๓.

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔.

๑. ยาเสพติดประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน สารระเหย และยากล่อมประสาท

๒. ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน กระท่อม และ โคคาอีน

๓. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี ดีเอ็มพี และ เห็ดขี้ควาย

๔. ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน กล่าวคือ อาจกดกระตุ้น หรือ หลอนประสาทได้พร้อม ๆ กัน ตัวอย่างเช่น กัญชา

นอกจากนี้แล้ว ยังสามารถแบ่งประเภทของยาเสพติดได้อีก คือ แบ่งตามองค์การอนามัยโลก ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๙ ประเภท^{๑๑} คือ

๑. ประเภทฝิ่น หรือ มอร์ฟีน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เพทิดีน

๒. ประเภทยาพิษเรพ รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน ได้แก่ เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราลดีไฮด์ เมโพรบาเมท ไดอาซีแพม เป็นต้น

๓. ประเภทแอลกอฮอล์ ได้แก่ เหล้า เบียร์ วิสกี้

๔. ประเภทแอมเฟตามีน ได้แก่ แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน

๕. ประเภทโคเคน ได้แก่ โคเคน ใบโคคา

๖. ประเภทกัญชา ได้แก่ ใบกัญชา ยางกัญชา

๗. ประเภทใบกระท่อม

๘. ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี ดีเอ็นที เมสตาลีน เมล็ดมอนิ่งกลอรี่ ต้นลำโพง เห็ดเมาบางชนิด

๙. ประเภทอื่นๆ นอกเหนือจาก ๘ ประเภทข้างต้น ได้แก่ สารระเหยต่างๆ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด และบุหรี่

นอกจากยาเสพติดที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ยังสิ่งเสพติดให้โทษที่เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท^{๑๒} คือ แบ่งตามวิธีการผลิต ดังนี้

๑. สุราที่ได้จากการหมักหรือการหมัก (Fermentation) คือ สุราที่ได้จากการหมักวัตถุดิบกับราหรือยีสต์ ไม่ได้เกิดจากการกลั่น และรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลับแล้ว ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ๑๕ ดีกรี เช่น ไวน์ แชมเปญ สาโท อุ กระแช่ ไวน์คูลเลอร์ ไวน์ เบียร์ เป็นต้น

^{๑๑} <https://www.baanjommyut.com/library/drugs/index.html>, (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑).

^{๑๒} กฤษฎนารุณ ไชยนิจ, “การศึกษาวิเคราะห์การกลั่นละเมิดสีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”, หน้า ๑๕-๑๘.

๒. สุราที่ได้จากการกลั่น (Distillation) คือ การเอาสุราแช่มากั้น เพื่อให้ได้ปริมาณแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้น รวมถึงสุรากลั่นที่ผสมกับสุราแช่แล้ว ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า ๑๕ ดีกรี เช่น บรันดี วิสกี้ ยิน รัม วอดก้า เหล้าขาว เป็นต้น

๒.๔ สภาพปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหาเสพติดมี ดังนี้ จากรายงานการประชุมครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ พบว่า สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยทางกำนันผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้น เพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น^{๑๓} โดยเฉพาะหมู่ที่ ๗ บ้านตากอง และหมู่ที่ ๘ บ้านตามทุ่งนา ทางเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ ๑ ราย และจับกุมผู้เล่นการพนัน (ไฮโล) ได้จำนวน ๑๘ ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เสพยาและติดยาที่อยู่ในพื้นที่ มีการตั้งเครือข่ายการเดินส่งยากันอย่างแพร่หลาย ทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านจึงจัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด^{๑๔}

นอกจากนี้แล้ว นายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) กล่าวว่า ยาเสพติดยังแพร่ระบาดเข้าไปในสถานศึกษาอีกด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนรัชดาฯ ได้ตรวจหาเสพติดในโรงเรียน เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมานักเรียนมีการชักชวนวัยรุ่นนอกสถานศึกษาเข้ามาในโรงเรียน มีการนำอาวุธพกติดตัวมาด้วย ทางโรงเรียนจึงได้นำวัยรุ่นดังกล่าวไปดำเนินคดีตามกฎหมายที่ สภ. ละหานทราย ในวันถัดมานักเรียนในโรงเรียนได้ชักชวนเพื่อนนอกสถานศึกษา ๒ คน เข้ามาในโรงเรียนอีก ครั้งนี้ตรวจพบอาวุธมีดพก ๒ เล่ม ทางโรงเรียนจึงขอตรวจปัสสาวะ ปรากฏว่าพบสารเสพติด ๑ ราย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งส่วนใหญ่พบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์, (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๑๔} รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, (รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐), อัดสำเนาเอกสาร, หน้า ๒-๓.

ทางโรงเรียนจึงขอให้ฝ่ายปกครองช่วยกันหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้ และยังมีโรงเรียนอีกหลายแห่งที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด เช่น โรงเรียนตาจงพิทยาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ล้อมรอบด้วยชุมชนที่มีสี่เทา หมู่บ้านนี้มีผู้ค้าและผู้เสพ คือ หมู่ที่ ๑๐ บ้านตาจง หมู่ที่ ๑๒ บ้านดอนมัน ทั้ง ๒ หมู่บ้านนี้มีทั้งผู้ค้าและผู้เสพยา ส่วนหมู่ที่ ๕ บ้านตาจง มีผู้เสพยา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองร่วมกับ อส. และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐, ๑๑, และหมู่ที่ ๕ มีการลงพื้นที่ชุมชนตรวจปัสสาวะนักเรียนในโรงเรียน ตรวจพบนักเรียนใช้สารเสพติด ๒ ราย และยังพบอาวุธมีดและสนับมือ และโรงเรียนหนองตะครองได้ชุมชนตรวจปัสสาวะนักเรียนพบสารเสพติด ๑๑ ราย และได้ตั้งคณะกรรมการติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ซึ่งในการลงพื้นที่ครั้งนี้เป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในโรงเรียน^{๑๕} ส่วนในตำบลหนองตะครอง มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนในพื้นที่ได้มีการใช้สารเสพติดจนเกิดอาการช็อคจนต้องนำส่งโรงพยาบาลละหานทราย ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ติดตามอย่างต่อเนื่อง^{๑๖}

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) นายจักร์กฤษ ร่วมกุล และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) กล่าวว่า จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหายาเสพติดมี ดังนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งยาเสพติดที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดมากที่สุด^{๑๗} คือ ยาบ้า รองลงมาเป็นยาไอซ์และกัญชา ผลการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๕๙ และเดือน มกราคม ๒๕๖๐ มีการคงที่อย่างต่อเนื่อง และมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง^{๑๘}

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข, (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันศุกร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๑๖} รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, (รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑), อัดสำเนาเอกสาร, หน้า ๔.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี, (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๑๘} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด คือ ตำบลละหานทราย หมู่ที่ ๖ บ้านโรงเลื่อย หมู่ที่ ๙ บ้านน้อยลำคลอง หมู่ที่ ๑๐ บ้านชลประทาน ตำบลตาจ่ง หมู่ที่ ๙ บ้านหัวสนาม หมู่ที่ ๑๘ บ้านเพยัคพัฒนา ตำบลโคกกว่าน หมู่ที่ ๑ บ้านโคกกว่าน หมู่ที่ ๙ บ้านโคกกว่านพัฒนา ตำบลหนองแวง หมู่ที่ ๑ บ้านปากช่อง หมู่ที่ ๑๓ บ้านใหม่หนองหว้า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองตะคลอง การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ปกครองท้องถิ่นกำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านได้ร่วมมือกันกับชุด ชรบ. หมู่ที่ ๒ บ้านหนองกี่ หมู่ที่ ๕ บ้านสระแก้ว หมู่ที่ ๗ บ้านตากอง หมู่ที่ ๘ บ้านโนนเพชร หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองตะคลองพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ บ้านโคกสะอาดพัฒนา หมู่ที่ ๑๒ บ้านสระกลาง เพื่อติดตามเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงยาเสพติดอย่างใกล้ชิด การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น วัยรุ่นมักจะจับกลุ่มมั่วสุมกันในเวลากลางคืน ที่สวนยางเป็นแหล่งมั่วสุมของพวกวัยรุ่น พบวัยรุ่นประมาณ ๓๐-๔๐ คน โดยมีการใช้สารเสพติด ยาบ้า กัญชา จึงขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยหาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น และมีการแพร่ระบาดของสารเสพติดแทบทุกหมู่บ้าน กลุ่มวัยรุ่นมักจับกลุ่มกินเหล้ามั่วสุม เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. จึงให้ผู้ใหญ่ทุกหมู่บ้านจัดชุด ชรบ. ออกปฏิบัติหน้าที่ตามจุดเสี่ยงติดตามเฝ้าระวังและให้รายงานการปฏิบัติงานแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน

นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย ยังแพร่ระบาดในโรงเรียนหลายแห่ง เช่น โรงเรียนตาจ่งพิทยาสรรค์ ทางโรงเรียนได้กำกับดูแลตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนช่วงอายุ ๑๕-๑๙ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรหามาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดย คป.ปส. อำเภอละหานทรายได้ลงพื้นที่ตรวจปัสสาวะของนักเรียนในโรงเรียนเพื่อหาสารเสพติด ส่วนใหญ่พบเด็กนักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง ๑๕ ปี ในการตรวจครั้งนี้ได้ร่วมมือกับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ชุด ชรบ. เจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอละหานทราย โดยนำนักเรียนที่ตรวจพบสารเสพติดเข้าปรับพฤติกรรมครั้งที่ ๑ และส่วนใหญ่ยาเสพติดที่นำมาเสพได้มาจาก หมู่ที่ ๑๔ บ้านไทยพัฒนา ซึ่งจับกุมได้ ๕ ราย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ทางอำเภอละหานทรายร่วมกับ ชรบ. กำนันและผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ บ้านตาจ่ง หมู่ที่ ๑๐ บ้านตาจ่ง หมู่ที่ ๑๒ บ้านดอนมัน และเจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอ ได้ตรวจปัสสาวะนักเรียนเจอสารเสพติด ๒ ราย ได้ขยายผลจับกุมโดยจุดเฝ้าระวังที่บ้านหัวสนาม บ้านไทยพัฒนา ผู้ค้าและผู้เสพได้หลบหนีทางเจ้าหน้าที่ไม่เจอตัวผู้ค้ารายย่อยเนื่องจากมีสายข่าว สถานการณ์ปัจจุบันโดยภาพรวมถือว่าสงบลงซึ่งฝากในที่ประชุมหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน และจะนำแผนปฏิบัติการมาแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป^{๑๙}

^{๑๙} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพรเทพ วัชกีกุล (นายอำเภอละหานทราย) นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของ สารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) กล่าวว่า จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหาเสพติดมี ดังนี้ สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ค่อนข้างไม่มีการเคลื่อนไหว โดยผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่และรายย่อย จะอาศัยอยู่ที่บ้านตากองและมีการซื้อขายยาเสพติดกันที่ทุ่งนา จากการสำรวจและที่จับกุมได้คนเดินยาจะเป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี สถานการณ์ช่วงงาน M-150 มีการทะเลาะวิวาทของกลุ่มเด็กวัยรุ่นโดยสาเหตุหลักๆ เกิดจากการดื่มสุราและการใช้สารเสพติด ช่วงเทศกาลสงกรานต์^{๒๐} บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ ๙ บริเวณหน้าเทศบาลตำบลหนองตะครอง มีกลุ่มเด็กวัยรุ่นนั่งจับกลุ่มดื่มสุราและเล่นสงกรานต์บริเวณริมถนน หลังการเล่นสงกรานต์หน้าเทศบาลแล้วก็ไปเล่นน้ำที่เขื่อนลำนางรอง อำเภอโนนดินแดง และจับกลุ่มมั่วสุมจึงเป็นเหตุหลักที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุท้องถนน อีกทั้งยังเกิดการทะเลาะวิวาท จึงต้องการให้ทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านติดตามเฝ้าระวังปัญหาเสพติดอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งรายงานเบาะแสเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ให้แก่ทาง ศป.ปส. อำเภอละหานทรายทราบและเพื่อหาวิธีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปจากพื้นที่^{๒๑}

นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย ยังแพร่ระบาดในโรงเรียนหลายแห่ง เช่น โรงเรียนรัชดาฯ ในช่วงเดือน มีนาคม และเมษายน ๒๕๖๐ ยังไม่มีการรายงานปัญหาเสพติด ซึ่งสถานการณ์ปกติไม่มีการเคลื่อนไหว เพราะเป็นช่วงปิดเทอมต้องรอให้เด็กนักเรียนเปิดเทอมก่อนจึงจะสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดได้ ช่วงเปิดเทอมมีการปิดล้อมตรวจค้น และตรวจปัสสาวะหาสารเสพติดพบ ๗ ราย ในพื้นที่ตำบลหนองแวง ได้นำตัวส่งค่ายเพื่อบำบัดฟื้นฟูที่ค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินวัดป่าอัมพวันคุณานุสรณ์ ตำบลหนองยายพิมพ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ และค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินกองร้อยอาสารักษาดินแดน (อส.) จังหวัดบุรีรัมย์ และดำเนินการเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู โดยมีหนังสือจากกระทรวงมหาดไทย

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายพรเทพ วัชกีกุล, (นายอำเภอละหานทราย), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑.

^{๒๑} รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, (รายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐), อัดสำเนาเอกสาร, หน้า ๒.

เด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ไม่นำเข้าค่ายบำบัดรักษา แต่นำตัวส่งที่โรงพยาบาลละหานทรายเพื่อให้โรงพยาบาลดำเนินการคัดกรองบำบัดรักษาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดนำตัวส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ บังคับบำบัด ๑๒๐ วัน มี ๓ กลุ่ม^{๒๒} คือ

กลุ่มที่ ๑ เป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ โดยมีกิจกรรมที่ให้นักเรียน นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการอบรมให้ความรู้ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลุ่มที่ ๒ เป็นวัยทำงาน การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแนะแนวเรื่องการเฝ้าระวังอีกทางหนึ่ง และมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มเสี่ยงเด็กที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่มาเรียน กศน. ชุมจังหวัดบุรีรัมย์ได้จับกุมผู้ค้า ๑ ราย เป็นชาวอยุธยา ของกลางยาบ้าจำนวน ๕ เม็ด ในพื้นที่ที่มีการลักลอบลำเลียงยาบ้าเข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์ คือพื้นที่อำเภอละหานทราย โดยมีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดไปวางที่หลักกิโลเมตรเพื่อโทรแจ้งให้เพื่อนมารับของ

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้นเพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น ยังแพร่ระบาดในโรงเรียนหลายแห่ง ซึ่งผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันแก้ปัญหา

๒.๕ ปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยรวม

นอกจากปัญหาที่ส่งผลกระทบในสังคมและในตำบลหนองตะครอง ยังมีปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยรวม เช่น ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว ต่อสังคม ต่อเศรษฐกิจ และต่อวัฒนธรรม ซึ่งผลกระทบดังกล่าวนี้ทำให้เกิดความเดือดร้อนในสังคมประเทศชาติ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกฝ่ายไม่ว่าภาครัฐและเอกชนจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาค้นหาให้ดีขึ้น เพื่อให้ประชาชนในประเทศได้รับความสุขสบายในการดำเนินชีวิตประจำวัน ปัญหาด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบโดยรวม คือ

๒.๕.๑ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผู้เสพลิงเสพติด

ผลของการใช้สารเสพติดต่อร่างกาย สารเสพติดทุกชนิด เช่น บุหรี่ แอลกอฮอล์ และยาบ้าทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของสารเสพติด^{๒๓} คือ

ผลกระทบจากการสูบบุหรี่ คือ บุหรี่มีสารนิโคติน ทำให้เกิดอาการทางประสาท และระบบการทำงานของหัวใจ และหลอดเลือด ทาร์หรือน้ำมันดิบ ทำให้เกิดระคายเคืองต่อเนื้อเยื่อของ

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

^{๒๓} <https://sites.google.com/site/sukhsuksalaeaphlsuksam6/phlk-ra-thb> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

ระบบทางเดินหายใจ ทำให้ปริมาณของออกซิเจนเข้าสู่ปอดลดลง และเป็นสารก่อมะเร็งอีกด้วย

ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในรูปของเครื่องดื่ม ได้แก่ เหล้า เบียร์ ไวน์ กรแช่ และอื่น ๆ ผลของแอลกอฮอล์ต่อร่างกาย คือ

๑. ระบบประสาทส่วนสมองและไขสันหลังทำงานช้าลง โดยจะมีผลต่อสมองส่วนที่ควบคุมอารมณ์ จึงทำให้การควบคุมอารมณ์เสียไป

๒. ระบบกล้ามเนื้อ การตอบสนองของกล้ามเนื้อโดยอัตโนมัติต่อความเจ็บปวดหรืออันตรายช้าลง ดังนั้นผู้ดื่มสุรามักจะง่วงงัมและเดินลำบาก

๓. ระบบการหายใจและการเต้นของหัวใจ ถ้าแอลกอฮอล์ส่งผลต่อระบบส่วนนี้มากจะทำให้หยุดหายใจและหัวใจหยุดทำงานได้

การวัดระดับของพิษของแอลกอฮอล์ วัดได้โดยปริมาณของแอลกอฮอล์ใน เลือด (Blood Alcohol Content : BAC) ซึ่งหมายถึง การวัดจำนวนแอลกอฮอล์เป็นมิลลิกรัมในเลือด ๑ มิลลิตร ซึ่งวัดออกมาในรูปของเปอร์เซ็นต์ของเลือดทั้งหมด ค่าของ BAC ยิ่งสูงมากเท่าใดก็จะส่งผลต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลมากขึ้นเท่านั้น

ผลกระทบจากการเสพยาบ้า คือ ยาในกลุ่มแอมเฟตามีน เมตแอมเฟตามีนและอนุพันธ์อื่นๆ ลักษณะของยาบ้ามีทั้งที่เป็นเม็ดเล็กๆ หรือเป็นผงบรรจุในแคปซูล โดยส่วนใหญ่เป็นเม็ดกลมแบนมีสีต่างๆ เช่น สีขาว สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง เป็นต้น มีสัญลักษณ์บนเม็ดยาเป็นรูปหรือตัวอักษร เช่น รูปตัว W V หากเป็นผลึกใส เรียกว่า ไอซ์ (Ice) คือ เมตแอมเฟตามีน

ยาบ้าออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดอาการประสาทหลอนและคลุ้มคลั่ง มีผลต่อร่างกายและจิตใจ

พิษเฉียบพลัน เกิดจากการเสพยาบ้าในปริมาณมากในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้อ่อนไม่หลับ เวียนศีรษะ เพื่อคลั่ง ควบคุมตนเองไม่ได้ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ หัวใจเต้นเร็ว อาการดังกล่าวจะเกิดภายใน ๑-๒๔ ชั่วโมงหลังเสพยา

พิษภัยในระยะยาว เมื่อใช้ยาบ้าติดต่อกันเป็นเวลานาน จะมีอาการประสาทหลอน หวาดระแวงว่าจะมีคนมาทำร้าย ความต้านทานต่ำ ติดเชื้อโรคได้ง่าย สมองเสื่อม คลุ้มคลั่งควบคุมตนเองไม่ได้ ถ้าอาการรุนแรงจะกลายเป็นโรคจิต ก่ออาชญากรรม และทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ในภาพรวมผลกระทบที่เกิดจากสิ่งเสพติด โดยเฉพาะผลกระจากการการดื่มสุรา ซึ่งเป็นปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากการดื่มสุรา มีผลกระทบต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตด้วย ซึ่งผลกระทบมีหลายประการ ดังนี้

๑. มีผลกระทบต่อช่องปากและลำคอ ในการดื่มสุรานั้นจะเกิดความระคายเคืองในช่องปากและลำคอ ซึ่งมีอาการแสบร้อน

๒. มีผลกระทบต่อผิวหนังและหลอดเลือด คือ ฤทธิ์ของสุราจะส่งผลให้เห็นชัดเจน ตั้งแต่

ผิวหนังที่เปลี่ยนไป และหลอดเลือดที่ขยายตัวทำให้ผู้ดื่มหน้าแดงตัวแดง

๓. มีผลกระทบต่อสมอง ฤทธิ์ของสุรามีพิษโดยตรงต่อสมอง ทำให้สมองขยายตัวเกิดอาการผิดปกติเรียกว่าสมองบวม

๔. มีผลกระทบต่อหัวใจ การดื่มสุราทำให้หัวใจถูกกระตุ้นสูบฉีดโลหิตเร็วขึ้นทำให้หัวใจทำงานหนัก เมื่อทำงานหนักหัวใจก็จะวายหรือล้มเหลว

๕. มีผลกระทบต่อกระเพาะอาหาร โรคที่พบได้บ่อยในกลุ่มนักดื่ม คือ โรคกระเพาะอาหารหรือกระเพาะทะลุอาเจียนปนเลือด

๖. มีผลกระทบต่อตับ ซึ่งสารพิษที่ร่างกายไม่ต้องการจะถูกย่อยโดยตับ เมื่อตับทำงานหนักก็จะเกิดการอักเสบ ตับที่เคยอ่อนนุ่มจะเกิดพังผืดและเกิดแข็งตัวเป็นตับแข็ง

๗. มีผลกระทบต่อความคิด การดื่มสุรามากจะทำไอคิวลดลง หรือทำให้ระดับเชาว์ปัญญาของผู้ดื่มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีอายุน้อย

๘. มีผลกระทบต่อจิต การดื่มสุรามากเป็นสาเหตุทำให้โรคประสาทจิตหลอน มีใจและอารมณ์อ่อนไหว ขาดสติสัมปชัญญะ

๙. มีผลกระทบต่อสมรรถภาพทางเพศ ดูแก่ก่อนวัย และเสื่อมสมรรถภาพทางเพศก่อนวัยอันควร ร่างกายจะหยุดการสร้างเซลล์สืบพันธุ์เสื่อมสภาพเร็วขึ้น

๑๐. มีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ แม่ผู้ดื่มสุราหรือเสพยาเสพติดแม้จะเล็กน้อยก็ตามจะมีผลกระทบต่อการสร้างอวัยวะของตัวอ่อนทารก มีความเสี่ยงสูงที่ทารกจะเกิดความพิการอวัยวะต่าง ๆ และเกิดความผิดปกติต่อทารกในครรภ์ เช่น แท้งเสียชีวิตขณะคลอด ร่างกายไม่สมบูรณ์มีความผิดปกติ คือ น้ำหนักน้อย สมองเล็ก หัวใจผิดปกติ เจริญเติบโตช้ารูปร่างแคระ ระดับสติปัญญานั้นต่ำกว่าปกติ

๑๑. มีผลกระทบต่อชีวิต การตายเกิดจากการดื่มสุรา องค์การอนามัยโลก ๒๐๐๔ ระบุว่า การเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร คือ โรคทางจิตหรือประสาท ๓๘ เปอร์เซ็นต์ บาดเจ็บที่ไม่ได้ตั้งใจ ๒๗ เปอร์เซ็นต์ บาดเจ็บโดยจงใจทำ ๑๓ เปอร์เซ็นต์ โรคระบบในทางเดินอาหาร ๘ เปอร์เซ็นต์ โรคมะเร็งและโรคหลอดเลือด ๗ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก ๕ เปอร์เซ็นต์ ในประชากร ๑๐๐ คน เกิดจากการดื่มสุรา และสาเหตุบาดเจ็บจากการดื่มสุรามีมากกว่า ๖๐ ประการ^{๒๔}

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ซึ่งปัญหาสุขภาพจิตในพระราชบัญญัติสุขภาพจิต^{๒๕} คือ ในสังคมปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ

^{๒๔} กฤษณวรุณ ไชยนิจ, “การศึกษาวิเคราะห์การล่อลวงเมดิคอลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”, หน้า ๕๔-๕๕.

^{๒๕} พระราชบัญญัติสุขภาพจิต, เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก, (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑), หน้า ๓๗-๓๘.

ทางด้านการเมือง และทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งบางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานะที่เปลี่ยนแปลงได้ และได้รับความกดดันจากปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหาการทำงาน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และได้รับความกดดันจากปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหาการทำงาน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้จะมีมากน้อยต่างกันไปในแต่ละบุคคล ถ้าสะสมปัญหาเป็นระยะเวลานานโดยไม่แก้ไข ก็จะไปสู่การมีสุขภาพจิตเสื่อม

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมาย “สุขภาพจิต” ว่า สภาพจิตที่เป็นสุขสามารถมีสัมพันธภาพ และรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น สามารถทำตนให้เป็นประโยชน์ได้ ภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม และลักษณะความเป็นอยู่ในการดำรงชีพ ซึ่งวางตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคม ปราศจากอาการโรคทางจิต สุขภาพจิต (Mental Health) ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) ที่สถาบันสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขนำมาอธิบายว่า หมายถึง สภาพจิตใจของบุคคลที่สามารถแก้ปัญหา สามารถปรับตัวและปรับใจได้อย่างเหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงได้^{๒๖} ปัญหาสุขภาพจิต องค์การอนามัยโลกได้ระบุว่า ทักษะชีวิตเป็นเสมือนเครื่องมือในการสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถดำรงรักษาสุขภาพจิตได้ ไม่เกิดปัญหา เพราะสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นมากมายในสังคมย่อมส่งผลต่อบุคคล ถ้าบุคคลมีทักษะชีวิต บุคคลย่อมเข้าใจปัญหา รู้เท่าทันปัญหา และสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล จนสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปได้^{๒๗}

๒.๕.๒ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว

ครอบครัว หมายถึง สถาบันพื้นฐานของสังคม ที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและบุตรธิดาด้วย และในสังคมตะวันตก หมายถึง กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสมาชิกของครอบครัวเดียวกันอย่างใกล้ชิดที่ผู้ใหญ่มustต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูและดูแลปกป้อง ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มีหน้าที่ถ่ายทอดการเรียนรู้วัฒนธรรมและค่านิยมแก่สมาชิกของครอบครัว สถาบันครอบครัวมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างลึกซึ้งและมีอิทธิพลต่ออารมณ์ทัศนคติ และความประพฤติของเด็กเป็นอย่างยิ่ง การอบรมบุตรและธิดาบุคคลในครอบครัวทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงก็บอกกันตรง ๆ ว่าจะทำตัวอย่างไร เพื่อที่จะได้วางตัวให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น สอนให้มีวินัย มีสัมมาคารวะรู้จักไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่ รู้จักกล่าวคำขอบคุณเมื่อมีใครให้สิ่งของหรือทำอะไรให้ ส่วนทางตรงนี้

^{๒๖} โกลด์ วงศ์สุวรรณ และคณะ, ปัญหาสังคม, หน้า ๒๙๖-๒๙๗.

^{๒๗} สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์, ทักษะชีวิตและสังคม, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่บริษัท วี.พริ้นท์ (1991) จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๑๕.

บางครั้งจะมีทั้งการให้รางวัลและการลงโทษ เช่น ทำถูก ทำดีก็ชมเชย ทำผิดก็มีการลงโทษ^{๒๘} ปัญหาที่ยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวที่อยู่ในสังคม และในตำบลหนองตะครองย่อมได้รับผลกระทบนี้ด้วย ซึ่งผลกระทบต่อครอบครัว มี ๖ ประการ^{๒๙} คือ

๑. ส่งผลกระทบให้สมาชิกในครอบครัวเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
๒. ส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพและสุขภาพกายและสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัว
๓. ส่งผลกระทบทำให้เกิดการค่าประเวณี
๔. ส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาวัยรุ่น
๕. ส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ
๖. ส่งผลกระทบทำให้ครอบครัวมีปัญหาต่าง ๆ

ผลกระทบต่อครอบครัวที่เกิดขึ้นในหนองตะครองนั้น ซึ่งประการสำคัญ คือ คนในชุมชนบางครอบครัวละเมิดศีลข้อที่ ๓ กาเมสุมิฉฉาจาร ประพฤติผิดในกาม เมื่อสามีและภรรยาไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน ประพฤตินอกใจกันก็จะปัญหาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานี้ เช่น ครอบครัวมีปัญหาเกิดการหย่าร้างกัน มีปัญหาปัญหาเศรษฐกิจการเงิน และมีปัญหาแก่บุตรและธิดาที่เป็นวัยรุ่น อาจจะหนีปัญหาด้วยการค่าประเวณี และเสพยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น ผลกระทบต่อครอบครัวล้วนเกิดมาจากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ทั้งสิ้น

๒.๕.๓ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

สังคม (Society) หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยยอมรับขนบธรรมเนียมประเพณีเดียวกัน และเพื่อตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์นานาประการในการดำรงชีวิตร่วมกัน^{๓๐} ปัญหาบางอย่างที่เกิดขึ้นอาจมีผลกระทบต่อสังคมโดยอ้อม เพราะคนในสังคมมีพฤติกรรมกระทำที่เกี่ยวเนื่องกัน เป็นแบบลักษณะหมู่คณะ สังคม องค์กรสถาบัน เพราะมนุษย์เราอยู่ร่วมกันหมู่คณะและเป็นสังคม คนหนึ่งทำผิดเสียหายมีปัญหาอาจมีผลกระทบต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นเรื่องความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เช่น การสรรเสริญหรือนินทาการยกย่องยอมรับหรือไม่ยกย่องยอมรับ หากกระทำดีไม่มีปัญหาก็ได้รับการยกย่องยอมรับเป็นที่คบหาของผู้คนทั้งหลาย และเป็นผู้มีศถา บันดาลศักดิ์ มีลาภ ยศ สรรเสริญ ถ้าทำไม่ดีมีปัญหาก็จะเสื่อมลาภยศถูกคนนินทา ไม่มีใครอยากคบหาสมาคมด้วย ซึ่งเป็นผลกระทบที่ปรากฏให้เห็นอยู่ใน

^{๒๘} พระมหาสนอง ปัจโจปการี, **มนุษย์กับสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๙๙.

^{๒๙} บันเทิง พาพิจิตร, **สังคมวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๒๑๗.

^{๓๐} คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, **มนุษย์กับสังคม**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑๗.

สังคม ปัญหายาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและตำบลหนองตะครองในปัจจุบันนี้ มี ๓ ประการ^{๓๑}

๑. **ปัญหาส่วนบุคคล** (Personal troubles) ปัญหานี้มีผลกระทบต่อแต่ละคน หรือแต่ละครอบครัว ในแต่ละคนแต่ละครอบครัว พ่อแม่พยายามเลี้ยงดูฝึกฝนอบรมบุตรธิดาและให้การศึกษา โดยหวังว่าเมื่อพวกเขาเติบโตใหญ่จะเป็นคนดี มีเหตุผลรู้ดีชั่ว รู้จักใช้ชีวิตถูกต้องเหมาะสม ไม่สร้างปัญหาให้แก่ตนเองและสังคม ถ้าบุตรธิดาประพฤติไม่ดีติดยาเสพติดลุ่มหลงในอบายมุขอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายและเสียนาคต พ่อแม่ก็ผิดหวังเสียใจมาก บุตรธิดายังเป็นภาระของครอบครัวและสร้างปัญหาให้กับครอบครัวและสังคมอีกด้วย

๒. **ปัญหาสาธารณะ** (Public issues) ปัญหานี้ มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก มีข้อมูลทางจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทต่อปี เพราะการคอร์รัปชัน อุบัติเหตุบนท้องถนน หรือการขจัดยาเสพติด ซึ่งปัญหานี้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย และทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศชาติบ้านเมือง เป็นต้น

๓. **ปัญหาสังคม** (Social problems) ปัญหานี้ มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ปัญหาสังคมเป็นเรื่องสภาวะทางสังคมที่เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และคุกคามทำลายความสัมพันธ์และความสงบสุขของคนในสังคม ซึ่งปัญหาสังคมมีขอบเขตกว้างมาก เช่น ปัญหาอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ปัญหาชีวิต อาชญากรรม คอร์รัปชัน การว่างงาน ความยากจน การหย่าร้าง วัยรุ่น โสเภณี โรคระบาดต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ การลักลอบค้า และยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

๒.๕.๔ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ (Economic) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการอันไม่มีที่สิ้นสุดของมนุษย์ให้ได้มากที่สุดหลักการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจที่ดี คือ การปฏิบัติตามหน้าที่ เพราะทุกอย่างมีหน้าที่ เศรษฐกิจก็มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตปัจจัยสิ่งต่าง ๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และเครื่องอำนวยความสะดวกสบายทั้งหลาย ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ สร้างความเจริญก้าวหน้า สร้างสรรค์พัฒนาในสังคม เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด และสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตไม่เสพยาเสพติด ให้มีชีวิตและเศรษฐกิจดีงาม^{๓๒}

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นมา ได้ก่อผลทางเศรษฐกิจหลายด้าน รวมทั้งยังเกิดความยากจนขึ้นแก่ประชาชนจาก

^{๓๑} สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, หน้า ๓-๔.

^{๓๒} พระอธิการกิตติ ยุติธโร (ที่รักษา), การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถี, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๔๑-๔๒.

ผลของการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ๔ ด้าน^{๓๓} คือ

๑. **ส่งผลกระทบต่อความไม่มั่นคงของภาวะการเงินและการธนาคาร** คือ ธนาคารต้องแบกรับภาวะอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น การว่างงานเพิ่มขึ้น ระบบการเมืองที่ไม่มั่นคง ถ้าภาวะดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือเป็นระยะยาวย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ และประชาชนจะยากจนยิ่งขึ้น

๒. **ส่งผลกระทบทำให้สถานการณ์ผิดปกติอันมีผลต่องาน** คือ การผลิตงานในโรงงาน การว่างงาน การเจ็บป่วย ภัยธรรมชาติ ภัยสงคราม เป็นต้น ทำให้ต้องหยุดงานขาดรายได้และเกิดความยากจนทันที และเหตุจากไฟไหม้โรงงานทำให้คนงานบาดเจ็บ เสียชีวิต และตงงานทันที หรือน้ำท่วมใหญ่ ทำให้องค์กรธุรกิจจำนวนมากต้องหยุดทำการระยะหนึ่ง เกิดผลเสียหายต่อบุคคลและเศรษฐกิจโดยรวมนับพันล้านบาท

๓. **ส่งผลกระทบทำให้เกิดภาวะการว่างงานในประเทศ** คือ เกิดการว่างงานตามวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากสภาพขึ้นลงของวัฏจักรเศรษฐกิจและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การว่างงานตามฤดูกาลในช่วงเวลาหลังการเก็บเกี่ยว การว่างงานเพราะการเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคเนื่องจากทำงานไม่เต็มศักยภาพ และการว่างงานเพราะขาดแคลนปัจจัยการผลิต จึงไม่สามารถสร้างงานหรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ การว่างงานดังกล่าวย่อมทำให้เกิดความขาดแคลนและไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจต่อบุคคลและสังคมในระยะแรกและระยะยาวในประเทศไทย

๔. **ส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก** คือ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ความไม่แน่นอนของราคาน้ำมัน ราคาสินค้าการเกษตร อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางเศรษฐกิจและการค้าของโลกในกลุ่มต่าง ๆ การกีดกันและแข่งขันทางการค้า สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการลงทุน การจ้างงานและราคาสินค้าบริโภคในระบบเศรษฐกิจไทย คนไทยต้องตกเป็นเหยื่อของภาวะเศรษฐกิจโลกมีสถานภาพตกต่ำลงในทางเศรษฐกิจและสังคม

๒.๕.๕ ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม

วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมที่ได้ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยเกิดจากการเรียนรู้ การสร้างสม มีทั้งเป็นวัตถุ เช่น ศิลปะสิ่งก่อสร้าง และที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น ความเชื่อ ศีลธรรม ประเพณี^{๓๔} ซึ่งศาสนาเป็นแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมทางจิตใจและทางวัตถุ ศาสนาจึงมีความสำคัญต่อสมาชิกของสังคมอย่างมาก มนุษย์ได้สร้างวัฒนธรรมขึ้นมา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ถ้าคนในสังคมเสพยาเสพติดก็จะทำให้วัฒนธรรมเสื่อมลง ด้วยเหตุนี้เองวัฒนธรรมจึงมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคนในสังคม วัฒนธรรมแบ่งออกได้ ๓ ประเภท^{๓๕} คือ

^{๓๓} โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, ปัญหาสังคม, หน้า ๑๗๖-๑๗๗.

^{๓๔} คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มนุษย์กับสังคม, หน้า ๑๔๗.

^{๓๕} พระมหาสนอง ปัจโจปการี, มนุษย์กับสังคม, หน้า ๓๓๘.

๑. วัฒนธรรมท้องถิ่น (Localized Culture) คือ รูปแบบที่สืบทอดกันมาของชนเผ่าต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมของชาวพุทธ ชาวคริสต์ ชาวลาว และวัฒนธรรมของชาวเขา เป็นต้น

๒. วัฒนธรรมแห่งชาติ (Nationalized Culture) คือ รูปแบบวัฒนธรรมสำหรับทุกคน และทุกเผ่าพันธุ์ต้องปฏิบัติร่วมกัน นำมาใช้ในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวหน้า อาจกำหนดในรูปแบบของรัฐธรรมนูญ รัฐพิธี ระเบียบ กฎหมาย เช่น การเคารพกฎจราจร เคารพธงชาติ

๓. วัฒนธรรมโลก (Globalized Culture) คือ ข้อตกลงตามกฎบัตรหรืออนุสัญญาที่สมาชิกประเทศขององค์การระหว่างประเทศได้ตกลงให้สัตยาบันไว้ว่าจะร่วมกันปฏิบัติ เช่น การรับรองสิทธิมนุษยชน การดูแลเด็ก สตรี คนชรา การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ การดูแลคนกลุ่มน้อย การดูแลและคุ้มครองผู้อพยพที่ประสบภัยสงคราม เป็นต้น

การประพัตติผลและขัดต่อวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้น มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมหลายประการ ซึ่งผลกระทบต่าง ๆ พอสรุปได้ ๔ ประการ^{๓๖} คือ

๑. ส่งผลกระทบทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบของสังคม เพราะเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมขึ้นนั้น คนในสังคมบางส่วนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ แต่บางส่วนไม่สามารถปรับตัวได้ จึงนำไปสู่การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น และนำไปสู่ความไม่เป็นระเบียบทางสังคม

๒. ส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น ถ้าหากว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น ทำให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เกิดมลพิษต่าง ๆ

๓. ส่งผลกระทบทำให้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมในสังคมถูกทอดทิ้ง เพราะสังคมได้รับเอาวัฒนธรรมภายนอกสังคมเข้ามา ทำให้วัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่ในสังคมถูกมองข้ามไปและไม่เห็นคุณค่า วัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีอยู่

๔. ส่งผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมบางอย่างของคนในสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงรูปแบบและปริมาณ การก่ออาชญากรรม การหย่าร้าง การย้ายถิ่นฐาน การประท้วง การฆ่าตัวตาย และพฤติกรรมการบริโภค เป็นต้น

๒.๖ สรุป

ในพื้นที่ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้น สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้น เพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น โดยเฉพาะหมู่ที่ ๗ บ้านตากอง และหมู่ที่ ๘ บ้านตามทุ่งนา ทางเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ ๑ ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็น

^{๓๖} พระอริการกิตติ ยุติติโร (ทีรึกษา), การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชน สาระดี, หน้า ๔๕.

ผู้เสพยาและติดยาที่อยู่ในพื้นที่ มีการตั้งเครือข่ายการเดินส่งยากันอย่างแพร่หลาย ทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านจึงจัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยาเสพติดยังแพร่ระบาดเข้าไปในสถานศึกษาอีกด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนรัชดาฯ ได้ตรวจหายาเสพติดในโรงเรียนทางโรงเรียนจึงขอตรวจปัสสาวะ ปรากฏว่าพบสารเสพติด ๑ ราย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งส่วนใหญ่พบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา ทางโรงเรียนจึงขอให้ฝ่ายปกครองช่วยกันหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้ ในตำบลหนองตะครอง มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนในพื้นที่ได้มีการใช้สารเสพติดจนเกิดอาการช็อคจนต้องนำส่งโรงพยาบาลละหานทราย ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ติดตามอย่างต่อเนื่อง

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) นายจักรกฤษ ร่วมกุล และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหายาเสพติดที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมาเป็นยาไอซ์และกัญชา ผลการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๕๙ และเดือนมกราคม ๒๕๖๐ มีการคงที่อย่างต่อเนื่องและการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองตะครอง การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ปกครองท้องถิ่นกำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านได้ร่วมมือกันกับชุด ชรบ. หมู่ที่ ๒ บ้านหนองกิ้ง หมู่ที่ ๕ บ้านสระแก้ว หมู่ที่ ๗ บ้านตากอง หมู่ที่ ๘ บ้านโนนเพชร หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองตะครองพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ บ้านโคกสะอาดพัฒนา หมู่ที่ ๑๒ บ้านสระกลาง เพื่อติดตามเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงยาเสพติดอย่างใกล้ชิด การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น วัยรุ่นมักจะจับกลุ่มมั่วสุมกันในเวลากลางคืน ที่สวนยางเป็นแหล่งมั่วสุมของพวกวัยรุ่น พบวัยรุ่นประมาณ ๓๐-๔๐ คน โดยมีการใช้สารเสพติด ยาบ้า กัญชา จึงขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยหาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น และมีการแพร่ระบาดของสารเสพติดแทบทุกหมู่บ้าน กลุ่มวัยรุ่นมักจับกลุ่มกินเหล้ามั่วสุม เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. จึงให้ผู้ใหญ่ทุกหมู่บ้านจัดชุด ชรบ. ออกปฏิบัติหน้าที่ตามจุดเสี่ยงติดตามเฝ้าระวังและให้รายงานการปฏิบัติงานแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน สถานการณ์ปัจจุบันโดยภาพรวมถือว่าสงบ ซึ่งฝากในที่ประชุมหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน และจะนำแผนปฏิบัติการมาแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป

บทที่ ๓

หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ในบทที่ ๓ นี้ จะได้ศึกษาหลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดของพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้ (๑) ความหมายของพุทธธรรม (๒) ความเป็นมาของศีล ๕ (๓) หลักเบญจศีล (๔) หลักเบญจธรรม (๕) มิจฉาวณิชา ๕ (๖) อบายมุข ๖ (๗) หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด (๘) หลักแห่งการบัญญัติศีลข้อที่ ๕ (๙) โทษของการเสพสิ่งเสพติด (๑๐) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติด และ (๑๑) สรุป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ความหมายของพุทธธรรม

คำว่า “พุทธธรรม” หมายถึง หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน พุทธธรรมเป็นคำสอนที่มุ่งสำหรับคนทุกประเภท ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ซึ่งครอบคลุมสังคมทั้งหมด พุทธธรรมถ้าแยกเป็น ๒ ส่วน คือ สัจธรรมส่วนหนึ่ง และจริยธรรมส่วนหนึ่ง โดยกำหนดให้สัจธรรมเป็นส่วนแสดงสภาวะหรือรูปลักษณะตัวจริง และให้จริยธรรมเป็นข้อปฏิบัติทั้งหมด ก็จะเห็นได้ว่าสัจธรรม คือ คำสอนเกี่ยวกับสภาวะของสิ่งทั้งหลายหรือธรรมชาติและความเป็นไปโดยธรรมชาติของสิ่งทั้งหลาย หรือเป็นกฎธรรมชาตินั้นเอง ส่วนจริยธรรม คือ การถือเอาประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจในสภาพและความเป็นไปของสิ่งทั้งหลายหรือการรู้กฎธรรมชาติแล้วนำมาใช้ในทางที่เป็นประโยชน์^๑

๓.๒ ความเป็นมาของศีล ๕

ในครั้งนั้นพระพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ ณ เมืองมาตุลา แคว้นมคธ พระองค์ทรงรับสั่งให้ภิกษุทั้งหลายเข้าเฝ้า และทรงตรัสถึงเรื่องของพระเจ้าจักรพรรดินามว่า พระเจ้าทัฬหเสนี ซึ่งเป็นพระจักรพรรดิองค์ที่ ๑ และตรัสเรื่องรัตนะ ๗ ประการ^๒ คือ (๑) จักรแก้ว (๒) ช้างแก้ว (๓) ม้าแก้ว (๔) มณีแก้ว (๕) นางแก้ว (๖) คหบดีแก้ว (๗) ปริณายกแก้ว และทรงตรัสว่า พระเจ้าจักรพรรดิทุกองค์ในสมัยนั้นปฏิบัติในจักกวัตติวัตร คือ (๑) จงอาศัยธรรมเคารพในธรรม และคุ้มครองมนุษย์และสัตว์ด้วยความเป็นธรรมไม่ยอมให้อธรรมเกิดขึ้น (๒) ผู้ใดไม่มีทรัพย์มอบทรัพย์ให้ (๓) เข้าไปหาสมณ

^๑ พระธรรมปิฎก (อ. ป. ปยุตโต), **พุทธธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐.

^๒ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๘๐-๘๑/๕๙-๖๐.

พราหมณ์ผู้เว้นจากความมัวเมาประมาท ตั้งอยู่ในขันติหรือความอดทน โสรัจจะ ความเสถียร และถามถึงสิ่งที่เป็นกุศล อกุศล มีโทษ ไม่มีโทษ ควรเสพ ไม่ควรเสพ ประโยชน์ ไม่ใช่ประโยชน์ และเพื่อความสุขตลอดกาล ทรงสั่งสอนพระราชานิติศาสตร์ต่างๆ ให้ตั้งอยู่ในศีล ๕ ซึ่งพระจักรพรรดิองค์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, และองค์ที่ ๗ ก็ปฏิบัติจักกวัตติวัตรและศีล ๕

ครั้นต่อมาพระเจ้าจักรพรรดิองค์ที่ ๗ ออกผนวชและสละพระราชสมบัติให้พระโอรสแล้ว จักรแก้วก็อันตรธานหายไป พวกอำมาตย์ราชบริพารถวายคำแนะนำเรื่องวัตรของพระเจ้าจักรพรรดิให้พระราชารองค์ที่ ๘ ก็ปฏิบัติตามวัตร ทรงจัดรักษาคัมภีร์ด้วยความเป็นธรรม แต่ไม่ได้พระราชทานทรัพย์ให้แก่ผู้ไม่มีทรัพย์ คือ ไม่สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เมื่อคนมีความทุกข์ยากก็ลักทรัพย์ของผู้อื่น ราชบุรุษจับได้ก็นำไปเข้าเฝ้าให้ทรงจัดการ เมื่อทรงได้ส่วนได้ความจริง ทราบว่าไม่อาชัพและไม่มีทรัพย์ก็พระราชทานทรัพย์ให้ไปเลี้ยงตนและครอบครัว ให้ประกอบภาระงานและบำรุงสมณพราหมณ์ ต่อมาก็มีผู้ลักทรัพย์อีก พระองค์ก็พระราชทานทรัพย์อีก ขวากันว่าถ้าใครลักทรัพย์ก็จะได้รับพระราชทานทรัพย์ จนกระทั่งมีผู้ลักทรัพย์มากขึ้น และต่อมาราชบุรุษจับคนลักทรัพย์อีก แต่ในครั้งนี้พระราชารเกรงว่าถ้าพระราชทานทรัพย์ให้อีก การลักทรัพย์ก็จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงรับสั่งให้มหาดโกณศิระชะแห่ไปตามถนน และนำออกไปทางประตูเมืองด้านทิศใต้แล้ว ตัดศีรษะเสีย^๓ เมื่อพระมหากษัตริย์ไม่พระราชทานทรัพย์ให้แก่คนที่ไม่มีทรัพย์ อทินนาทาน หรือการลักทรัพย์ก็มีมาก ศีลข้อแรก คือ ศีลข้ออทินนาทานจึงเกิดขึ้น เมื่ออทินนาทานมากขึ้น ศัสตราภังการก็มากขึ้น จากนั้นศีลข้อที่ ๒ คือ ปาณาติบาต (การฆ่าสัตว์) จึงเกิดขึ้น เมื่อปาณาติบาตมากขึ้น จากนั้นศีลข้อที่ ๓ คือ มุสาวาท (การพูดเท็จ) จึงเกิดขึ้น เมื่อมุสาวาทมากขึ้น จากนั้นศีลข้อที่ ๔ คือ กาเมสุมิฉฉาจาร (การประพฤติในกาม) จึงเกิดขึ้น^๔ จะเห็นได้ว่าในจักกวัตติสูตรนั้น กล่าวถึงศีลไว้เพียง ๔ ข้อ เท่านั้น

ส่วนศีลข้อที่ ๕ สุราเมร्यानมีปราภในชาตก ครึ่งก่อนพุทธกาลนั้นมีพราณปาคนหนึ่งชื่อว่าสุระ ช่วงนั้นเป็นฤดูฝนเขาได้เข้าไปล่าสัตว์ในป่าหิมพานต์ เดินทางมาถึงต้นใหญ่ต้นหนึ่งเขาสังเกตดูกลางต้นไม้โพรงและมีน้ำขังอยู่เต็ม มีเศษผลไม้ชนิดต่างๆ ที่ฝูงนกแขกเต้าและนกชนิดอื่นๆ ที่คาบมากินกัน และผลไม้เหล่านั้นหล่นลงในโพรงไม้เต็มไปหมด เมื่อถูกแดดเผาน้ำนั้นก็แปรสภาพเป็นของหมักดองและมีสีแดง เขาสังเกตดูหมู่สัตว์ทั้งหลาย เช่น หมูนกลงไปดื่มน้ำนั้นแล้วก็พากันเมาบินตกลงไปที่โคนต้นไม้ นั้น เวลานั้นผ่านไปสักพักหนึ่งพอนกสร้างเมมาแล้วก็พากันบินไปได้ตามปกติ นายพราณสุระเฝ้าดูเหตุการณ์มาตลอดเห็นว่าน้ำนั้นไม่มีพิษจึงขึ้นไปตักน้ำในโพรงไม้มาลองดื่มดู เมื่อดื่มเข้าไปแล้วก็เมาและอยากกินเนื้อสัตว์เหล่านั้น เขาจึงฆ่านกที่เมาตกลงมาจากต้นไม้มาอย่างกินกับน้ำเมา เมื่อเมาแล้วก็พอรำช้าร้องเพลงและได้ชวนฤาษีตนหนึ่งชื่อว่าวรุณะให้ลองดื่มดูบ้าง ซึ่งทั้งสองพากัน

^๓ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, **พระไตรปิฎก**, ฉบับสำหรับประชาชน ตอนว่าด้วยพระสูตร, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๔๙), หน้า ๑๗๙-๑๘๐.

^๔ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๙๒-๑๐๐/๖๙-๗๒.

ดื่มจนเมามาย และได้รำน้ำมาให้ชาวบ้านได้ลองดื่มกันก็ติดใจในรสชาติ ต่อมาก็คิดหาวิธีการทำน้ำเมาขึ้นและนิยมดื่มกันจนแพร่หลายไปทั่ว และเรียกชื่อว่าสุราหรือวรุณี ตามชื่อของนายพรานสุระและฤาษีวรุณนั้น เมื่อดูตามศัพท์แล้ว “สุรา” แปลว่า “กล้า” เพราะดื่มแล้วทำให้ใจกล้าและมึนตะลึง^๕ ในการดื่มสุรานี้ เมื่อดื่มมากก็เกิดมีเมามาขัดสติซึ่งเป็นเหตุให้ประพฤติชั่ว ต่อมาก็เป็นบัพเพญญิตีของบ้านเมืองบ้าง ของบัณฑิตบ้าง และเป็นบัพเพญญิตีบางยุคสมัยที่มนุษย์โลกเจริญขึ้นในด้านจิตใจ ต่อมา ศีล ๕ ก็กลายเป็นหลักธรรมของชนชาวแคว้นกุรุในชมพูทวีปและได้ชื่อว่ากุรุธรรม^๖

๓.๓ หลักเบญจศีล

การเสพสิ่งเสพติดหรือยาเสพติดนั้น เป็นการกระทำผิดในศีลข้อที่ ๕ เมื่อให้มองเห็นภาพชัดเจนขึ้น จึงต้องยกศีลมาทั้ง ๕ ข้อ ศีล ๕ หรือสิกขาบท ๕ ข้อนี้ เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานของมนุษย์ และเป็นหลักมนุษยธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเฉพาะอุบาสกและอุบาสิกา จะต้องรักษา เรียกว่า คหวัฏฐศีล ศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า บุคคลใดที่ประกอบด้วยศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการ^๗ คือ

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์
๒. อทินนาทานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการลักทรัพย์
๓. กาเมสุมิฉาจารา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการประพฤติดีกาม
๔. มุสาวาทา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ
๕. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการเสพของมึนเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท

พระพุทธองค์ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า บุคคลผู้ประกอบด้วยศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการนี้ ย่อมดำรงอยู่ในสวรรค์ เหมือนได้รับอันเชิญไปประดิษฐานไว้^๘ ศีล ๕ นี้ทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนดีมีศีลธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี บำปบุญคุณโทษ ประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ การรักษาศีลนั้นจึงเป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุขไม่เบียดเบียนกัน

^๕ สมเด็จพระพระญาณสังวร, (สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก), **ญาณสังวรธรรม**, ลักษณะและคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สาละพิมพ์การ, ๒๕๕๖), หน้า ๑๑๘-๑๑๙.

^๖ พระอริการกิตติ ยุติติโร (ทีรึกษา), “การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถิ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๔๕-๔๖.

^๗ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๑๕/๓๐๒-๓๐๓.

^๘ อจ. ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๔๕/๒๔๒.

๓.๔ หลักเบญจธรรม

หลักเบญจธรรมหรือหลักธรรม ๕ ประการ คือ หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดมี ๕ ข้อ ซึ่งธรรมนี้จะทำให้เกิดความดีทางกายและทางวาจา หลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตา กรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกรู้ตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติดินในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมีนเมา เบญจธรรมเป็นธรรมเกื้อกูลต่อการรักษาศีล ๕ ผู้ประสงค์จะรักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์และบริบูรณ์ควรมีหลักเบญจธรรมหรือธรรมอันดีงาม ๕ ประการ^๙ คือ

๑. เมตตา กรุณา คือ ความปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข และคอยช่วยเหลือเมื่อเขาได้รับความลำบาก และช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพในทางสุจริต โดยชอบตามหลักศาสนาและหลักกฎหมายบ้านเมือง โดยปรมาตมคือการประกอบอาชีพสุจริตและยุติธรรม กล่าวคือ เว้นจากอาชีพทุจริตต่าง ๆ

๓. กามสังวร คือ การสำรวมในกาม มีความยับยั้งใจควบคุมตัวเองในทางกามารมณ์ ไม่หลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

๔. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อตรง มีความจริง เช่น พูดจริง ทำจริง และมีความจริงใจต่อผู้อื่น

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และรู้สึกรู้ตัวอยู่เสมอ ฝึกตนให้รู้จักคิด และรู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังตนไม่ให้เป็นคนมัวเมาและประมาท

หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด คือ การมีความเมตตา ก็จะไม่เบียดเบียนทำร้ายหรือฆ่าผู้อื่น การมีสัมมาอาชีวะ ก็จะประกอบอาชีพสุจริตไม่ลักทรัพย์หรือฉ้อโกงทรัพย์ การมีกามสังวร ก็จะสำรวมในกามไม่ประพฤติดินในภรรยาและสามีเขา การมีสัจจะ ก็จะมี ความซื่อสัตย์ พูดจริง ทำจริง ไม่โกหกหลอกลวงผู้อื่น การมีสติสัมปชัญญะ ก็จะมี ความระลึกได้และรู้สึกรู้ตัวไม่มีความประมาท หลักเบญจธรรมจึงมีความสัมพันธ์กับศีล ๕ เพราะเป็นหลักปฏิบัติเพื่อให้เกิดความดีทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ซึ่งในหลักเบญจศีลและหลักเบญจธรรมนี้ สามารถนำไปแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

^๙ พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, (รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๙.

๓.๕ มิจฉาวณิชา ๕

พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ใน “วณิชาสูตร” ว่า ภิกษุทั้งหลาย อุบาสกไม่ควรค้าขาย ๕ ประการนี้ เรียกว่า “มิจฉาวณิชา” เป็นการประกอบอาชีพทุจริต และเป็นอาชีพซื้อขายต้องห้ามทางพระพุทธศาสนา ซึ่งผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาพึงเว้นจากการค้าขายไม่ชอบธรรม ๕ ประการ^{๑๐} คือ

๑. **ค้าขายคัสตราวุธ** หมายถึง การค้าขายเครื่องประหารต่าง ๆ เช่น คัสตรา อาวุธ หอก ดาบ มีด ปืน ระเบิด และเครื่องดักจับสัตว์

๒. **ค้าขายสัตว์** หมายถึง การค้าขายมนุษย์ ขายคนโดยการบังคับใช้งานหรือทำงานเยี่ยงทาส และบังคับหญิงหรือชายให้ค้าประเวณี

๓. **ค้าขายเนื้อสัตว์** หมายถึง การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ เช่น วัว ควาย หมู เป็ด ไก่ ปลา เพื่อขายให้เขาฆ่าเอาเนื้อมาเป็นอาหาร

๔. **ค้าขายของมีนเมา** หมายถึง การค้าขายสิ่งเสพติดทำให้มีเมามากต่าง ๆ เช่น สุรา เปียร์ ไวน์ กระแช่ ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน และสิ่งเสพติดต่าง ๆ

๕. **ค้าขายยาพิษ** หมายถึง การค้าขายวัตถุมีพิษต่าง ๆ เช่น ยาพิษ ยาเบื่อ สารพิษ และอุปกรณ์สำหรับทำลายชีวิตสัตว์และแมลงต่าง ๆ

พระพุทธเจ้าทรงห้ามค้าขายอาวุธเพราะว่า การค้าขายอาวุธเป็นเหตุให้ทำความผิดก่อโทษแก่ผู้อื่น เช่น การนำอาวุธไปทำร้ายร่างกายหรือฆ่า ที่ทรงห้ามค้าขายมนุษย์ เพราะว่าเป็นเหตุทำให้มนุษย์หมดอิสริยาภ เช่น ถูกกักขังไว้ใช้แรงงาน หรือให้ขายบริการ (ขายตัว) ที่ทรงห้ามค้าขายเนื้อสัตว์ เพราะว่าเป็นเหตุทำให้ต้องฆ่าสัตว์ ที่ทรงห้ามค้าขายของมีนเมา เพราะว่ามีนเมาเป็นเหตุทำให้เกิดความประมาท ที่ทรงห้ามค้าขายยาพิษ เพราะเป็นเหตุให้ทำร้ายหรือฆ่าตนเองและฆ่าผู้อื่น

๓.๖ อบายมุข ๖

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสกับสิงคาลกะ คหบดีบุตร ว่า อริยสาวกละกรรมกิเลส ซึ่งเป็นกรรมเครื่องเศร้าหมอง ๔ ประการ และไม่ทำบาปกรรมโดยเหตุ ๔ ประการ และไม่ข้องแวะกับอบายมุข ๖ ประการ อริยสาวกนั้นเป็นผู้ปราศจากบาปกรรม ๑๔ ประการ^{๑๑} ซึ่งในที่นี่จะกล่าวเฉพาะอบายมุข ๖ ประการ^{๑๒} คือ

๑. การหมกมุ่นในการเสพของมีนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่ง ความประมาทเป็นอบายมุขแห่งโกละทั้งหลาย

^{๑๐} อัง. ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๗๗/๒๕๔.

^{๑๑} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๗/๒๐๐-๒๐๒.

^{๑๒} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ ๑๖, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๓๗๗.

๒. การหมกมุ่นในการเที่ยวไปตามตรอกซอกซอยในเวลากลางคืน เป็นอบายมุขแห่งโกะกะทั้งหลาย

๓. การเที่ยวดูมหรสพ เป็นอบายมุขแห่งโกะกะทั้งหลาย

๔. การหมกมุ่นในการเล่นการพนันอันเป็นเหตุแห่งความประมาท เป็นอบายมุขแห่งโกะกะทั้งหลาย

๕. การหมกมุ่นในการคบคนชั่วเป็นมิตร เป็นอบายมุขแห่งโกะกะทั้งหลาย

๖. การหมกมุ่นในความเกียจคร้าน เป็นอบายมุขแห่งโกะกะทั้งหลาย

นอกจากนี้แล้ว ยังมีอบายมุข ๔ อย่าง^{๑๓} คือ เป็นนักเลงหญิง เป็นนักเลงสุรา เป็นนักเลงการพนัน และคบคนชั่วเป็นมิตร

๑. ความเป็นนักเลงหญิง หมายถึง การปล่อยตัวปล่อยใจให้มัวเมาหมกมุ่นในกามคุณ ชอบเที่ยวผู้หญิงโสเภณี สูญเสียทรัพย์สินเงินทอง เป็นทางเกิดโรคร้ายต่างๆ เช่น โรคเอดส์ เป็นต้น

๒. ความเป็นนักเลงสุรา ที่จะเป็นอบายมุขรุนแรงจริงๆ คือตกเป็นทาสของสุรา คือปล่อยตัวให้ตกเป็นทาสของสุรา ย่อมทำให้ขาดสติ ควบคุมตัวเองไม่ได้ สร้างความเสื่อมเสียต่างๆ เสมอ

๓. ความเป็นนักเลงการพนัน การเล่นการพนันทุกชนิดซึ่งมีโทษที่เราเห็นกันได้จะแจ้ง คือ ความฉิบหายถาวร ดั่งโบราณท่านกล่าวไว้ว่า ถูกโจรปล้นสิบครั้งยังไม่ใกล้ ถูกไฟไหม้ครั้งเดียวเสียหายหมด ถูกไฟไหม้สิบครั้งยังพินทุ์ เสียพินทุ์หมดตัวหัวจมดิน

๔. ความคบคนชั่วเป็นมิตร คนชั่วจะชักนำไปประพฤติดอบายมุขทุกข้อ ซึ่งมีแต่ความเสื่อม หากความเจริญไม่ได้

จะเห็นได้ว่า อบายมุขทั้ง ๖ ข้อที่ทรงสอนไว้นั้นมีความหมายที่ชัดเจนอยู่ในตัวของมันเอง ผู้ใดเอาตัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขเหล่านี้ ถึงแม้แต่เพียงข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดก็ตาม ย่อมนำความเสื่อม ความทุกข์ ความไม่สบายกายสบายใจมาให้ทั้งต่อตัวเองและบุคคลรอบข้าง ดังนั้นพึงหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้ง ๖ ประการ และอบายมุขทั้ง ๔ ประการ ข้างต้นด้วย

๓.๗ หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด

ในการปฏิบัติหลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ การไม่กระทำความผิดในศีลข้อที่ ๕ เพราะเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสพสิ่งเสพติดหรือของมีนเมา เมื่อเสพบ่อยเข้าก็จะติดสิ่งเสพติดนั้น คำว่า “สิ่งเสพติด” คือ ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะติด และต้องเสพอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง มีผลเสียต่อร่างกาย และจิตใจ เช่น เฮโรอีน โคเคน ฟีน กัญชา ยาบ้า ยาแก้ปวด สุรา เป็นต้น ยาหรือสารที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วติด ทำให้เกิดผลต่อจิตใจ

^{๑๓} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๑๗๕/๑๔๙.

อารมณ์ละพฤติกรรม ทำให้เกิดอาการมีนเมาซากสติ เกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไป โดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจ เกิดพฤติกรรมเสียหายในหน้าที่ มีการกระทำผิดต่อกฎหมายและศีลธรรม^{๑๔}

ในสังคมปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดหรือยาเสพติดแพร่กระจายไปทั่วประเทศไทยและทั่วโลก โดยเฉพาะยาบ้าระบาดมากในกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้ใช้แรงงานทั้งหลาย ผู้เสพยาหรือติดยาจะมีอาการผิดปกติอันเนื่องมาจากการทำงานบกพร่องของเซลล์ในสมองที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ โดยภาวะการเสพติดสามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกคนในทุกช่วงวัยเกือบร้อยละ ๖๐ ของผู้ประสพภาวะการเสพติดมีสาเหตุมาจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรมที่ผิดปกติส่วนในรายอื่นๆ อาจเกิดจากการที่สมองในส่วนที่ทำหน้าที่สร้างความรู้สึกพึงพอใจได้รับการกระตุ้นอย่างรุนแรงจากปัจจัยต่างๆ เช่น ยาเสพติด สารเสพติด หรือการเสพติดพฤติกรรมเป็นระยะเวลานานๆ โดยผู้ตกอยู่ในภาวะการเสพติดจะไม่สามารถมีความสุขได้จากการใช้ชีวิตแบบปกติ ซึ่งภาวะนี้คือสาเหตุที่ผู้ติดสารเสพติด หรือผู้ติดสุราไม่สามารถควบคุมการเสพหรือการดื่มได้จนมีอาการเสพติดเรื้อรัง^{๑๕} ดังนั้น ต้องมีมาตรการทางกฎหมาย และหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ เหล่านี้ หลักป้องกันสิ่งเสพติดก็คือ หลักเบญจธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมคู่กับหลักเบญจศีลหรือศีล ๕ มาเป็นแนวทางป้องกัน

คนในสังคมจะร่างกายแข็งแรงมีความปลอดภัยจะต้องมีหลักความมั่นคงในสุขุภาพ คำว่า หลักความมั่นคงในสุขุภาพ หมายถึง หลักปฏิบัติไม่ให้สุขุภาพเสื่อมโทรมด้วยการเสพของมีนเมาให้โทษ ถ้าเราไม่มีหลักปฏิบัติก็จะมีปัญหาด้านสุขุภาพร่างกายไม่แข็งแรง และส่งผลสุขภาพจิตด้วยการงดเว้นจากการดื่ม การเสพสิ่งเสพติด สารที่มีพิษออกฤทธิ์ในการทำลายประสาทหรือสติสัมปชัญญะ ไม่ว่าจะโดยทางตรง ทางอ้อมหรือวิธีการใด ๆ ก็จะมีสุขุภาพกาย สุขุภาพจิตและสติปัญญาดี แต่ถ้าดื่มหรือเสพของมีนเมาและสารออกฤทธิ์ต่อประสาทเข้าสู่ร่างกายแล้ว ก็จะทำลายสุขุภาพกาย สุขุภาพจิตและปัญญาให้เสื่อมลง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคทางกาย เช่น โรคตับแข็ง โรคไตวาย และโรคทางจิต เช่น โรคประสาทหรือวิกลจริต ดังนั้น การรักษาศีลข้อที่ ๕ จึงเป็นหลักความมั่นคงในสุขุภาพกายและสุขุภาพจิต^{๑๖}

ในการรักษาศีลข้อที่ ๕ นี้ สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เระมะณี คือ ละเว้นจากการดื่มสุราและของมีนเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เพราะสุราและของมีนเอนั้น เป็นสิ่ง

^{๑๔} สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑), หน้า, ๑๒๐.

^{๑๕} <https://th.wikipedia.org/wiki/สารเสพติด> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

^{๑๖} พระครูภาวนาโพธิคุณ, **ศีล ๕ ที่ท่านยังไม่รู้จัก**, หน้า ๖๒-๖๓.

มอมเมาที่ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะนำมาซึ่งความประมาท อันเป็นสาเหตุให้ละเมิดศีลอีก ๔ ข้อได้โดยง่าย^{๑๗} การเสพสิ่งเสพติดหรือของมีเมานั้น มี ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. **สุราและเมรัย** คือ น้ำเมาที่เป็นของหมักดอง เช่น ไวน์ กระแช่ น้ำตาลเมา เรียกรวมน่า “เมรัย” และเมรัยนี้นำไปกลั่นให้เข้มข้นขึ้น เช่น เหล้าชนิดต่าง ๆ เรียกรวมน่าว่า “สุรา” คือ สุราเมรัยและมึชชะ

๑.๑ สุราที่ได้จากการแชหรือการหมัก (Fermentation) คือ สุราที่ได้จากการหมักวัตถุดิบกับราหรือยีสต์ ไม่ได้เกิดจากการกลั่น นอกจากนี้ยังรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้ว มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน ๑๕ ดีกรี เช่น ไวน์ต่าง ๆ แชมเปญ สาโท กระแช่ ไวน์คูลเลอร์ และเบียร์

๑.๒ สุราที่ได้จากการกลั่น (Distillation) คือ การนำเอาสุราแช่มากลั่น เพื่อให้ได้ปริมาณแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นรวมถึงสุรากลั่นที่ผสมกับสุราแช่แล้ว ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์กว่า ๑๕ ดีกรี เช่น บรั่นดี วิสกี้ ยิน รัม วอดก้า และเหล้าขาว^{๑๘}

๒. **มึชชะหรือสิ่งเสพติด** คือ สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ จากการสังเคราะห์ เมื่อเสพเข้าไปสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือประการต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตจากพืช เช่น ฝิ่น กัญชา ใบกระท่อม เป็นต้น

๒.๒ ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เป็นต้น

ส่วนแบ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

๒.๑ ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๑ เช่น เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน ยาบ้า ยาอี และยาเลิฟ

๒.๒ ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๒ ยาเสพติดประเภทนี้ สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่จำเป็นเท่านั้น เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน โคเคน หรือโคคาอีน โคเคอีน และเมทาโดน

๒.๓ ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๓ ยาเสพติดให้โทษประเภทนี้ มียาเสพติดประเภท ๒ ผสมอยู่ด้วย มีประโยชน์ทางการแพทย์ แต่ถ้านำไปเพื่อการเสพติดจะถูกลงโทษตามกฎหมาย เช่น

^{๑๗} แก้วธรรมา, ศีล ๕ ขุขชีวลิตขิตกรรม, หน้า ๑๐๑.

^{๑๘} กฤษณวรุณ ไชยนิจ, “การศึกษาวิเคราะห์การล่งละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”, สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๑๕.

ยาแก้ไอที่มีตัวโคเคอิน ยาแก้ท้องเสียที่มีฝิ่นผสมอยู่ และยาฉีดระงับปวด เช่น มอร์ฟิน เพทิดีนที่สกัดมาจากฝิ่น

๒.๔ ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๔ คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๑, ๒ ซึ่งยาเสพติดชนิดนี้ ไม่นำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรค และมีบทลงโทษตามกฎหมายด้วย เช่น น้ำยาอะเซติคแอนไฮไดรย์ และอะเซติลคลอไรด์ ใช้เปลี่ยนมอร์ฟินเป็นเฮโรอีน สารคลอซูไดอีเฟครีน และวัตถุออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทอีก ๑๒ ชนิด ซึ่งใช้ผลิตยาอีและยาบ้าได้

๒.๕ ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าขายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ ๑ ถึง ๔ เช่น ทุกส่วนพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม และเห็ดขี้ควาย^{๑๙}

๓.๘ หลักแห่งการบัญญัติศีลข้อที่ ๕

พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติศีลข้อที่ ๕ นี้ขึ้นโดยตรง เพื่อไม่ให้มัวเมาประมาทเป็นหลัก ปกติกคนธรรมดาสามัญก็มีความประมาทอยู่แล้ว ทั้งนี้ เพราะขาดสติไม่ระมัดระวัง ยิ่งดื่มน้ำเมายิ่งประมาทมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้กระทำผิดมากขึ้น เพราะคนที่ประมาทขาดสติ (ความระลึกได้) และสัมปชัญญะ (ความรู้ตัว) อาจจะทำผิดความชั่วผิดศีลได้ทุกข้อ เมื่อมีความประมาทย่อมไม่รู้จักเหตุผล ไม่รู้จักดีชั่ว ในขณะที่ดื่มสุราจะทำให้เกิดความอู้อาจ เกิดความรำเริง ไม่มีทุกข์ ไม่มีกลัว แต่ความจริงแล้วเมื่อประสบกับสิ่งที่น่ากลัว เช่น เมามาละวาดทำร้ายเขา ก็จะกลัวความผิดแล้วหลบหนีไป การดื่มสุราจึงไม่มีความกล้าเหมือนกับที่เราคิดกัน การดื่มสุราของมึนเมาทำให้กาย วาจา และใจของคนเมาเสียปกติ กล่าวคือ ถึงแม้คนเมายังไม่ประพฤติผิดศีลข้ออื่น ๆ แต่ศีลทางใจคือความมีใจปกติเรียบร้อยก็เสียไป พระพุทธองค์จึงทรงบัญญัติศีลข้อที่ ๕ ขึ้น เพื่อให้เกิดสัมมาสติ ความระลึกได้ และไม่ให้เสียความเป็นปกติทางกาย ทางวาจา ทางใจ^{๒๐} และเพื่อเป็นแนวทางป้องกันความปลอดภัยในสุขภาพกายและสุขภาพจิต การเสพของมึนเมา มี ๒ ประเภท^{๒๑} คือ

๑. สุราและเมรัย คือ น้ำเมาที่เป็นของหมักดอง เช่น ไวน์ กระแช่ น้ำตาลเมา เรียกรวมน่า “เมรัย” และเมรัยนี้นำไปกลั่นให้เข้มข้นขึ้น เช่น เหล้าชนิดต่าง ๆ เรียกรวมน่าสุรา

๒. มัชชะหรือสิ่งเสพติด คือ สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ จากการสังเคราะห์ เมื่อเสพเข้าไปสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ยาเสพติดธรรมชาติ คือ ยาเสพติดที่ผลิตจากพืช เช่น ฝิ่น กัญชา และยาเสพติด

^{๑๙} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓-๒๔.

^{๒๐} สมเด็จพระญาณสังวร. (สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก). *ญาณสังวรธรรม, ลักษณะและคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา*, หน้า ๑๒๐-๑๒๑.

^{๒๑} พระอธิการกิตติ ยุติธโร (ทีรึกษา), “การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถี”, หน้า ๗๕.

สังเคราะห์ คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เป็นต้น พระพุทธองค์จึงทรงบัญญัติศีลข้อที่ ๕ ขึ้น เพื่อไม่ให้เสียความเป็นปกติทางกาย ทางวาจาและทางใจ และเพื่อรับรองความปลอดภัย ความมั่นคงในสุขภาพกายและสุขภาพจิต

๓.๙ โทษของการเสพสิ่งเสพติด

การเสพสิ่งเสพติดต่างๆ โดยเฉพาะสุราย่อมมีโทษมาก ซึ่งโทษแห่งสุราเมรัยมี ๖ ประการ การหมกมุ่นในการเสพสิ่งเสพติดของมีนเมาต่างๆ เช่นการดื่มสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท ย่อมก่อให้เกิดโทษ ๖ ประการ^{๒๒} คือ

๑. เสียทรัพย์ทันตาเห็น
๒. ก่อการทะเลาะวิวาท
๓. เป็นบ่อเกิดแห่งโรค
๔. เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง
๕. เป็นเหตุให้ไม่รู้จักอาย
๖. เป็นเหตุทอนกำลังปัญญา

ดังนั้น ไม่ควรหมกมุ่นในการเสพสิ่งเสพติดและของมีนเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท และก่อให้เกิดโทษ ๖ ประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองและครอบครัว โดยเฉพาะสามีภรรยา บุตรธิดา คนในครอบครัวเดียวกัน และยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่น คือ ผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินด้วย

๓.๑๐ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติด

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น จะต้องใช้หลักพุทธธรรม ที่เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งหลักธรรมในการป้องกันสิ่งเสพติดนั้น มีอยู่หลายประการ แต่ที่เป็นหลักธรรมสำคัญก็คือเบญจศีลและเบญจธรรม หรือศีล ๕ และธรรม ๕ ในหลักเบญจศีลจะเป็นข้อห้ามไม่ให้ประพฤติปฏิบัติ ส่วนหลักเบญจธรรมนั้นจะเป็นข้ออนุญาตให้พุทธศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติ

๓.๑๐.๑ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีล

การที่จะป้องกันสิ่งเสพติดได้นั้น จะต้องใช้แนวทางป้องกันด้วยการรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ ในการรักษาศีลข้อที่ ๕ คือ การไม่ดื่มสุราเมรัยของมีนเมาที่ทำให้ประมาทขาดสติ ถ้าไม่เสพสิ่งเสพติดหรือไม่ดื่มสุราแล้วก็มีสติและไม่ประมาท ด้วยบุญกุศลที่รักษาศีลในข้อที่ ๕ นี้ เมื่อได้เกิดเป็นมนุษย์ย่อมเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสมบูรณ์ จะศึกษาเล่าเรียนในสิ่งใดๆ ก็แตกฉานทรงจำได้ง่าย

^{๒๒} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๔๘/๒๐๒-๒๐๓.

ไม่หลงลืมเลอะเลือน ไม่ปัญญาอ่อน และไม่วิกลจริตหรือเสียสติเป็นบ้า หลักป้องกันการเสพของมีนเมานั้น^{๒๓} คือ

๑. **ไม่เสพของมีนเมา** คือ ไม่เสพของมีนเมาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ไม่ดื่มสุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ ให้โทษ และไม่เสพของมีนเมาให้โทษทุกชนิด

๒. **ไม่เลี้ยงสุราของมีนเมา** คือ ไม่เลี้ยงสุราและของมีนเมาชนิดต่าง ๆ เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๓. **ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุรา** คือ ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุราและของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๔. **ไม่ขายสุราของมีนเมาทุกชนิด** คือ ไม่ค้าขายสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๕. **ไม่ผลิตสุราและสิ่งมีนเมาทุกชนิด** คือ ไม่ผลิตสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๓.๑๐.๒ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจธรรม

การไม่ประพฤติดิรัจฉา ๕ นี้ จะทำให้เกิดหลักจริยธรรมขึ้นในใจ คือ หลักเบญจธรรม หรือหลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตากรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติดิในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมีนเมา หลักเบญจธรรมหรือหลักธรรมที่เกี่ยวศีล ๕ นั้น มี ๕ ประการ^{๒๔} คือ

๑. เมตตากรุณา คือ ความปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข และคอยช่วยเหลือเมื่อเขาได้รับความลำบาก และช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพในทางสุจริต โดยชอบตามหลักศาสนาและหลักกฎหมายบ้านเมือง โดยปรมาัตถ์คือการประกอบอาชีพสุจริตและยุติธรรม กล่าวคือ เว้นจากอาชีพทุจริตต่าง ๆ

๓. กามสังวร คือ การสำรวมในกาม มีความยับยั้งใจควบคุมตัวเองในทางกามารมณ์ ไม่หลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

^{๒๓} พระอริการกิตติ ยุตติธโร (ทริรักษา), “การประยุต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถิ”, หน้า ๑๗๔-๑๗๕.

^{๒๔} พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, (รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๙.

๔. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อตรง มีความจริง เช่น พูดจริง ทำจริง และมีความจริงใจต่อผู้อื่น

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และรู้สึกตัวอยู่เสมอ ผีตกนให้รู้จักคิด และรู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังตนไม่ให้เป็นคนมัวเมาและประมาท

หลักพุทธธรรมที่เกื้อกูลและเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ หลักเบญจธรรมในข้อที่ ๕ การมีสติสัมปชัญญะ ซึ่งธรรมนี้จะทำให้เกิดความตั้งมั่นทางกายและทางวาจา เบญจธรรมเป็นธรรมเกื้อกูลต่อการรักษาศีล ผู้ประสงค์จะป้องกันสิ่งเสพติดควรปฏิบัติหลักธรรมในข้อที่ ๕ นี้ เพราะจะทำให้คนเรามีสติในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น

ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น สร้างจากหลักเบญจศีลหรือศีล ๕ และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ เพราะหลักธรรมทั้ง ๒ นี้ มีความสัมพันธ์และเกื้อกูลกัน คือ การไม่เบียดเบียนชีวิตทำให้เกิดความเมตตากรุณา การไม่ลักทรัพย์ทำให้เกิดการประกอบอาชีพสุจริต การไม่ประพฤติดินในกามทำให้เกิดการสำรวมในกาม การไม่พูดเท็จทำให้เกิดการพูดคำสัตย์จริง และการไม่เสพสิ่งเสพติดและของมึนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท เมื่อไม่เสพสิ่งเสพติดก็จะทำให้มีสติสัมปชัญญะในการดำเนินชีวิตประจำวัน

๓.๑๑ สรุป

การเสพสิ่งเสพติดของมึนเมาทำให้เกิดโทษทางกายและทางจิตใจ พระพุทธเจ้าทรงห้ามค้าขายของมึนเมาและเสพของมึนเมา เพราะว่าสิ่งเสพติดและของมึนเมาเป็นเหตุทำให้เกิดความประมาทขาดสติ การหมกมุ่นในการเสพของมึนเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาทเป็นอบายมุขทำให้เสื่อมโภคะทรัพย์ทั้งหลาย การไม่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมาเป็นการรักษาศีลข้อที่ ๕ คือ สุราเมรัยยะมัชชปะมาทัฏฐานา เวระมะณี คือ ละเว้นจากการดื่มสุราและของมึนเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เพราะสุราและของมึนเมานั้น เป็นสิ่งมอมเมาทำให้ขาดสติสัมปชัญญะนำมาซึ่งความประมาท การเสพของมึนเมาให้โทษก็จะทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง และส่งผลให้เสียสุขภาพจิตด้วย การงดเว้นจากการดื่ม การเสพสิ่งเสพติด สารที่มีพิษออกฤทธิ์ในการทำลายประสาทหรือสติสัมปชัญญะ ไม่ว่าจะโดยทางตรง ทางอ้อมหรือวิธีการใดๆ

อีกประการหนึ่งการเสพสิ่งเสพติดเป็นการประพฤติดินศีลข้อที่ ๕ ซึ่งการกระทำผิดศีลข้อนี้ ก็จะเป็นสาเหตุให้กระทำความผิดศีลอีก ๔ ข้อ เพราะบุคคลใดที่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมาแล้วก็จะทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ เพื่อขาดสติก็จะกระทำความผิดศีลได้ง่ายดังที่เห็นข่าวในปัจจุบัน คนเสพของมึนเมาแล้วโดยเฉพาะดื่มสุรา เมื่อดื่มสุราก็จะพูดไม่มีสาระและพูดโกหกหลอกลวง ประพฤติผิดสามิภรรยาและบุตรีธิดาเขา ลักขโมยทรัพย์สินของเขา และก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทชกต่อยกันขึ้นรุนแรงถึงกับฆ่ากันตาย การกระทำความผิดศีลทั้ง ๔ ข้อที่กล่าวมานี้ สาเหตุหลักมาจากการเสพสิ่งเสพติดทั้งสิ้น และการ

เสฟสิ่งเสฟติด แต่ถ้าดื่มหรือเสฟของมีนเมาและสารออกฤทธิ์ต่อประสาทเข้าสู่ร่างกายแล้ว ก็จะทำลายสุขภาพกายสุขภาพจิตและปัญญาให้เสื่อมลง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคทางกาย เช่น โรคตับแข็ง โรคไตวาย และโรคทางจิต เช่น โรคประสาทหรือวิกลจริต ดังนั้น การรักษาศีลข้อที่ ๕ ก็จะทำให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์ดี และทำให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

บทที่ ๔

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ในบทที่ ๔ นี้ จะศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในประเด็นสำคัญ คือ (๑) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม (๒) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีลและเบญจธรรม (๓) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และ(๔) สรุป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม หมายถึง การนำเอาหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันสิ่งเสพติด เพื่อไม่ให้คนในสังคมโดยเฉพาะกลุ่มรุ่นที่เป็นกลุ่มเสี่ยงการเสพติด ซึ่งพบกันมากก็คือการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่างๆ ทางด้านกฎหมายก็มีการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็มีผู้จำหน่ายหรือผู้ขายและผู้บริโภคหรือผู้ดื่มฝ่าฝืนกันมาก ดังที่เห็นในสถานที่บันเทิงต่างๆ หรือเห็นกันโจ่งแจ้งก็คือตามลานเปียร์ที่มีการจัดงานและโฆษณาตราครุฑเครื่องดื่มนั้น ซึ่งมีกลุ่มเยาวชนมีเป็นวัยรุ่นมาใช้บริการมาก โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ๆ ที่เจริญ จะเห็นได้มากในกรุงเทพมหานครหรือเมืองใหญ่ๆ ในประเทศไทยหลายแห่ง หลักธรรมที่จะนำมาใช้ก็คือหลักเบญจศีลและเบญจธรรม ซึ่งในหลักธรรมนี้มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด เพราะในเบญจศีลข้อที่ ๕ คือ การเว้นจากการเสพของมีนเมา คือสุราและเมรัย อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท และในเบญจธรรมข้อที่ ๕ สติสัมปชัญญะ คือเป็นผู้มีความระลึกได้และเป็นผู้มีความรู้สึกตัวเสมอ การปฏิบัติในหลักธรรมทั้ง ๒ ข้อนี้ จึงเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนา

๔.๒ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีล

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีลนั้น คือ ศีลข้อที่ ๕ การเว้นจากการเสพของมีนเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท การปฏิบัติในหลักธรรมข้อนี้ จึงเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนา และในการปฏิบัติหลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ การไม่กระทำความผิดในศีลข้อที่ ๕ เพราะเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับการเสพสิ่งเสพติดหรือของมีนเมา เมื่อเสพบ่อยเข้าก็จะติดสิ่งเสพติดนั้น คำว่า “สิ่งเสพติด” คือ ยาหรือ

สารเคมี หรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะติด และต้องเสพอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง มีผลเสียต่อร่างกาย และจิตใจ เช่น เฮโรอีน โคเคน ผีน กัญชา ยาบ้า ยาแก้ปวด สุรา เป็นต้น ยาหรือสารที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วติด ทำให้เกิดผลต่อจิตใจ อารมณ์ละพฤติกรรม ทำให้เกิดอาการเมามาหากสติ เกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจ เกิดพฤติกรรมเสียหายในหน้าที่ และมีการกระทำผิดเรื่องต่างๆ ต่อกฎหมายและศีลธรรม^๑

๔.๒.๑ หลักเบญจศีล

การเสพลิงเสพติดหรือยาเสพติดนั้น เป็นการกระทำผิดในศีลข้อที่ ๕ เมื่อให้มองเห็นภาพชัดเจนขึ้น จึงต้องยกศีลมาทั้ง ๕ ข้อ ศีล ๕ หรือสิกขาบท ๕ ข้อนี้ เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานของมนุษย์ และเป็นหลักมนุษยธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเฉพาะอุบาสกและอุบาสิกา จะต้องรักษา เรียกว่า คหวัฐศีล ศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า บุคคลใดที่ประกอบด้วยศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการ^๒ คือ

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์
๒. อทินนาทานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการลักทรัพย์
๓. กามสุมิจฉาจารา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการประพฤติดีกาม
๔. มุสาวาทา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ
๕. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการเสพของมึนเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท

พระพุทธองค์ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า บุคคลผู้ประกอบด้วยศีล ๕ หรือธรรม ๕ ประการนี้ ย่อมดำรงอยู่ในสวรรค์ เหมือนได้รับอันเชิญไปประดิษฐานไว้^๓ ศีล ๕ นี้ทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนดีมีศีลธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี บาปบุญคุณโทษ ประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ การรักษาศีลนั้นจึงเป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุขไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันให้ได้รับความเดือดร้อนทั้งทางกายและทางใจ

๔.๓ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจธรรม

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามเบญจธรรมนั้น คือ ธรรมข้อที่ ๕ คือ สติสัมปชัญญะ เป็นผู้มีความระลึกได้และเป็นผู้มีความรู้สึกตัวเสมอ การปฏิบัติในหลักธรรมข้อนี้ จึงเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนา และในการปฏิบัติหลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกัน

^๑ สุเทพ สุวีรางกูร, **ปัญหาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๒๐.

^๒ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๑๕/๓๐๒-๓๐๓.

^๓ อจ. ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๔๕/๒๔๒.

สิ่งเสพติดนั้น คือ การไม่กระทำผิดในศีลข้อที่ ๕ เพราะเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับการเสพสิ่งเสพติด หรือของมีนเมา

๔.๓.๑ หลักเบญจธรรม

หลักเบญจธรรมหรือหลักธรรม ๕ ประการ คือ หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดมี ๕ ข้อ ซึ่งธรรมนี้จะทำให้เกิดความดีงามทางกายและทางวาจา หลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตากรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกรู้ตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติดูผิดในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมีนเมา เบญจธรรมเป็นธรรมเกื้อกูลต่อการรักษาศีล ๕ ผู้ประสงค์จะรักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์และบริบูรณ์ควรมีหลักเบญจธรรมหรือธรรมอันดีงาม ๕ ประการ^๔ คือ

๑. เมตตากรุณา คือ ความปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข และคอยช่วยเหลือเมื่อเขาได้รับความลำบาก และช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพในทางสุจริต โดยชอบตามหลักศาสนาและหลักกฎหมายบ้านเมือง โดยปรมาตมคือการประกอบอาชีพสุจริตและยุติธรรม กล่าวคือ เว้นจากอาชีพทุจริตต่างๆ

๓. กามสังวร คือ การสำรวมในกาม มีความยับยั้งใจควบคุมตัวเองในทางกามารมณ์ ไม่หลงไหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

๔. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อตรง มีความจริง เช่น พูดจริง ทำจริง และมีความจริงใจต่อผู้อื่น

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และรู้สึกรู้ตัวอยู่เสมอ ฝึกตนให้รู้จักคิด และรู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังตนไม่ให้เป็นคนหลงมัวเมาประมาท และขาดสติในการดำเนินชีวิตประจำวัน

หลักพุทธธรรมที่เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด คือ การมีความเมตตา ก็จะไม่เบียดเบียนทำร้ายหรือฆ่าผู้อื่น การมีสัมมาอาชีวะ ก็จะประกอบอาชีพสุจริตไม่ลักทรัพย์หรือฉ้อโกงทรัพย์ การมีกามสังวร ก็จะสำรวมในกามไม่ประพฤติดูผิดในภรรยาและสามีเขา การมีสัจจะ ก็จะมีมีความซื่อสัตย์ พูดจริง ทำจริง ไม่โกหกหลอกลวงผู้อื่น การมีสติสัมปชัญญะ ก็จะมีมีความระลึกได้และรู้สึกรู้ตัวไม่มีความประมาท หลักเบญจธรรมจึงมีความสัมพันธ์กับศีล ๕ เพราะเป็นหลักปฏิบัติเพื่อให้เกิดความดีงามทั้ง

^๔ พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, (รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๙.

ทางกาย ทางวาจา และทางใจ ซึ่งในหลักเบญจศีลและหลักเบญจธรรมนี้ สามารถนำไปแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔.๓.๒ ปัญหาสิ่งเสพติด

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหาเสพติดมี ดังนี้ จากรายงานการประชุมครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ พบว่า สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยทางกำนันผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้น เพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น โดยเฉพาะหมู่ที่ ๗ บ้านตากอง และหมู่ที่ ๘ บ้านตามทุ่งนา ทางเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ ๑ ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เสพยาและติดยาที่อยู่ในพื้นที่ มีการตั้งเครือข่ายการเดินส่งยากันอย่างแพร่หลาย ทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านจึงจัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังในเรื่องนี้

๔.๓.๔ ปัญหาสิ่งเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง

ปัญหาสิ่งเสพติดส่งผลกระทบต่อตนเองจากการดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในรูปของเครื่องดื่ม ได้แก่ เหล้า เบียร์ ไวน์ กรแช่ และอื่น ๆ ผลของแอลกอฮอล์ต่อร่างกาย คือ

๑. ระบบประสาทส่วนสมองและไขสันหลังทำงานช้าลง โดยจะมีผลต่อสมองส่วนที่ควบคุมอารมณ์ จึงทำให้การควบคุมอารมณ์เสียไป

๒. ระบบกล้ามเนื้อ การตอบสนองของกล้ามเนื้อโดยอัตโนมัติต่อความเจ็บปวดหรืออันตรายช้าลง ดังนั้นผู้ดื่มสุรามักจะงุ่มง่ามและเดินลำบาก

๓. ระบบการหายใจและการเต้นของหัวใจ ถ้าแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อระบบส่วนนี้มากจะทำให้หยุดหายใจและหัวใจหยุดทำงานได้

การวัดระดับของพิษของแอลกอฮอล์ วัดได้โดยปริมาณของแอลกอฮอล์ใน เลือด (Blood Alcohol Content : BAC) ซึ่งหมายถึง การวัดจำนวนแอลกอฮอล์เป็นมิลลิกรัมในเลือด ๑ มิลลิกรัม ซึ่งวัดออกมาในรูปของเปอร์เซ็นต์ของเลือดทั้งหมด ค่าของ BAC ยิ่งสูงมากเท่าใดก็จะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลมากขึ้นเท่านั้น

ผลกระทบจากการเสพยาบ้า คือ ยาในกลุ่มแอมเฟตามีน เมตแอมเฟตามีนและอนุพันธ์

อื่นๆ ลักษณะของยาบ้ามีทั้งที่เป็นเม็ดเล็กๆ หรือเป็นผงบรรจุในแคปซูล โดยส่วนใหญ่เป็นเม็ดกลมแบนมีสีต่างๆ เช่น สีขาว สีน้ำตาล สีส้ม สีเหลือง เป็นต้น มีสัญลักษณ์บนเม็ดยาเป็นรูปหรือตัวอักษร เช่น รูปตัว W V หากเป็นผลึกใส เรียกว่า ไอซ์ (Ice) คือ เมตแอมเฟตามีน

ยาบ้าออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดอาการประสาทหลอนและคลุ้มคลั่ง มีผลต่อร่างกายและจิตใจ

พิษเฉียบพลัน เกิดจากการเสพยาบ้าในปริมาณมากในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้อ่อนไม่หลับ เวียนศีรษะ เพ้อคลั่ง ควบคุมตนเองไม่ได้ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ หัวใจเต้นเร็ว อาการดังกล่าวจะเกิดภายใน ๑-๒๔ ชั่วโมงหลังเสพยา

พิษภัยในระยะยาว เมื่อใช้ยาบ้าติดต่อกันเป็นเวลานาน จะมีอาการประสาทหลอน หวาดระแวงว่าจะมีคนมาทำร้าย ความต้านทานต่ำ ติดเชื้อโรคได้ง่าย สมองเสื่อม คลุ้มคลั่งควบคุมตนเองไม่ได้ ถ้าอาการรุนแรงจะกลายเป็นโรคจิต ก่ออาชญากรรม และทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ในภาพรวมผลกระทบที่เกิดจากสิ่งเสพติด โดยเฉพาะผลกระทบจากการการติ่มสุรา ซึ่งเป็นปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากการติ่มสุรา มีผลกระทบต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตด้วย ซึ่งผลกระทบมีหลายประการ ดังนี้

๑. มีผลกระทบต่อช่องปากและลำคอ ในการติ่มสุรานั้นจะเกิดความระคายเคืองในช่องปากและลำคอ ซึ่งมีอาการแสบร้อน

๒. มีผลกระทบต่อผิวหนังและหลอดเลือด คือ ฤทธิ์ของสุราจะส่งผลให้เห็นชัดเจน ตั้งแต่ผิวหนังที่เปลี่ยนไป และหลอดเลือดที่ขยายตัวทำให้ผู้ติ่มหน้าแดงตัวแดง

๓. มีผลกระทบต่อสมอง ฤทธิ์ของสุราจะมีพิษโดยตรงต่อสมอง ทำให้สมองขยายตัวเกิดอาการผิดปกติเรียกว่าสมองบวม

๔. มีผลกระทบต่อหัวใจ การติ่มสุราทำให้หัวใจถูกกระตุ้นสูบฉีดโลหิตเร็วขึ้นทำให้หัวใจทำงานหนัก เมื่อทำงานหนักหัวใจก็จะวายหรือล้มเหลว

๕. มีผลกระทบต่อกระเพาะอาหาร โรคที่พบได้บ่อยในกลุ่มนักติ่ม คือ โรคกระเพาะอาหารหรือกระเพาะทะลุอาเจียนปนเลือด

๖. มีผลกระทบต่อตับ ซึ่งสารพิษที่ร่างกายไม่ต้องการจะถูกย่อยโดยตับ เมื่อตับทำงานหนักก็จะเกิดการอักเสบ ตับที่เคยอ่อนนุ่มจะเกิดพังผืดและเกิดแข็งตัวเป็นตับแข็ง

๗. มีผลกระทบต่อความคิด การติ่มสุรามากจะทำไอคิวลดลง หรือทำให้ระดับเชาว์ปัญญาของผู้ติ่มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีอายุน้อย

๘. มีผลกระทบต่อจิต การติ่มสุรามากเป็นสาเหตุทำให้โรคประสาทจิตหลอน มีใจและอารมณ์อ่อนไหว ขาดสติสัมปชัญญะ

๙. มีผลกระทบต่อสมรรถภาพทางเพศ ดูแก่ก่อนวัย และเสื่อมสมรรถภาพทางเพศก่อนวัย

อันควร ร่างกายจะหยุดการสร้างเซลล์สืบพันธุ์เสื่อมสภาพเร็วขึ้น

๑๐. มีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ แม่ผู้ดื่มสุราหรือเสพยาเสพติดแม้จะเล็กน้อยก็ตามจะมีผลกระทบต่อการสร้างอวัยวะของตัวอ่อนทารก มีความเสี่ยงสูงที่ทารกจะเกิดความพิการอวัยวะต่าง ๆ และเกิดความผิดปกติต่อทารกในครรภ์ เช่น แท้งเสียชีวิตขณะคลอด ร่างกายไม่สมประกอบผิดปกติ คือ น้ำหนักน้อย สมอเล็ก หัวใจผิดปกติ เจริญเติบโตช้ารูปร่างแคระ ระดับสติปัญญานั้นต่ำกว่าปกติ

๑๑. มีผลกระทบต่อชีวิต การตายเกิดจากการดื่มสุรา องค์การอนามัยโลก ๒๐๐๔ ระบุว่า การเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร คือ โรคทางจิตหรือประสาท ๓๘ เปอร์เซ็นต์ บาดเจ็บที่ไม่ได้ตั้งใจ ๒๗ เปอร์เซ็นต์ บาดเจ็บโดยจงใจทำ ๑๓ เปอร์เซ็นต์ โรคระบบในทางเดินอาหาร ๘ เปอร์เซ็นต์ โรคมะเร็งและโรคหลอดเลือด ๗ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก ๕ เปอร์เซ็นต์ ในประชากร ๑๐๐ คน เกิดจากดื่มสุรา และสาเหตุของการบาดเจ็บจากการดื่มสุรานั้นมีมากกว่า ๖๐ ประการ^๕

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ซึ่งปัญหาสุขภาพจิตในพระราชบัญญัติสุขภาพจิต^๖ คือ ในสังคมปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการเมือง และทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งบางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะที่เปลี่ยนแปลงได้ และได้รับความกดดันจากปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหาการทำงาน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และได้รับความกดดันจากปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหาการทำงาน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้จะมีมากขึ้นน้อยต่างกันไปในแต่ละบุคคล ถ้าสะสมปัญหาเป็นระยะเวลานานโดยไม่แก้ไข ก็จะไปสู่การมีสุขภาพจิตเสื่อม

พระมหาธีระพงษ์ กิสโร (เจ้าอาวาสวัดตากองสระกลาง) กล่าวว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นปัญหาอันใหญ่ที่จะต้องระดมสรรพกำลังช่วยกันแก้ ส่วนใหญ่ปัญหาเกิดจากสถาบันครอบครัว การเลี้ยงดูลูกหลานที่ขาดคุณธรรมในการชี้แนะโทษของยาเสพติด ยาเสพติดทำให้เกิดปัญหาหลายอย่าง เช่น การลักขโมย ก่อการร้าย อาชญากรรม ช่มชู้ และก่อความวุ่นวาย ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อตนเองและครอบครัวทำให้แตกแยกเกิดความไม่สงบสุข และส่งผลกระทบต่อสังคม คือทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ไม่สามารถพัฒนาประเทศชาติได้^๗

^๕ กฤษณวรุณ ไชยนิจ, “การศึกษาวิเคราะห์การล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”, หน้า ๕๔-๕๕.

^๖ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต, เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก, (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑), หน้า ๓๗-๓๘.

^๗ สัมภาษณ์ พระมหาธีระพงษ์ กิสโร, (เจ้าอาวาสวัดตากองสระกลาง) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

พระอธิการฉัตรชัย ทนทลีโล (เจ้าอาวาสวัดหนองกรวด) กล่าวว่า ปัญหาสิ่งเสพติดนั้น เป็นปัญหาหลักในสังคมปัจจุบัน เพราะคนในสังคมขาดหลักในความประพฤติตนในศีลธรรมโดยเฉพาะ ศีล ๕ และครอบครัวขาดความอบอุ่น เด็กบางคนอยากลองอยากรู้หันไปเสพยาเสพติด เช่น ยาบ้า เฮโรอีน กัญชา ยาไอซ์ ยาอี ยาเลิฟ หรือเอ็กซ์ตาซี ยาเคและโคเคน ซึ่งปัญหายาเสพติดอาจเกิดขึ้นได้ จากการอยากลองอยากลองด้วยความคึกคะนอง หรือเพื่อนชวนและต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน และมีความเชื่อผิดคิดว่าการเสพยาจะทำให้มีความสุข ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวทำให้ เตื่อตร้อน และส่งผลกระทบต่อสังคม^{๘๘}

นายรัฐ เสกขา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์ กล่าวว่า ปัญหาสิ่งเสพติดนั้น ผู้ที่เสพยาเข้าในร่างกายแล้วต้องเสพต่อไปเรื่อยๆ เช่น ติดเหล้า บุหรี่ ยาบ้า โดยเฉพาะยาบ้าติดแล้วเลิกได้ยาก เพราะผู้เสพยาบ้าต้องการเสพยาไปเรื่อยๆ ผู้ติดยาหนัก จะทำงานอะไรไม่ค่อยได้ หรือไม่ทำงานหนักไม่ไหว ผู้ติดยาก็จะลักขโมยทรัพย์สินผู้อื่น ปล้นจี้ หรือหนักก็ฆ่าชิงทรัพย์ เพื่อจะนำเงินมาซื้อยาบ้าเสพ ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวเตื่อตร้อน และคนใน สังคมอยู่อย่างหวาดระแวง ส่งผลกระทบต่อสังคมประเทศชาติ^{๘๙}

นายควง อยู่จงดี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์ กล่าวว่า ยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าทำให้ผู้เสพเกิดโทษตกเป็นทาสของมัน และมีความ ต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเสพไปนานๆ แล้ว อาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ยาเสพติดมีหลาย ประเภท คือ (๑) ประเภทกดประสาท (๒) ประเภทกระตุ้นประสาท (๓) ประเภทหล่อมประสาท (๔) ประเภทหลอนประสาท มีเฮโรอีน ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี โคเคน ยาเค กัญชา และใบกระท่อม ผู้เสพยาสิ่งเสพติดเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อตนเองและครอบครัว และยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและคน สังคมโดยรวม^{๙๐}

นายจันทา เลิศล้ำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์ กล่าวว่า สิ่งเสพติด คือ สิ่งที่คนเสพเข้าไปแล้วทำให้ติดเลิกได้ยาก เช่น เหล้า บุหรี่ กัญชา และ ยาบ้า สิ่งเสพติดมีหลายชนิด เช่น (๑) ชนิดกิน คือ เหล้า ยาอี ยาบ้า กินแล้วทำให้ติด (๒) ชนิดเสพ

^{๘๘} สัมภาษณ์ พระอธิการฉัตรชัย ทนทลีโล, (เจ้าอาวาสวัดหนองกรวด) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

^{๘๙} สัมภาษณ์ นายรัฐ เสกขา, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์, วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

^{๙๐} สัมภาษณ์ นายควง อยู่จงดี, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์, วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

คือ บุหรี่ กล้วยา สุกเข้าไปแล้วทำให้ติด (๓) ชนิดคือ คือ เฮโรอีน ฉีดเข้าไปแล้วติด สิ่งเสพติดเหล่านี้ทำให้เสียทรัพย์ มีผลกระทบแก่ตนเองและครอบครัว และส่งผลกระทบต่อสังคมด้วย^{๑๑}

นายธีระชัย พันธุ์อินทร์ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า สิ่งเสพติด คือ สิ่งที่ถูกเสกแล้วติด ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรส่งเสริมให้และการสนับสนุน สิ่งเสพติดมีหลายชนิด เช่น บุหรี่ เหล้า กล้วยา ผิ่น เฮโรอีน ผู้เสกสิ่งเสพติดทำให้เสียทรัพย์ และเป็นสาเหตุแห่งการก่ออาชญากรรมต่างๆ ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ต่อครอบครัว และส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนร่วม^{๑๒}

นายสมพงษ์ บุญเจียม (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า สิ่งเสพติด คือ สิ่งที่ถูกเสกเข้าสู่อวัยวะแล้วทำให้ร่างกายต้องการเสกสิ่งเสพติดอีกและต้องการเสกต่อไปเรื่อยๆ สิ่งเสพติดมีหลายชนิด เช่น เหล้า บุหรี่ กล้วยา ใบกระท่อม ยาบ้า เฮโรอีน ผิ่น ยาไอซ์ ซึ่งทำให้ผู้เสกขาดสติก่ออาชญากรรมต่างๆ ปล้นจี้ ลักทรัพย์ ข่มขืนทรัพย์ มีผลกระทบทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและครอบครัว ส่งผลกระทบโดยรวมทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย^{๑๓}

นายวสันต์ เปล่งขำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า สิ่งเสพติด คือ สิ่งที่ถูกเสกเข้าไปแล้วติด ซึ่งเป็นสิ่งผิดกฎหมายและศีลธรรม สิ่งเสพติดมีหลายชนิด เช่น เหล้า บุหรี่ ยาบ้า เฮโรอีน เป็นต้น การเสกสิ่งเสพติดนั้น ทำให้เสียทรัพย์สิน ทำให้เสียสุขภาพ และเกิดปัญหาต่างๆ ลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาท มีผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพของตนเอง ส่งผลให้ครอบครัวเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสังคม^{๑๔}

๔.๓.๕ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้น ใช้หลักพุทธธรรมที่เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งหลักธรรมในการป้องกันสิ่งเสพติดมีอยู่ ๒ ประการ คือ เบญจศีลและเบญจธรรม หรือศีล ๕ และธรรม ๕ ในหลักเบญจศีลจะเป็นข้อห้ามไม่ให้ประพฤติปฏิบัติ ส่วนหลักเบญจธรรมนั้นจะเป็นข้ออนุญาตให้พุทธศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติ

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายจันทา เลิศล้ำ, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายธีระชัย พันธุ์อินทร์, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ บุญเจียม, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายวสันต์ เปล่งขำ, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

๑) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีล การที่จะป้องกันสิ่งเสพติดได้นั้น จะต้องใช้แนวทางป้องกันด้วยการรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ ในการรักษาศีลข้อที่ ๕ คือการไม่ดื่มสุรา เมรัยของมีนเมาที่ทำให้ประมาทขาดสติ ถ้าไม่เสพสิ่งเสพติดหรือไม่ดื่มสุราก็จะมีสติและไม่ประมาท ด้วยบุญกุศลที่รักษาศีลในข้อที่ ๕ นี้ เมื่อได้เกิดเป็นมนุษย์ย่อมเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสมบูรณ์ จะศึกษาเล่าเรียนในสิ่งใดๆ ก็แตกฉานทรงจำได้ง่าย ไม่หลงลืมเลอะเลือน ไม่ปัญญาอ่อน และไม่วิกลจริตหรือเสียสติเป็นบ้า หลักป้องกันการเสพของมีนเมานั้น^{๑๕} คือ

๑. ไม่เสพของมีนเมา คือ ไม่เสพของมีนเมาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ไม่ดื่มสุรา เปียร์ กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ ให้โทษ และไม่เสพของมีนเมาให้โทษทุกชนิด

๒. ไม่เลี้ยงสุราของมีนเมา คือ ไม่เลี้ยงสุราและของมีนเมาชนิดต่าง ๆ เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๓. ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุรา คือ ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุราและของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๔. ไม่ขายสุราของมีนเมาทุกชนิด คือ ไม่ค้าขายสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๕. ไม่ผลิตสุราและสิ่งมีนเมาทุกชนิด คือ ไม่ผลิตสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๒) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจธรรม การที่จะป้องกันสิ่งเสพติดได้นั้น จะต้องใช้แนวทางป้องกันด้วยหลักเบญจธรรมหรือหลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตา กรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติผิดในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมีนเมา หลักเบญจธรรมหรือหลักธรรมที่เกื้อกูลศีล ๕ นั้น มี ๕ ประการ^{๑๖} คือ

๑. เมตตา กรุณา คือ ความปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข และคอยช่วยเหลือเมื่อเขาได้รับความลำบาก และช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพในทางสุจริต โดยชอบตามหลักศาสนาและ

^{๑๕} พระอริการกิตติ ยุตติโร (ทีรรักษา), “การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถิ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๑๗๔-๑๗๕.

^{๑๖} พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”, หน้า ๑๒๙.

หลักกฎหมายบ้านเมือง โดยปรมาตมคือการประกอบอาชีพสุจริตและยุติธรรม กล่าวคือ เว้นจากอาชีพ
ทุจริตต่าง ๆ

๓. กามสังวร คือ การสำรวมในกาม มีความยับยั้งใจควบคุมตัวเองในทางกามารมณ์
ไม่หลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

๔. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อตรง มีความจริง เช่น พูดจริง ทำจริง และ
มีความจริงใจต่อผู้อื่น

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และรู้สึกตัวอยู่เสมอ ผูกพันให้รู้จักคิด และรู้ว่า
สิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังตนไม่ให้เป็นคนมัวเมาและประมาท

หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวเนื่องและเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ หลักเบญจธรรม
ในข้อ ที่ ๕ การมีสติสัมปชัญญะ ซึ่งธรรมนี้จะทำให้เกิดความตั้งกายทางกายและทางวาจา เบญจธรรม
เป็นธรรมเกี่ยวเนื่องต่อการรักษาศีล ผู้ประสงค์จะป้องกันสิ่งเสพติดควรปฏิบัติหลักธรรมในข้อที่ ๕ นี้
เพราะจะทำให้คนเรามีสติในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น

พระครูผาสุกจิตตานุกรักษ์ (เจ้าคณะตำบล) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ หลักเบญจศีลและเบญจธรรม
โดยเฉพาะเบญจศีลหรือศีล ๕ ศีลข้อที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมึนเมาอันเป็น
เหตุให้เกิดความประมาท และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ธรรมที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือข้อที่ ๕ การมี
สติสัมปชัญญะ ถ้าเรารักษาศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมึนเมาแล้ว ก็จะทำให้เกิดธรรมข้อที่ ๕ มี
สติสัมปชัญญะ หลักพุทธธรรมทั้ง ๒ ข้อนี้ก็ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดได้^{๑๗}

พระครูกลุณยานธรรมพิทักษ์ (เจ้าอาวาสวัด) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ ต้องปฏิบัติตามหลักเบญจศีล
และเบญจธรรม โดยเฉพาะเบญจศีลหรือศีล ๕ ศีลข้อที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพ
ของมึนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ธรรมที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือ
ข้อที่ ๕ การมีสติสัมปชัญญะ ถ้าเราไม่ประพฤติดิศีลข้อที่ ๕ ไม่เสพของมึนเมาแล้ว ก็จะทำให้เกิดธรรมข้อ
ที่ ๕ มีสติสัมปชัญญะ หลักพุทธธรรมทั้ง ๒ ข้อนี้ก็ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดที่เป็นปัญหาได้^{๑๘}

พระอธิการสมัย คุณะโสณ (เจ้าอาวาสวัด) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ ต้องปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม
โดยเฉพาะศีล ๕ เพราะศีลข้อที่ ๕ เกี่ยวกับสิ่งเสพติด คือ เว้นจากการเสพของมึนเมา เมื่อเราไม่เสพ

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูผาสุกจิตตานุกรักษ์ (เจ้าคณะตำบล), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘} สัมภาษณ์ พระครูกลุณยานธรรมพิทักษ์ (เจ้าอาวาสวัด), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑.

ของมีนเมาแล้ว ก็จะทำให้มีสติสัมปชัญญะ ไม่ก่อความวุ่นวายให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและครอบครัวรวมไปถึงสังคมด้วย การรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ หลักพุทธธรรมนี้ก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ได้^{๑๙}

นายสน ตาระนีโย (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ การปฏิบัติในหลักพุทธธรรมเบญจศีลหรือศีล ๕ และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ โดยเฉพาะในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา และมีสติสัมปชัญญะ หลักพุทธธรรมทั้ง ๒ ข้อนี้ จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของเรา ถ้าทุกคนมีหลักธรรมและปฏิบัติในธรรม รักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ได้^{๒๐}

นางสะอาด โนนเสนา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ การปฏิบัติในหลักพุทธธรรมเบญจศีลหรือศีล ๕ โดยเฉพาะในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา และมีสติสัมปชัญญะ หลักพุทธธรรมทั้ง ๒ ข้อนี้ จะเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของเรา และมีความสามัคคี ก็จะเกิดความสงบสุข ถ้าทุกคนมีหลักธรรมและปฏิบัติในธรรมอย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ได้^{๒๑}

นายปวน ตังนางรอง (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ การปฏิบัติในหลักพุทธธรรมเบญจศีลหรือศีล ๕ โดยเฉพาะศีลในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา และมีสติสัมปชัญญะ เมื่อเรามีธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจของเราแล้ว และทุกคนมีหลักธรรมและปฏิบัติในธรรม รักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ได้^{๒๒}

นายณรงฤทธิ์ แสงลี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ การใช้หลักพุทธธรรมเพื่ออบรมจิตใจ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติด ต้องยึดหลักเบญจศีลหรือศีล ๕ และปฏิบัติตามศีล โดยเฉพาะในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา ก็จะมีสติสัมปชัญญะ มีhiriและโอตตปปะ ความ

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระอธิการสมัย คุณะโสณ, (เจ้าอาวาสวัด), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายสน ตาระนีโย (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘) , ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นางสาวสะอาด โนนเสนา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายปวน ตังนางรอง, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

เกรงกลัวละอายต่อบาป ในรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่าง ๆ นั้นได้^{๒๓}

นายคำผาง โพธมาตร (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ การปฏิบัติในหลักพุทธธรรมจะป้องกันสิ่งเสพติดได้ โดยเฉพาะศีลในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา ก็จะมีสติสัมปชัญญะ ในหลักพุทธธรรมนี้จะยึดเหนี่ยวจิตใจให้เราประพฤติดี ถ้าทุกคนปฏิบัติในธรรม คือ รักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่าง ๆ นั้นได้^{๒๔}

หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ หลักเบญจศีลและเบญจธรรมโดยเฉพาะเบญจศีลหรือศีล ๕ ศีลข้อที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ธรรมที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดคือข้อที่ ๕ การมีสติสัมปชัญญะ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด ต้องปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมโดยเฉพาะศีล ๕ เพราะศีลข้อที่ ๕ เกี่ยวกับสิ่งเสพติด คือ เว้นจากการเสพของมีนเมา ก็จะมีสติสัมปชัญญะ มีhiri และโอตตปปะ ความเกรงกลัวละอายต่อบาป ในรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดก็จะส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดต่าง ๆ ได้

๔.๔ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

พระครูผาสุกจิตตานุรักษ์ (เจ้าคณะตำบล) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ ศีล ๕ เพราะศีลในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท ถ้าไม่เสพของมีนเมาเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ซึ่งในข้อที่ ๕ คือ สติสัมปชัญญะ เมื่อบุคคลมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ก็จะไม่ประพฤตชั่วและเสพของมีนเมา หลักเบญจศีลและเบญจธรรมจึงเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด^{๒๕}

พระมหาธีระพงษ์ กิสโร (เจ้าอาวาสวัดตากองสระกลาง) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ หลักเบญจศีลและเบญจธรรม เพราะหลักพุทธธรรมนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีการอบรมคุณธรรมและเจริญจิตภาวนา เพื่อให้เกิดปัญญาเห็นโทษของสิ่งเสพติด แนวทางป้องกันสิ่ง

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายณรงฤทธิ์ แสงสี, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายคำผาง โพธมาตร, (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๕} สัมภาษณ์ พระครูผาสุกจิตตานุรักษ์ (เจ้าคณะตำบล), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

เสพติด ต้องปฏิบัติศีล ๕ โดยเฉพาะข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา และเบญจธรรมในข้อที่ ๕ มีสติสัมปชัญญะ ก็จะไม่กระทำความผิดศีลและกระทำความชั่ว ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้^{๒๖}

พระอธิการฉัตรชาย ทนทสีโล (เจ้าอาวาสวัดหนองกรวด) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า ปัญหาสิ่งเสพติดเป็นปัญหาหลักในสังคมปัจจุบัน หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด คือ ศีล ๕ ฆราวาสธรรม ๔ สังคหวัตถุ ๔ และพรหมวิหาร ๔ ในหลักพุทธธรรมเหล่านี้จะช่วยให้ (๑) มีสามัญญสำนึกที่ดี (๒) เตือนสติไม่ให้กระทำความผิด (๓) ชี้ให้เห็นโทษในการกระทำความผิด (๔) ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม (๕) ได้รับผลการปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมเป็นรูปธรรม ซึ่งแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ รักษาศีล ๕ ในข้อที่ ๕ เว้นจากการเสพของมีนเมา ก็จะไม่เสพของมีนเมาอย่างแน่นอนและจะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้^{๒๗}

นางสุกัลยา ปะพะลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ ใช้หลักพุทธธรรมเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนให้ออกจากยาเสพติด ให้อาสาสมัครในหมู่บ้านเฝ้าระวังและให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด ปรับทัศนคติมุมมองด้วยการใช้ปัญญาพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาตนเอง และให้มีหลักพุทธธรรม คือ มีหิริและโอตตปปะ ความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดทั้งหลายได้^{๒๘}

นายเพียร แฉ่นจันลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๔) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ ใช้หลักพุทธธรรมเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และใช้ปัญญาพิจารณาในหลักพุทธธรรมหิริโอตตปปะ คือ มีความละอายและมีความเกรงกลัวต่อบาปที่ตนจะกระทำ ถ้าเยาวชนรู้ในโทษของสิ่งเสพติดไม่ไปเสพแล้ว และมีความละอายและมีความเกรงกลัวต่อบาป ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดให้แก่ตนเองได้^{๒๙}

นายประทีป โคกทอง (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ การใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด ด้วยการปัญญาพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาสิ่งเสพติด และปฏิบัติในหลักพุทธธรรมคัมภีร์คัมภีร์โลก คือ มีหิริและ

^{๒๖} สัมภาษณ์ พระมหาธีระพงษ์ กิสโร, (เจ้าอาวาสวัดตากองสระกลาง), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๗} สัมภาษณ์ พระอธิการฉัตรชาย ทนทสีโล, (เจ้าอาวาสวัดหนองกรวด), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางสุกัลยา ปะพะลา, (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายเพียร แฉ่นจันลา, (ชาวบ้านหมู่ที่ ๔), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

โอดตบปะ ความละอายและเกรงกลัวต่อบาป เมื่อมีความละอายและมีความเกรงกลัวต่อบาปแล้ว ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดต่างๆ ได้^{๓๐}

นางอิฐติพร จุมพลติง (ชาวบ้านหมู่ที่ ๘) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ ต้องรักษาศีล ๕ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ เพราะเกี่ยวกับการเสพของมีนเมา ถ้าปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมได้อย่างจริงจัง และมีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ต่อความชั่วทั้งหลาย ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดทั้งหลายได้^{๓๑}

นางสมหมาย พูนสวัสดิ์ (ชาวบ้านหมู่ที่ ๙) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ ต้องรักษาศีล ๕ และจัดกิจกรรมร่วมกันในชุมชน และบำเพ็ญประโยชน์ อบรมให้รู้จักโทษของยาเสพติด ปลุกฝังให้ลูกหลานไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รักษาศีล ๕ โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ เพราะศีลข้อนี้ให้เว้นจากการเสพของมีนเมาหรือสิ่งเสพติดต่างๆ ถ้าปฏิบัติอย่างนี้ ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้^{๓๒}

นายไชย การงานดี (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐) ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม คือ ต้องปฏิบัติในหลักพุทธธรรมหรือศีล ๕ เพราะจะช่วยให้คนในสังคมดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยเฉพาะวัยรุ่นต้องได้รับการดูแลเป็นอย่างดี ไม่ให้ไปคบเพื่อนที่ไม่ดี แต่ให้คบเพื่อนดี รู้จักบาปบุญคุณโทษ ถ้าปฏิบัติดังนี้ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดได้^{๓๓}

๔.๕ สรุป

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีลและเบญจธรรม คือ หลักเบญจศีลหรือศีล ๕ และเบญจธรรมหรือธรรม ๕ เพราะหลักธรรมทั้ง ๒ นี้ มีความสัมพันธ์และเกื้อกูลกัน คือ การไม่เบียดเบียนชีวิตทำให้เกิดความเมตตากรุณา การไม่ลักทรัพย์ทำให้เกิดการประกอบอาชีพสุจริต การไม่ประพฤติดินในกามทำให้เกิดการสำรวมในกาม การไม่พูดเท็จทำให้เกิดการพูดคำสัตย์จริง และการไม่

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายประทีป โคกทอง, (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นางอิฐติพร จุมพลติง, (ชาวบ้านหมู่ที่ ๘), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นางสมหมาย พูนสวัสดิ์, (ชาวบ้านหมู่ที่ ๙), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๓ ๓๓} สัมภาษณ์ นายไชย การงานดี, (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐), ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์, วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑.

เสพสิ่งเสพติดและของมีนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท ทำให้มีสติสัมปชัญญะในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด ๓ วิธี คือ

๑. ให้คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ กำนันและผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านให้จัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังสิ่งเสพติดในแต่ละหมู่บ้าน ก็จะป้องกันผู้ค้าสิ่งเสพติดและผู้เสพสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

๒. รณรงค์ให้ประชาชนรักษาศีล ๕ เพราะศีลข้อที่ ๕ มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการเสพของมีนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท เมื่อไม่ประมาทก็จะเกิดหลักเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ขึ้นคือ มีสติสัมปชัญญะ ไม่เสพสิ่งเสพหรือประพฤติดิเกี่ยวกับสิ่งเสพติดเมื่อรักษาศีลข้อที่ ๕ และธรรมข้อที่ ๕ แล้ว ก็จะป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

๓. ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชน และจัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วม โดยเฉพาะเยาวชนให้เข้าร่วมโครงการปฏิบัติธรรมรักษาศีล ๕ และอบรมเรื่องสิ่งเสพติดและโทษของสิ่งเสพติด ให้ประชาชนและเยาวชนเห็นโทษต่างๆ ของสิ่งเสพติดว่ามีโทษมากมาย และให้ปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมหรือตามหลักศีล ๕ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด ก็จะเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ ๕ เป็นการสรุปบทที่ ๒ บทที่ ๓ และบทที่ ๔ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็น คือ (๑) ปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ (๒) หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด (๓) แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

สังคมปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและทางด้านวัตถุมาก แต่ทางด้านจิตใจกลับเสื่อมถอยลงจากศีลธรรม จึงมีการกระทำผิดศีล ๕ มากขึ้น โดยเฉพาะศีลในข้อที่ ๕ นี้ เป็นศีลข้อที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีหลักธรรมป้องกันสิ่งเสพติดตามแนวทางศีล ๕ เพื่อป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การฆ่าหรือการเบียดเบียนชีวิตกัน การโจรกรรมทรัพย์สิน การประพฤติดมกการยาและสามเณรอื่น การล่อลวง และการเสพของมีนเมา ซึ่งในแต่ละปีเกิดอุบัติเหตุมากมาย สาเหตุหลักก็คือการเสพของมีนเมา ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ในแต่ปีนั้นทำให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นแล้วยังทำให้เกิดปัญหาในสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพราะสุขภาพทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กัน ถ้าสุขภาพจิตไม่ดีย่อมส่งผลแก่สุขภาพกายแน่นอน ถ้าจิตไม่ปกติ ทุกข์ โศก วิตก กังวล และเครียดก็จะส่งผลทำให้กินไม่ได้ นอนไม่หลับ สุขภาพกายเสื่อมโทรมลง ซึ่งปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตนี้เกิดจากการดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติดทั้งสิ้น ซึ่งสิ่งเสพติดนี้มีผลกระทบโดยรวมต่อสังคมให้เกิดปัญหา ๓ ประการ คือ (๑) ปัญหาส่วนบุคคล ปัญหานี้มีผลกระทบแต่ละครอบครัว พ่อแม่พยายามเลี้ยงดูฝึกฝนอบรมบุตรธิดาและให้การศึกษา แต่บุตรธิดายังเป็นภาระของครอบครัวและสร้างปัญหาให้กับครอบครัว (๒) ปัญหาสาธารณะ ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก มีข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทต่อปี การขจัดยาเสพติด ซึ่งปัญหานี้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย (๓) ปัญหาสังคม ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ปัญหาสังคมเป็นเรื่องสภาวะทางสังคม ซึ่งปัญหาสังคมมีขอบเขตกว้างมาก เช่น ปัญหาอาชญากรรม วัยรุ่น โสเภณี โรคระบาด และปัญหายาเสพติดให้โทษ

การอยู่ร่วมกันในสังคมจะมีความปลอดภัยในสุขภาพกายและสุขภาพจิตนั้น จะต้องปฏิบัติตามแนวทางศีล ๕ ซึ่งเป็นหลักการปฏิบัติขั้นพื้นฐานของมนุษย์ หรือเรียกว่าหลักมนุษยธรรม คือเป็นข้อปฏิบัติที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน การที่บุคคลจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขจะต้องมี

หลักมนุษยธรรม หรือศีล ๕ คือ (๑) เป็นผู้เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ (๒) เป็นผู้เว้นขาดจากการลักทรัพย์ (๓) เป็นผู้เว้นขาดจากการประพฤติดีในกาม (๔) เป็นผู้เว้นขาดจากการ พุดเท็จ (๕) เป็นผู้เว้นขาดจากการเสพของมีนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท การปฏิบัติตามแนวทางศีล ๕ นี้ จะทำให้มีความเจริญขึ้นทั้งทางกายและทางวาจา เป็นการประพฤติดุจจริตตามแนวทางศีล ๕ ข้อ (๑) จงดเว้นจากการล่าสังหาร คือ ไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของผู้อื่น (๒) จงดเว้นจากการลักขโมยเบียดบังแย่งชิง คือ ไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้อื่น (๓) จงดเว้นจากการประพฤติดีในกาม คือ ไม่ประทุษร้ายต่อของรักและของหวงแหนของผู้อื่น (๔) จงดเว้นจากการพุดเท็จ คือ พุดโกหกหลอกลวงผู้อื่น และ (๕) จงดเว้นจากการเสพของมีนเมา คือ ไม่เสพของมีนเมาทุกชนิด โดยเฉพาะการไม่ดื่มสุราและเสพลิงเสพติดให้โทษต่างๆ ก็จะทำให้คนในสังคมปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คนในสังคมจะมีปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนั้น จะต้องการรักษา ศีล ๕ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราและเสพของมีนเมา เป็นการแก้ปัญหการดื่มสุราและสิ่งเสพติด ศีล ๕ จึงเป็นหลักธรรมเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา เป็นหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานของคน ในสังคม และเป็นหลักป้องกันภัยของคนในสังคม การรักษาศีล ๕ จะทำให้เรามีความปลอดภัยในชีวิต มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน มีความปลอดภัยในครอบครัว มีความปลอดภัยในสังคม และมีความปลอดภัยในสุขภาพกายและสุขภาพจิต ศีล ๕ จึงเป็นแนวทางป้องกันภัยของคนในสังคมไทย และเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมโดยแท้จริง

๕.๑.๑ ปัญหาสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหาเสพติดมี ดังนี้ จากรายงานการประชุมครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ พบว่า สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยทางกำนันผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้น เพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น โดยเฉพาะหมู่ที่ ๗ บ้านตากอง และหมู่ที่ ๘ บ้านตามทุ่งนาทางเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ ๑ ราย และจับกุมผู้เล่นการพนัน (ไฮโล) ได้จำนวน ๑๘ ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เสพยาและติดยาที่อยู่ในพื้นที่ มีการตั้งเครือข่ายการเดินส่งยากันอย่างแพร่หลาย ทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านจึงจัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้แล้ว นายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) กล่าวว่า ยาเสพติดยังแพร่ระบาดเข้าไปในสถานศึกษาอีกด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนรัชดาฯ ได้ตรวจหาเสพติดในโรงเรียน เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมานักเรียนมีการชักชวนวัยรุ่นนอกสถานศึกษาเข้ามาในโรงเรียน มีการนำอาวุธพกติดตัวมาด้วย ทางโรงเรียนจึงได้นำวัยรุ่นดังกล่าวไปดำเนินคดีตามกฎหมายที่ สภ. ละหานทราย ในวันถัดมานักเรียนในโรงเรียนได้ชักชวนเพื่อนนอกสถานศึกษา ๒ คน เข้ามาในโรงเรียนอีก ครั้งนี้ตรวจพบอาวุธมีดพก ๒ เล่ม ทางโรงเรียนจึงขอตรวจปัสสาวะ ปรากฏว่าพบสารเสพติด ๑ ราย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งส่วนใหญ่พบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา ทางโรงเรียนจึงขอให้ฝ่ายปกครองช่วยกันหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้ และยังมีโรงเรียนอีกหลายแห่งที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด เช่น โรงเรียนตาจางพิทยาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ล้อมรอบด้วยชุมชนที่มีสี่เทา หมู่บ้านนี้มีผู้ค้าและผู้เสพ คือ หมู่ที่ ๑๐ บ้านตาจอน หมู่ที่ ๑๒ บ้านดอนมัน ทั้ง ๒ หมู่บ้านนี้มีทั้งผู้ค้าและผู้เสพยา ส่วนหมู่ที่ ๕ บ้านตาจาง มีผู้เสพยา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองร่วมกับ อส. และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐, ๑๑, และหมู่ที่ ๕ มีการลงพื้นที่ร่วมตรวจปัสสาวะนักเรียนในโรงเรียน ตรวจพบนักเรียนใช้สารเสพติด ๒ ราย และยังพบอาวุธมีดและสนับมือ และโรงเรียนหนองตะครองได้ร่วมตรวจปัสสาวะนักเรียนพบสารเสพติด ๑๑ ราย และได้ตั้งคณะกรรมการติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ซึ่งในการลงพื้นที่ครั้งนี้เป็นการแก้ไขปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในโรงเรียน ส่วนในตำบลหนองตะครอง มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนในพื้นที่ได้มีการใช้สารเสพติดจนเกิดอาการช็อคจนต้องนำส่งโรงพยาบาลละหานทราย ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ติดตามอย่างต่อเนื่อง

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการร่วมประชุม โดยการนำของ นายพิชัย โชติเชื้อวงศ์ (ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง) และนายอิษฏากร ตั้งวงษ์เจริญสุข (ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง) นายจักร์กฤษ ร่วมกุล และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการนำของสารวัตรสืบสวน สภ.ละหานทราย พ.ต.ท.แก้วแก้ว แพงศรี (แทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรละหานทราย) นายอุตสาหะ คงสถาน (กำนันหนองตะครอง) กล่าวว่า จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพปัญหายาเสพติดมี ดังนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งยาเสพติดที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมาเป็นยาไอซ์และกัญชา ผลการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๕๙ และเดือน มกราคม ๒๕๖๐ มีการคงที่อย่างต่อเนื่อง และมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด คือ ตำบลละหานทราย หมู่ที่ ๖ บ้านโรงเลื่อย หมู่ที่ ๙ บ้านน้อยลำคลอง หมู่ที่ ๑๐ บ้านชลประทาน ตำบลตาจ่ง หมู่ที่ ๙ บ้านหัวสนาม หมู่ที่ ๑๘ บ้านเพยัคพัฒนา ตำบลโคกกว่าน หมู่ที่ ๑ บ้านโคกกว่าน หมู่ที่ ๙ บ้านโคกกว่านพัฒนา ตำบลหนองแวง หมู่ที่ ๑ บ้านปากช่อง หมู่ที่ ๑๓ บ้านใหม่หนองหว้า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองตะคลอง การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ปกครองท้องถิ่นกำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านได้ร่วมมือกันกับชุด ชรบ. หมู่ที่ ๒ บ้านหนองกี่ หมู่ที่ ๕ บ้านสระแก้ว หมู่ที่ ๗ บ้านตากอง หมู่ที่ ๘ บ้านโนนเพชร หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองตะคลองพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ บ้านโคกสะอาดพัฒนา หมู่ที่ ๑๒ บ้านสระกลาง เพื่อติดตามเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงยาเสพติดอย่างใกล้ชิด การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น วัยรุ่นมักจะจับกลุ่มมั่วสุมกันในเวลากลางคืน ที่สวนยางเป็นแหล่งมั่วสุมของพวกวัยรุ่น พบวัยรุ่นประมาณ ๓๐-๔๐ คน โดยมีการใช้สารเสพติด ยาบ้า กัญชา จึงขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยหาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลหนองแวงเพิ่มมากขึ้น และมีการแพร่ระบาดของสารเสพติดแทบทุกหมู่บ้าน กลุ่มวัยรุ่นมักจับกลุ่มกินเหล้ามั่วสุม เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. จึงให้ผู้ใหญ่ทุกหมู่บ้านจัดชุด ชรบ. ออกปฏิบัติหน้าที่ตามจุดเสี่ยงติดตามเฝ้าระวังและให้รายงานการปฏิบัติงานแก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน

นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย ยังแพร่ระบาดในโรงเรียนหลายแห่ง เช่น โรงเรียนตาจ่งพิทยาสรรค์ ทางโรงเรียนได้กำกับดูแลตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนช่วงอายุ ๑๕-๑๙ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรหามาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดย คป.ปส. อำเภอละหานทรายได้ลงพื้นที่ตรวจปัสสาวะของนักเรียนในโรงเรียนเพื่อหาสารเสพติด ส่วนใหญ่พบเด็กนักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง ๑๕ ปี ในการตรวจครั้งนี้ได้ร่วมมือกับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ชุด ชรบ. เจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอละหานทราย โดยนำนักเรียนที่ตรวจพบสารเสพติดเข้าปรับพฤติกรรมครั้งที่ ๑ และส่วนใหญ่ยาเสพติดที่นำมาเสฟได้มาจาก หมู่ที่ ๑๔ บ้านไทยพัฒนา ซึ่งจับกุมได้ ๕ ราย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ทางอำเภอละหานทรายร่วมกับ ชรบ. กำนันและผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ บ้านตาจ่ง หมู่ที่ ๑๐ บ้านตาจอน หมู่ที่ ๑๒ บ้านดอนมัน และเจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอ ได้ตรวจปัสสาวะนักเรียนเจอสารเสพติด ๒ ราย ได้ขยายผลจับกุมโดยจุดเฝ้าระวังที่บ้านหัวสนาม บ้านไทยพัฒนา ผู้ค้าและผู้เสฟได้หลบหนีทางเจ้าหน้าที่ไม่เจอตัวผู้ค้ารายย่อยเนื่องจากมีสายข่าว สถานการณ์ปัจจุบันโดยภาพรวมถือว่าสงบลงซึ่งฝากในที่ประชุมหามาตรการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน และจะนำแผนปฏิบัติการมาแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป

๕.๑.๒ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสิ่งเสพติด

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น จะต้องใช้หลักพุทธธรรม ที่เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งหลักธรรมในการป้องกันสิ่งเสพติดนั้น มีอยู่หลายประการ แต่ที่เป็นหลักธรรมสำคัญก็คือเบญจศีลและเบญจธรรม หรือศีล ๕ และธรรม ๕ ในหลักเบญจศีลจะเป็นข้อห้ามไม่ให้ประพฤติดปฏิบัติ ส่วนหลักเบญจธรรมนั้นจะเป็นข้ออนุญาตให้พุทธศาสนิกชนประพฤติดปฏิบัติ

๕.๑.๓ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจศีล

การที่จะป้องกันสิ่งเสพติดได้นั้น จะต้องใช้แนวทางป้องกันด้วยการรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๕ ในการรักษาศีลข้อที่ ๕ คือ การไม่ดื่มสุราเมรัยของมีนเมาที่ทำให้ประมาทขาดสติ ถ้าไม่เสพสิ่งเสพติดหรือไม่ดื่มสุราแล้วก็มีสติและไม่ประมาท ด้วยบุญกุศลที่รักษาศีลในข้อที่ ๕ นี้ เมื่อได้เกิดเป็นมนุษย์ย่อมเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสมบูรณ์ จะศึกษาเล่าเรียนในสิ่งใดๆ ก็แตกฉานทรงจำได้ง่าย ไม่หลงลืมเลอะเลือน และไม่วิกลจริตหรือเสียสติเป็นบ้า หลักป้องกันการเสพของมีนเมานั้น คือ

๑. ไม่เสพของมีนเมา คือ ไม่เสพของมีนเมาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ไม่ดื่มสุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ ให้โทษ และไม่เสพของมีนเมาให้โทษทุกชนิด

๒. ไม่เลี้ยงสุราของมีนเมา คือ ไม่เลี้ยงสุราและของมีนเมาชนิดต่าง ๆ เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๓. ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุรา คือ ไม่สนับสนุนให้เขาดื่มสุราและของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๔. ไม่ขายสุราของมีนเมาทุกชนิด คือ ไม่ค้าขายสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๕. ไม่ผลิตสุราและสิ่งมีนเมาทุกชนิด คือ ไม่ผลิตสุราของมีนเมาทุกชนิด เช่น สุรา เปียร์ กัญชา ผีน เอโรอิน ยาบ้า ยาไอซ์ บุหรี่ และสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

๕.๑.๔ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักเบญจธรรม

การไม่ประพฤติดิรัจฉานศีล ๕ นี้ จะทำให้เกิดหลักจริยธรรมขึ้นในใจ คือ หลักเบญจธรรม หรือหลักธรรม ๕ ประการ คือ (๑) เมตตากรุณา การช่วยเหลือเขาให้พ้นทุกข์ (๒) สัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต (๓) กามสังวร การสำรวมในกาม (๔) สัจจะ การมีความสัตย์จริง (๕) สติสัมปชัญญะ การมีความรู้สึกรู้ตัวและระลึกได้ ซึ่งเป็นคุณธรรมคู่กับเบญจศีลหรือศีล ๕ คือ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติดิรัจฉาน (๔) เว้นจากการพูดเท็จ และ (๕) เว้นจากการเสพของมีนเมา หลักเบญจธรรมหรือหลักธรรมที่เกี่ยวคู่ศีล ๕ มี ๕ ประการ คือ

๑. เมตตากรุณา คือ ความปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข และคอยช่วยเหลือเมื่อเขาได้รับความลำบาก และช่วยเหลือให้พ้นจากทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพในทางสุจริต โดยชอบตามหลักศาสนาและหลักกฎหมายบ้านเมือง โดยปรารถนาคือการประกอบอาชีพสุจริตและยุติธรรม กล่าวคือ เว้นจากอาชีพทุจริตต่าง ๆ

๓. กามสังวร คือ การสำรวมในกาม มีความยับยั้งใจควบคุมตัวเองในทางกามารมณ์ ไม่หลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

๔. สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อตรง มีความจริง เช่น พูดจริง ทำจริง และมีความจริงใจต่อผู้อื่น

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และรู้สึกตัวอยู่เสมอ ผึกตนให้รู้จักคิด และรู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังตนไม่ให้เป็นคนมัวเมาและประมาท

หลักพุทธธรรมที่เกื้อกูลและเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น คือ หลักเบญจธรรมในข้อที่ ๕ การมีสติสัมปชัญญะ ซึ่งธรรมนี้จะทำให้เกิดความตั้งมทางกายและทางวาจา เบญจธรรมเป็นธรรมเกื้อกูลต่อการรักษาศีล ผู้ประสงค์จะป้องกันสิ่งเสพติดควรปฏิบัติหลักธรรมในข้อที่ ๕ นี้ เพราะจะทำให้คนเรามีสติในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น

๕.๑.๕ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

สถานการณ์ในปัจจุบันนี้การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอละหานทราย ซึ่งโรงพยาบาลละหานทราย ได้ดำเนินการคัดกรองบำบัดรักษาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดนำตัวส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ บังคับบำบัด ๑๒๐ วัน มี ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ เป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ โดยมีกิจกรรมที่ให้นักเรียน นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการอบรมให้ความรู้ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลุ่มที่ ๒ เป็นวัยทำงาน การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแบบแสร้งเรื่องการเฝ้าระวังอีกทางหนึ่ง และมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มเสี่ยงเด็กที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่มาเรียน กศน. ชุดจังหวัดบุรีรัมย์ได้จับกุมผู้ค้า ๑ ราย เป็นชาวอยุธยา ของกลางยาบ้าจำนวน ๕ เม็ด ในพื้นที่ที่มีการลักลอบลำเลียงยาบ้าเข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์ คือพื้นที่อำเภอละหานทราย โดยมีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดไปวางที่หลักกิโลเมตรเพื่อโทรแจ้งให้เพื่อนมารับของ

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ของยาเสพติดมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดชุดเฉพาะกิจขึ้นเพื่อออกตรวจตราในพื้นที่เสี่ยง เพราะยาเสพติดในตำบลหนองตะครองมีการแพร่ระบาดมากขึ้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น ยังแพร่ระบาดในโรงเรียนหลายแห่ง ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันแก้ปัญหา

ส่วนแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด ๓ วิธี คือ

๑. ให้คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ กำนันและผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านให้จัดชุดปฏิบัติการเพื่อคอยติดตามเฝ้าระวังสิ่งเสพติดในแต่ละหมู่บ้าน ก็จะป้องกันผู้ค้าสิ่งเสพติดและผู้เสพสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

๒. รณรงค์ให้ประชาชนรักษาศีล ๕ เพราะศีลข้อที่ ๕ มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการเสพของมึนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท เมื่อไม่ประมาทก็จะเกิดหลักเบญจธรรมหรือธรรม ๕ ขึ้นคือ มีสติสัมปชัญญะ ไม่เสพสิ่งเสพติดหรือประพฤติดมิดเกี่ยวกับสิ่งเสพติดเมื่อรักษาศีลข้อที่ ๕ และธรรมข้อที่ ๕ แล้ว ก็จะป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

๓. ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชน และจัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วม โดยเฉพาะเยาวชนให้เข้าร่วมโครงการปฏิบัติธรรมรักษาศีล ๕ และอบรมเรื่องสิ่งเสพติดและโทษของสิ่งเสพติด ให้ประชาชนและเยาวชนเห็นโทษต่างๆ ของสิ่งเสพติดว่ามีโทษมากมาย และให้ปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมหรือตามหลักศีล ๕ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดนั้น ต้องใช้หลักพุทธธรรม คือหลักเบญจศีลและหลักเบญจธรรม เพราะหลักธรรมทั้ง ๒ นี้ มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกัน คือ การไม่เบียดเบียนชีวิตทำให้เกิดความเมตตากรุณา การไม่ลักทรัพย์ทำให้เกิดการประกอบอาชีพสุจริต การไม่ประพฤติดมิดในกามทำให้เกิดการสำรวมในกาม การไม่พูดเท็จทำให้เกิดการพูดคำสัตย์จริง และโดยเฉพาะการไม่เสพสิ่งเสพติดและของมึนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท เมื่อไม่เสพสิ่งเสพติดก็จะมีสติสัมปชัญญะในการดำเนินชีวิต และเป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ได้

๕.๒ อภิปรายผลวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่า แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้น ซึ่งปัญหาการประกอบอาชีพในปัจจุบันนี้ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมหลายประการ ซึ่งสอดคล้องกันกับ โกศล วงศ์สุวรรณ กล่าวว่าการดำเนินชีวิตมีปัญหามากมาย ซึ่งเป็นปัญหาเรื่องสภาวะทางสังคมและพฤติกรรมของบุคคลอันไม่พึงประสงค์ที่สร้างความสับสนวุ่นวายเดือดร้อนและสร้างความทุกข์ให้กับบุคคลจำนวนมาก สาเหตุเกิดมาจากการเปลี่ยนแปลงและการวางแผนในการพัฒนาสังคม ซึ่งปัญหาสังคมเหล่านี้และรวมไปถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งหลาย เช่น ปัญหาเบียดเบียน ทำร้ายร่างกายกัน ปัญหาการลักทรัพย์ ปัญหาครอบครัว ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาคอร์รัปชันในชุมชน

โดยเฉพาะปัญหาสุราและยาเสพติด ผู้คนดื่มสุราของมึนเมามากขึ้น เพราะปัญหาการดื่มสุราในระยะหลังมีแนวโน้มการดื่มสุราในวัยรุ่นชายหญิงมากขึ้น ปัญหาสังคมมีหลายประการ ซึ่งสอดคล้องกันกับสุเทพ สุวีรางกูร กล่าวว่า ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยโดยรวมมีหลายภาคส่วน ซึ่งในชุมชนสาธารณะก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมย่อมได้รับผลกระทบนี้ด้วย ซึ่งผลกระทบโดยรวมต่อสังคมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันนี้มี ๓ ประการ คือ

๑. **ปัญหาส่วนบุคคล** (Personal troubles) ปัญหานี้มีผลกระทบต่อแต่ละคน หรือแต่ละครอบครัว ในแต่ละคนแต่ละครอบครัว พ่อแม่พยายามเลี้ยงดูฝึกฝนอบรมบุตรธิดาและให้การศึกษา แต่บุตรธิดายังเป็นภาระของครอบครัวและสร้างปัญหาให้กับครอบครัวและสังคมอีกด้วย

๒. **ปัญหาสาธารณะ** (Public issues) ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก มีข้อมูลทางจากสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทต่อปี เพราะการคอร์รัปชัน อุบัติเหตุบนท้องถนน หรือการขจัดยาเสพติด ซึ่งปัญหานี้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย และทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศชาติบ้านเมือง

๓. **ปัญหาสังคม** (Social problems) ปัญหานี้มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ปัญหาสังคมเป็นเรื่องสภาวะทางสังคมที่เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และคุกคามทำลายความสัมพันธ์และความสงบสุขของคนในสังคม ซึ่งปัญหาสังคมมีขอบเขตกว้างมาก เช่น ปัญหาชีวิต อาชญากรรม คอร์รัปชัน การว่างงาน ความยากจน การหย่าร้าง วัยรุ่น โสเภณี โรคระบาดต่าง ๆ และยาเสพติด

หลักเบญจศีลและเบญจธรรมแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้น ศีลข้อที่ ๕ กุศณฺณารุณ ไซยนิจ กล่าวว่า มีการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ มากของคนไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการทำลายหลักมนุษยธรรม หลักธรรมที่ทำให้มนุษย์มีความสมบูรณ์และเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดเป็นมนุษย์ เพราะผู้ที่เกิดเป็นมนุษย์ได้นั้น ต้องเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยมนุษยธรรม การจะเกิดเป็นมนุษย์เป็นเรื่องที่ยากมาก ดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า “กิจโฉมมนุสสปฏิลาโภ” การได้อัตภาพมาเป็นมนุษย์เป็นเรื่องยาก เมื่อเราได้อัตภาพของความเป็นมนุษย์แล้วไม่พยายามรักษาอัตภาพของความเป็นมนุษย์ไว้ก็จะเป็นผู้ทำลายความเป็นมนุษย์ของตน การล่วงละเมิดในศีล ๕ จึงเป็นผู้ทำลายมนุษยธรรมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกันกับ ชันทอง วัฒนประดิษฐ์ กล่าวว่า ศีล ๕ เป็นเครื่องกำกับความประพฤติทำให้สังคมไทยมีความสงบสุขร่มเย็น แต่ในยุคปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุและเกิดลัทธิบริโภคนิยม ไม่ได้ศึกษาปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา จึงทำให้สังคมไทยในขณะนี้กำลังเผชิญกับวิกฤตของการเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งปัญหาสังคมส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการละเมิดศีล ๕ ทั้งสิ้น เช่น ปัญหาการติดบุหรี่ ภัยสุรา เบียร์ ยาบ้า ยาอี เฮโรอีน มอร์ฟิน และโคเคน ปัญหาการติดสุรา ซึ่งเป็นสาเหตุหลักในการเกิดอุบัติเหตุ ดังนั้น การรักษาศีลข้อที่ ๕ มีผลทำให้ไม่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมา เมื่อไม่เสพสิ่งเสพติดก็จะมีสติสัมปชัญญะ และส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการศึกษาเฉพาะในแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดเท่านั้น ยังมีประเด็นที่น่าศึกษาหลายประเด็น ซึ่งจะเสนอแนะให้ผู้สนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้น ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีการระบาดของยาเสพติดในทุกหมู่บ้าน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ หน่วยงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในระดับอำเภอ มีนายอำเภอเป็นประธาน ส่วนราชการทุกส่วนในระดับอำเภอ เป็นคณะกรรมการ เช่น สถานีตำรวจในระดับอำเภอและตำบล โรงพยาบาลต่าง ๆ สาธารณสุข เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีส่วนรวมในการป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด เพื่อให้ผู้ค้ายาและผู้เสพยาลดลงและหมดไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะเรื่องแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมเท่านั้น ยังมีประเด็นที่น่าศึกษาอีกหลายประเด็นด้วยกัน คือ

๑) ศึกษาแนวทางบำบัดผู้ติดยาเสพติดตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๒) การประยุกต์ใช้หลักศีล ๕ ในป้องกันสิ่งเสพติดในตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๙.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(ซีดี-รอม). กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ :

(๑) หนังสือ

กัลยาณี. สลายกรรม ด้วยธรรมะ ทำเองที่บ้านก็ได้. กรุงเทพมหานคร: ตันคิด สำนักพิมพ์, ๒๕๕๖.

แก้ว ชิตตะขบ. ธรรมลีลา. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ฉบับที่ ๑๐๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒.

โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์, มปป.

แก้วธารา. ศิล ๕ ชุบชีวิตลิขิตกรรม. กรุงเทพมหานคร: ปราชญ์สำนักพิมพ์, ๒๕๕๗.

พุทธทาสภิกขุ. วาทีธรรมว่าด้วยศีลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงดาว

จำกัด, ๒๕๔๙.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

_____. ธรรมนูญชีวิต (พุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม). พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร: โรง

พิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๘.

_____. ธรรมนูญชีวิต (A CONSTITUTION FOR LIVING). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๘.

_____. พุทธธรรม ฉบับขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: มหา

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. หลักสูตรอารยชน. ฉบับ ๒ ภาค ไทย-อังกฤษ พิมพ์ครั้งที่ ๗. บุรีรัมย์: เรวัตการพิมพ์,

๒๕๖๐.

พระราชสังวรญาณ (พุทธ ฐานิโย). สะอาด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดีเอ็มจี, ๒๕๕๕.

พระครูภาวนาโพธิคุณ. ศิล ๕ ที่ท่านยังไม่รู้จัก. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, ๒๕๕๗.

พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. มงคลชีวิต ๓๘ ประการ ฉบับทางก้าวหน้า. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๔.

สุเทพ สุวีรางกูร. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๑.

สุดชญา สุทธิศรี. วิถีธรรมวิถี ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๔๖.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระไตรปิฎกสำหรับประชาชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาภูมิบาลวิทยาลัย พระนคร, ๒๕๒๕

(๒) รายงานวิจัย

พระศรีคัมภีร์ญาณ, “การศึกษาวิเคราะห์หลักจริยศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. (รายงานวิจัย) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

(๓) วิทยานิพนธ์

พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร (พรธนา). “พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม: กรณีศึกษาการตีความศีล ๕ ของเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาติ”. สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระอธิการกิตติ ยุติธโร (ทีรักษา). “การประยุกต์ศีล ๕ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของชุมชนสาวะถี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

พระมหาบุญเพียร ปุณณวิริโย (แก้ววงศ์น้อย). “แนวคิดและวิธีการขัดเกลาทางสังคมในสถาบันครอบครัวตามแนวพระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

พระครูสุนทรพิพัฒน์โกศล (ประจวบ อาทโร). “การบริหารครอบครัวตามหลักศีล ๖”, วิทยานิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาภูมิบาลวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

กฤษณวรรณ ไชยนิจ. “การศึกษาวิเคราะห์การล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ กับผลกระทบต่อชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน”. สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์. “การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติศีล ๕ สำหรับผู้นำ”. รวบรวมความ วิทยานิพนธ์ระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

ธตสิริ นาทอง. “ศึกษาวิเคราะห์บทบาทองค์กรสตรีด้านการแก้ปัญหาสตรีในสังคมไทยปัจจุบัน”.

พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วิทยาเขตขอนแก่น, ๒๕๕๗.

โสภา ขปิลมันน์. สมบัติ สุพัตชัย และ ประกายรัตน์ สุขุมลชาติ. “รูปแบบครอบครัวไทยที่พึงปรารถนาในสังคมเมืองในประเทศไทย”. กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๓๔.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

<https://www.baanjommyut.com/library/drugs/index.html>, (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑).

<https://th.wikipedia.org/wiki/สารเสพติด> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

<https://sites.google.com/site/sukhsuksalaeaphlsuksam6/phlk-ra-thb> (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑).

<https://sites.google.com/site/sukhsuksalaeaphlsuksam6/phlk-ra-thb>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตฯ โทรศัพท์ ๐๘ ๘๕๘๐ ๘๓๕๙

ที่ ศร ๖๑๔๘.๙/ว ๒๕

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เจริญพร รศ.ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปลโย, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ดร.อ.อ.ม. ๑๕๐๘๖/๑ จ.บุรีรัมย์
ก.ม.๑๕๐๘๖/๑๖๐๘๖๑๓๓๓
อ.ก.๑๕๐๘๖/๑๖๐๘๖๑๓๓๓

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตฯ โทรศัพท์ ๐๘ ๘๕๘๐ ๘๓๕๙

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๒๕

วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติเคราะห้ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เจริญพร รศ.วิเชียร ขาบุตรบุญศรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุมัติในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญโล, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ย.อ.ตรวจข้อบกพร่อง
ใน ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖
อ.อ. วิ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.
๑๒-๑๐-๖๑
๑๙-๑๐-๖๑

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/๒๕๖

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เจริญพร ผศ.ดร.วีระชัย ยศโสธร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๔๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญโน, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๑. ๒๓/๑๐/๖๑

๑๗ ต.ค. ๖๑

ภาคผนวก ข.

หนังสือของความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ส/๑

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติเคราะหส์ัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร

พระครูวิมลธรรมวิมล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๔๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออณุโมนาขอขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

อ.เสด็จมณฑล

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

พระครูวิมลธรรมวิมล

เจ้าอาวาสวัดกัลยาณธรรม

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศพ

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นางศุภมาสักดิ์ทิพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสาทะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออณุโทษขอคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญโล, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ยี่หัด ในสำเนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระอริการ สมิช ดนเสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

อ.อ.ให้สัมภาษณ์
พระอริการ สมิช ดนเสน
เจ้าอาวาสหนองตะครอง

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖

วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระอธิการวิฑูรย์ ฐิตฺตฺโต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออภัยในความล่าช้าของนามานี้ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อเอื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

พระอธิการวิฑูรย์ ฐิตฺตฺโต

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

17/10/2561

จ. พนมพ. ๑๓๐๑

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเคราะหส์ัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระมหาธีรพงษ์ ภิเศก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออโนทนาขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

อินทร์วิมล

นรวิทย์

เจ้าอาวาสวัดทองนพ-ศรี-กลาง

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๖

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิบาตประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาง เทติณี มรรยาณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดุลสาเห นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออโนโมนาขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ริณอ์ในร่มทพนา
เทติณี มรรยาณ

๓.๕๕๖๓.๑๕๐

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๔ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติเคราะหส์สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อกำหนด ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออโนทนาขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๕๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร ผศ.พงษ์เทพ โตกจกช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๒๗/๑๐/๒๕๖๑

ผศ.พงษ์เทพ โตกจกช

๐๙.๑๐๖๓๔๔๖๖

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นายรัฐ เล็กข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออภัยที่หาก่อนหน้านี้
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

ฉันได้ให้สัมภาษณ์

รับ ผอ

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๕๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร ร.ร. รอดด.๑๓๗/๕๖๐๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสาทะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนี้จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

อ.ร. รอดด.๑๓๗/๕๖๐๕

ร.ร. รอดด.๑๓๗/๕๖๐๕

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๔ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๗-๑๕๐๐๓๑๗๖

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘๙/ว ศ/๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติครุฑให้สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร พระพยอม อินทวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสา นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุญาตนำข้อมูลลงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

จิรายุทธ

พระพยอม

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๐.๕๖๔๗:๑๗

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นางสาวณัฏฐา นิลมณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดุลสาห์ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุญาตนำข้อมูลลงนามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ยิม ๙/๑๕
นางสาวณัฏฐา นิลมณี
๓. นามสกุล คงสถาน

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๗๐

วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาย อัสนัย เป็ล่งข้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนี้สัปดาห์จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติทางขอคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญโล, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๕๔๕/๔๕๖๓

(นายอัสนัย เป็ล่งข้า)

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๔ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๖๐๐๔๕๐๐-๗๐๐๐

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาย ศักดิ์ พงษ์มาตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออภัยที่หากท่านขอล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญโล, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๓.๑๑๐๗.๑๖๐,

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศร ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาง อติพร อมพาศิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนี้สัติดจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบุญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

ฉันได้รับทราบแล้ว

all

๓. ๓๓๐๓๓๐๐

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๗๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

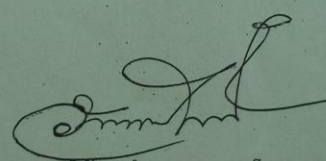
เรียน/เจริญพร นางอ.ส.อ.น. โสภณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสา นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนี้จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

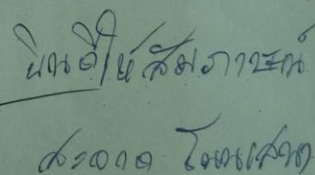
จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๑๖๐๑๑ โสภณ

๓๑, ๒๒๐๖ ๑๗-๑๐๖

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๕๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๘ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ส.๑๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร ซาบ ตา^จระน^ย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาล่วงเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกาวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานในคดีจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขอโน้มน้าวขอคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อเอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

John L.

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลบูรณ์, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

สมเด็จพระสังฆราช

10/10/10

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสนศรัทธาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

01. ҲАҚИҚАТНОШ

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๕๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/๖ ๓๑๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาย ชาญ ทรงงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๒๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิติปรัชญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะคร้อ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานมีมติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออโนทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

John H. ...

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

১৮০/১২
১৮০/১২ সিম মাহন

Y. ၁၃၂ ကလေးတို့

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสนาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

१७. गणितमः नन्द

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๙๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร

พญ. วีระชัย พันธอินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดุสหาสะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนี้ผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๒๗/๑๐/๒๕๖๑
ผอ. วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
พญ. วีระชัย พันธอินทร์

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ)๐

วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาย/คณัท เดิฟลีย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสสหา นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๔๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนิติจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

นาย/คณัท เดิฟลีย์

น.น.๑๑๓.๑๑๓

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย

ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๓๑๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๑

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร

นาง ศมนพญา พลภักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอดิสระ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนการติดต่อประสานงานนี้สัปดาห์ต่อไปจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออภัยในความล่าช้าที่ผ่านมา โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เพื่อเอื้อต่อการวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลภักดิ์, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๓. หนองตะครอง

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ๕๖๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัณนิษฐานประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาง อนุโรธ สัมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออนุมัติขอคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

มีมติให้ สัมภาษณ์

อนุโรธ สัมพันธ์

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๐๑. ๙๔๖๓๗๒๕๖

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๒๘๑ หมู่ ๑๓ ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๓๑๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๗๒๕๖

ที่ ศธ ๖๑๔๘.๙/ว ศ/๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน/เจริญพร นาง ศักดิ์ศรี นามสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ (แบบสัมภาษณ์)

ด้วย นายอุตสาหะ นามสกุล คงสถาน รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๑๘๒๐๕๐๑๖ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตาม หลักพุทธ
ธรรมในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่า ท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยนี้ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก
ส่วนการติดต่อประสานงานนิสิตจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง และขออภัยในความล่าช้า
โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อทางวิชาการจากท่านด้วยดี

จึงเรียน/เจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระครูวินัยธรอำนาจ พลปณฺโณ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

นาง ศักดิ์ศรี นามสกุล

ศ. นามสกุล คงสถาน

สำนักงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๘๔ ๕๕๘๓

๓. นามสกุล คงสถาน

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม ในตำบลหนองตะครอง

อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

.....

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้วิจัย พุทธศาสนิกชนทั่วไป คณะสงฆ์และพระพุทธรศาสนาโดยภาพรวม เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความรู้แก่พุทธศาสนิกชนผู้นับถือพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง และเป็นแนวทางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปสู่ภาคประชาชน ข้อมูลที่ได้จะแปลผลการวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลนี้เป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านผู้ให้สัมภาษณ์ หรือบุคคลอื่นแต่ประการใด

นายอุตสาหะ คงสถาน

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๔ ตอน

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งเสพติด ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ให้เติมข้อความลงในช่องว่าง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

๑.๑ ชื่อ-ฉายา-นามสกุล

ชื่อ.....ฉายา.....นามสกุล.....

อายุ.....ปี.....พรรษา (เฉพาะพระภิกษุเท่านั้น)

๑.๒ วุฒิการศึกษา

วุฒิทางธรรม นักธรรมชั้น.....เปรียญธรรม.....ประโยค (เฉพาะพระภิกษุเท่านั้น)

สายสามัญ.....อาชีพ.....

ตำแหน่งงาน.....ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งเสพติด

คำชี้แจง ให้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ โดยแยกเป็นประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ ดังนี้

๒.๑ ปัญหาสิ่งเสพติด

๒.๑.๑ ท่านทราบความหมายของปัญหาสิ่งเสพติดว่าอย่างไร?

.....

.....

.....

๒.๑.๒ ท่านคิดว่าสิ่งเสพติดมีกี่อย่าง?

๒.๑.๓ ท่านคิดว่าปัญหาสิ่งเสพติดมีอะไรบ้าง?

๒.๑.๔ ท่านคิดว่าเมื่อเกิดปัญหาสิ่งเสพติดจะมีผลกระทบต่อครอบครัวอย่างไร?

๒.๑.๕ ท่านคิดว่าเมื่อเกิดปัญหาสิ่งเสพติดจะมีผลกระทบต่อสังคมอย่างไร?

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด
คำชี้แจง ให้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ โดยแยกเป็นประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ ดังนี้

๓.๑ หลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติด

๓.๑.๑ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดคืออะไร?

.....

.....

.....

.....

๓.๑.๒ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดจะแก้ไขสิ่งเสพติดได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๓.๑.๓ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดจะป้องกันสิ่งเสพติดได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๓.๑.๔ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมในศีลข้อที่ ๕ จะป้องกันสิ่งเสพติดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๓.๑.๕ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมป้องกันสิ่งเสพติดมีประโยชน์อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลัก
พุทธธรรม ในตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

๔.๑ แนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรม

๔.๑.๑ ท่านคิดว่าแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมคืออะไร?

.....

.....

.....

.....

๔.๑.๒ ท่านคิดว่าแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมสามารถแก้ปัญหาสิ่งเสพ
ติดได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๔.๑.๓ ท่านคิดว่าแนวทางป้องกันสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมสามารถป้องกันปัญหาสิ่ง
เสพติดได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๔.๑.๔ ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมในข้อที่ ๕ จะเป็นแนวทางป้องกันปัญหาสิ่งเสพติด
อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

๔.๑.๕ ท่านคิดว่าแนวทางป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดตามหลักพุทธธรรมมีประโยชน์อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณสำหรับข้อมูลการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. รศ.ดร. เอกฉันท จารุเมธีชน

วุฒิการศึกษา

- กศ.บ. (ภาษาไทย-ประวัติศาสตร์),
- อ.ม. (บาลี-สันสกฤต), Ph.D. (Eastern Language-Sanarit)

ตำแหน่ง

- รองศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๒. รศ.วิเชียร ขาบุตรบุญศรี

วุฒิการศึกษา

- ปธ. ๘, พ.ม.
- BA (Pale and Buddhist Studies)
- MA (Indian Philosophy and Religion)

ตำแหน่ง

- รองศาสตราจารย์, ประธานหลักสูตร
- มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์

๓. ผศ.ดร. วีระชัย ยศโสธร

วุฒิการศึกษา

- พธ.บ. (รัฐศาสตร์)
- ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)
- ปธ.ด. (ปรัชญาและจริยศาสตร์)

ตำแหน่ง

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

รายนามผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

๑. พระครูผาสุกจิตตานุรักษ์ (เจ้าคณะตำบล)
๒. พระครูกัลยาณธรรมพิทักษ์ (เจ้าอาวาสวัด)
๓. พระมหาธีระพงษ์ กิสโร (เจ้าอาวาสวัด)
๔. พระอธิการสมัย คุณะโสณ (เจ้าอาวาสวัด)
๕. พระอธิการฉัตรชาย ทันทสโร (เจ้าอาวาสวัด)
๖. นายรัฐ เสกษา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑)
๗. นายควง อยู่จดี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒)
๘. นายจันทา เลิศล้ำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔)
๙. นายธีระชัย พันธุ์อินทร์ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕)
๑๐. นายสมพงษ์ บุญเยี่ยม (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖)
๑๑. นายสันต์ เปล่งขำ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗)
๑๒. นายสน ตาระนิโย (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘)
๑๓. นายสะอาด โนนเสนา (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙)
๑๔. นายปวน ดึงนางรอง (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐)
๑๕. นายณรงฤทธิ์ แสงสี (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑)
๑๖. นายคำผาง โพธมาตร (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒)
๑๗. นายนวล อินทร์สุข (ปราชญ์ชาวบ้าน)
๑๘. นางบุญโรม สัมประโคน (ชาวบ้านหมู่ที่ ๒)
๑๙. นางสุกัลยา ปะพะลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓)
๒๐. นายทองคำ แฉล้มชาติ (ชาวบ้านหมู่ที่ ๓)
๒๑. นายเพียร แจ่มจันลา (ชาวบ้านหมู่ที่ ๔)
๒๒. นายประทีป โคกทอง (ชาวบ้านหมู่ที่ ๖)
๒๓. นางอิฐติพร จุมพลตึง (ชาวบ้านหมู่ที่ ๘)
๒๔. นางสมหมาย พูนสวัสดิ์ (ชาวบ้านหมู่ที่ ๙)
๒๖. นายไชย การงานดี (ชาวบ้านหมู่ที่ ๑๐)

ภาคผนวก จ
ภาพบรรยากาศสัมมนา

พระครูกล้วยาณธรรมพิทักษ์ เจ้าอาวาสวัดกล้วยาณธรรม ตำบลหนองตะครอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

พระครูผาสุกจิตตานุรักษ์ พระมหาธีรพงษ์ ตีสโสธ ตำบลหนองตะครอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

พระอธิการสมัย คุณะสนโน ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

พระอธิการฉัตรชาย จันทลีโล เจ้าอาวาสหนองตราด ตำบลหนองตะครอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

พระมหาธีรพงษ์ ตีสู่โส เจ้าอาวาสวัดตรากอง ตำบลหนองตะครอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายรัฐ เสกขา ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางบุญโรม สัยประโคน ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายไชย การงานดี ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางสุกัลยา ปะมะลา ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายคำผาง โพธมาตร ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายสน ดาชะนีโย ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายจันทา เลิศล้ำ ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายณรงค์ฤทธิ์ แต่งศรี ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางสะอาด โนนเสนา ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายควง อยู่จงดี ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายปวน ดิ่งนางรอง ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายสันต์ เปล่งข้า ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายประทีป โคกทอง ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายทองคำ แฉล้มชาติ ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางสมหมาย พลูสวัสดิ์ ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางอิฐติพร จุ่มพลติง ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายเพียร แฉ่นจันลา ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายวีระชัย พันธุ์อินทร์ ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นายสมพงษ์ บุญเจียม ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางเกศิณี การงานดี ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นางเกศิณี การงานดี ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นายอุตสาหะ คงสถาน
- เกิด : วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๒
- ภูมิลำเนาปัจจุบัน : ๒๓๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองตะคลอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
- การศึกษา : พ.ศ. ๒๕๕๗ จบปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- ประสบการณ์การทำงาน : รับราชการตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลหนองตะคลอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
: รับราชการตำแหน่ง กำนัน ตำบลหนองตะคลอง
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
- ปัจจุบัน : ๒๓๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองตะคลอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์